

བསྐྱུས་གྲ།

༡༡། །སྤྱོད་སྤྱོད་བཅུ་ལྟ་ལྟ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ནི།
 རྩ་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་དབང་སྤྱོད་ཡི་གཏེར།
 བསྐྱུས་བཟང་ཆུ་མཚོ་མ་མ་རིགས་བཅུ་ལྟ་བུ།
 དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་མི་འབྲལ་སྤྱོད་སྤྱོད།
 ཞེས་འདིར་ལས་དང་པོ་བ་ལ་ཕན་པའི་སྤྱོད་རིགས་ལམ་
 རྩ་བའི་རྣམ་གཞག་དབང་པོ་འབྲེལ་ལ་རིགས་ལམ་འབྲེལ་གི་
 རྣམ་གཞག་དབང་པོ་རབ་ལ་རིགས་ལམ་ཆེན་པོའི་རྣམ་གཞག་བཤད་
 པའོ་༥༥༥
 དང་པོ་རིགས་ལམ་རྩ་བའི་རྣམ་གཞག་དེ་ལ་དབྱེ་ན།
 ཁ་དོག་གཞི་གྲུབ། རྩོག་པ་ངོས་འཛིན། ཡིན་ལོག་མིན་ལོག་
 ཡིན་གྱུར་མིན་གྱུར། སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཆུ་འབྲས་རྩུང་བ། རྩ་སྤྱོད་
 བཤད་པ་དང་བཅུད་ལས། དང་པོ་ཁ་དོག་དཀར་དམར་ནི། རྣམ་
 འབྲེལ་རང་དོན་ལེའུ་ལས། རྩོ་སྤྱོད་སྤྱོད་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ། རྣམ་
 པ་སོ་སོར་མཐོང་བའི་སྤྱོད། ཞེས་པའི་གཞུང་སྤྱོད་སྤྱོད་ལས་འབྲེལ།
 དེ་ཡང་མདོག་ཏུ་རུང་བ། ཁ་དོག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་གཉིས།

རྩ་བའི་ཁ་དོག་དང་། ཡན་ལག་གི་ཁ་དོག་གོ། རྩ་བའི་མདོག་
 ཏུ་རུང་བ། རྩ་བའི་ཁ་དོག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྩོ་སྤྱོད་
 དཀར་དམར་བཞི། ཡན་ལག་གི་མདོག་ཏུ་རུང་བ། ཡན་ལག་
 གི་ཁ་དོག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུད། རྩུང་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་
 ཏུ་བ་དང་། རྩུང་གི་བཅུད་ཆུ་མཚོ་མའོ། དེ་དག་རེ་རེའི་མདོག་
 ཏུ་རུང་བ་ཞེས་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་སྤྱོད་དགོས་སོ། རྩ་བའི་
 ཁ་དོག་དེ་དག་གཉིས་གསུམ་འབྲེལ་པ་ལས་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཡན་
 ལག་གི་ཁ་དོག་ཡིན་ཅོ། དབྱེ་བས་སྤྱོད་རུང་བ། དབྱེ་བས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་༥ དབྱེ་ན་བཅུད། རིང་ཐུང་མཐོ་དམའ་གྲུ་བཞི་ལྷུ་མ། རྩ་
 ལེ་སྤྱོད་ལེ་མིན་པ་ལོ། དེ་དག་རེ་རེའི་དབྱེ་བས་སྤྱོད་རུང་བ་ཞེས་སྤྱོད་
 སྤྱོད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞི་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི། རྣམ་འབྲེལ་མདོན་
 སུམ་ལེའུ་ལས། གཞུང་གཉིས་སྤྱོད་ཆད་མ་གཉིས། ཞེས་
 སྤྱོད་སྤྱོད་འབྲེལ་བ་ལས་འབྲེལ། དོན་ཡོད་དེ། ཆད་མ་ཆེས་ཅན།
 ཁྱོད་ལ་མདོན་རྩེས་གཉིས་སྤྱོད་གངས་ངེས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་གྲུ་
 ལ་རང་མཚན་གཞུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དོགས་བྱ་མདོན་གྱུར་དང་།
 སྤྱོད་མཚན་གཞུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དོགས་བྱ་སྤྱོད་གྱུར་གཉིས་སྤྱོད་

གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་
 པར་བྱ་བ། རྟོག་གྱུར་གྱི་མཆན་ཉིད། རྟགས་ཡང་དག་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་གྱི་རྟོགས་
 པར་བྱ་བ་མངོན་གྱུར་གྱི་མཆན་ཉིད། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་
 མ་འབྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་སྤྱུ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་
 མའི་མཆན་ཉིད། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞུང་བྱ་ལ་གསར་དུ་མི་སྤྱུ་བའི་ཞེན་རིག་
 རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ་སོགས་སྒྲོ་རིག་ནས་
 འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཆད་མས་གྲུབ་པ་གཞི་གྲུབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཆད་མས་
 དམིགས་པ། ཡོད་པའི་མཆན་ཉིད། རྫོ་ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་།
 བེས་བྱའི་མཆན་ཉིད། ཆད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། གཞུང་
 བྱའི་མཆན་ཉིད། རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་པ། ཆོས་ཀྱི་མཆན་
 ཉིད་༥ དེ་དག་ལ་དབྱེ་ན། རྟག་མི་རྟག་སོགས་དུ་མ་ཡོད།
 རྟེན་ཅིག་མ། མི་རྟག་པའི་མཆན་ཉིད། རོན་བྱེད་རྣམས་པ།
 དངོས་པོའི་མཆན་ཉིད། རྒྱུས་པ། བྱས་པའི་མཆན་ཉིད།
 རྒྱུ་འགག་གནས་གསུམ་རུང་བ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད།

རོན་དམ་པར་རོན་བྱེད་རྣམས་པ། རོན་དམ་བདེན་པའི་མཆན་
 ཉིད་༥ རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་
 པ་༥ རང་མཆན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་རྣམས་རོན་གཅིག་རྟེན་
 ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན། རྟག་པའི་མཆན་
 ཉིད་༥ རོན་བྱེད་རྣམས་སྟོང་དངོས་མེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། མ་
 རྒྱུས་པ། མ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད། རྒྱུ་འགག་གནས་གསུམ་
 མི་རུང་བ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། རོན་དམ་པར་
 རོན་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཆོས། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད།
 རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས། རྒྱུ་མཆན་གྱི་མཆན་
 ཉིད་༥

དངོས་པོ་སོགས་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས། བེས་པ།
 རྣམ་མིན་འདུ་བྱེད་དང་གསུམ། གཟུགས་སུ་རུང་བ། གཟུགས་
 ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཆེད། རྒྱའི་རྒྱུ་
 མཆེད་༥ ཇི་འི་རྒྱུ་མཆེད། ཇོ་འི་རྒྱུ་མཆེད། རིག་བྱའི་རྒྱུ་
 མཆེད་༥ ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་མཆེད་པའི་གཟུགས་དང་དུག་མིག་
 བེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ། རྣ་བེས་ཀྱི་མཉན་བྱ། རྣ་བེས་ཀྱི་སྦྱུམ་
 བྱ༥ རྣ་བེས་ཀྱི་མུང་བྱ། ལུས་བེས་ཀྱི་རིག་བྱ། ཡོད་བེས་

ཁོ་ན་ལ་སྒྲུང་བའི་གཟུགས་སུ་རུང་བ། ཞེས་གོ་རིམ་བཞིན་
 དུ་མཆན་ཉིད་སྒྲུང་རོ། །དབྱེ་ན་མཛོད་ལས། གཟུགས་ནམ་
 གཉིས་དང་ནམ་ཉི་ཤུ། །སྒྲི་ནམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། །རོ་
 ཉི་ནམ་དུག་དྲི་ནམ་བཞི། །རེག་བྱ་བཅུ་གཅིག་བདག་ཉིད་
 རོ་༥ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོད་དོ། །

གསལ་ཁོང་རིག་པ། ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་
 ན་༥ མིག་གི་ཤེས་པ་སོགས་དུག་གཟུགས་ཤེས་གང་ཡང་
 མིན་པའི་འདུས་བྱས་སུ་དམིགས་པ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། གང་ཟག་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ལྡན་
 མིན་འདུ་བྱེད་དང་། གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ལྡན་
 མིན་འདུ་བྱེད་དང་གཉིས།

ཡང་ཤེས་བྱ་ལ་དབྱེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། དགེ་མི་དགེ་
 ལུང་མ་བརྟན་གསུམ། ཡིན་པ་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ། ཡིན་པ་
 མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་གཉིས། གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས། མཆོན་
 བྱ་དང་མཆོན་ཉིད་གཉིས་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུང་དུ་བརྟན་
 པ་གང་ཞིག་བདེ་བ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ། དགེ་
 བའི་མཆན་ཉིད། ལུང་དུ་བརྟན་པ་གང་ཞིག་རྟུག་བསྐྱེལ་

སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ། མི་དགེ་བའི་མཆན་ཉིད།
 དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་དུ་མ་གྱུབ་པའི་ཆོས། ལུང་མ་བརྟན་
 ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། རོན་དམ། རོ་བོ་ཉིད། མཚུངས་
 ལྡན་༥ ཀྱང་སྒྲོང་། རྗེས་འབྲེལ་གྱི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བརྟན་
 ལྡན་ལོད་དོ། །

ཁྱོད་ཀྱི་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་
 ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། ཡིན་པ་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱའི་
 མཆན་ཉིད། ཁྱོད་ཀྱི་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པ་ཡང་ཡིན། སྒྲོ་ཡུལ་
 དུ་བྱ་རུང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་
 ཤེས་བྱའི་མཆན་ཉིད། སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས། གཅིག་
 གི་མཆན་ཉིད། སོ་སོ་བའི་ཆོས། ཐ་དད་ཀྱི་མཆན་ཉིད།
 བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ། མཆོན་བྱའི་མཆན་ཉིད།
 རང་མཆོན་བྱ་ཡིན་པ། ཆོས་གཞན་གྱི་མཆོན་བྱ་མི་བྱེད་པ།
 མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་གྱུབ་པ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
 བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཞེས་བཛོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།
 མཆན་གཞིའི་སྤྲེང་དུ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་གྱུབ་པ་ལ་ཐ་སྟན་ལ་ལྟོས་པའི་
 ཕྱིར་༥ རྗེས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ། མཆན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་

ཉིད་ཀྱི་རང་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པ། ཆོས་གཞན་གྱི་མཆོན་ཉིད་
མི་བྱེད་པ། མཆོན་བྱེད་སྤྱི་བྱུང་པ་གསུམ་ཆོས་ཅན། རྩ་
ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སྒྲིལ་
དུ་གར་བ་ལ་ཐ་སྟོན་ལ་མི་སྟོས་པའི་བྱེད་པ། བཏགས་ཡོད་ཆོས་
གསུམ་མ་ཆང་བ། མཆོན་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད། རྩ་
ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་མ་ཡིན་པ། མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་
མཆོན་ཉིད། ལྟོ་ལྟོ་ལ་ཞུས་ཞུས་ཆུ་སྟོར་གྱི་དོན་བྱེད་རྒྱས་
པ་དྲུག་བྱེད་མཆོན་ཉིད། གདུང་སྟོགས་གྱི་དོན་བྱེད་རྒྱས་
པ་དྲུག་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྷན་པ།
ཤིང་གི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་ཕུང་པོ་ལྷ་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་
ནས་བཏགས་པའི་སྟོན་བྱ། གང་ཟག་གི་མཆོན་ཉིད། ཆ་
ཞིང་སྟེག་པ། མེའི་མཆོན་ཉིད། སྤྲིང་འཐས་པ། སའི་
མཆོན་ཉིད། བརྒན་ཞིང་གཤེར་བ། ཆུའི་མཆོན་ཉིད། ཡང་
ཞིང་གཡོ་བ། ཆུང་གི་མཆོན་ཉིད། ཐོགས་རེག་བཀག་པའི་
ཆ་དྲུག་ནས་མཁའ་མཆོན་ཉིད།

ཆོད་མས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། གཞི་གྲུབ་གྱི་མཆོན་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། གཞི་གྲུབ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་འགྲོ་ཚུལ་ཆང་བའི་བྱེད་པ།

འགྲོ་ཚུལ་བྱེད་པ། གཞི་གྲུབ་ཆོད་མས་ངེས་པ་ལ་ཆོད་མས་གྲུབ་
པ་ཆོད་མས་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་བྱེད་པ། མཆོན་
མཆོན་བྱེད་པ་སྟོན་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཡིན་བྱེད་གཉིས། མིན་
བྱེད་གཉིས། ཡོད་བྱེད་གཉིས། མེད་བྱེད་གཉིས་རྣམས་ཡིན་
པའི་བྱེད་པ། རང་རང་གི་མཆོན་གཞིའི་སྤྱི་བྱུང་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
མཆོན་བྱེད་གོ་བ་གཏིང་ཚུགས་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

བྱེད་དང་ཐ་དད་བྱེད་དང་། བྱེད་དང་ལན་ཚུན་ཐ་
དད་བྱེད་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་དེ། ཉག་པ་ཁོན། མེད་པ།
ཤེས་བྱ། རི་བོང་རྩ་རྣམས་རིམ་བཞིན་གཞག་ཆོག་པའི་བྱེད་པ།
བྱེད་བྱེད་རང་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་མིན་པ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་མུ་
བཞི་སོགས་ཆུ་ཆེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྟོན་པ་ངོས་འཛིན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ།
རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་བྱེད་དངོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་།
རང་རང་ངོ་བོ་ལ་གནས་བྱེད་པ། མཐུན་དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་
དག་ལས། སྟོན་པ་ལ་ནི་རྟེན་པ་ཅན། ཞེས་སོགས་ལས་
འབྲས་དྲུག་ཡོད་དེ། རང་མཆོན་སྤྱི་བྱུང་དབང་གིས་
དོན་རྟོགས་ཚུལ་དང་། སྟོན་པ་སྤྱི་བྱུང་དབང་གིས་རང་སྟོན་

དང་། གཞི་ལྗོན་ཉིགས་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་དོན་ལ་རང་
མཆོན་དངོས་པོ་གྲུབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་གྲངས་དང་མཉམ་
པའི་རང་ལྗོན་གཞི་ལྗོན་ནམས་ཉིག་བཏགས་སུ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་། དེ་དག་ངེས་པའི་ཡིན་ལག་ཏུ་ལྗོན་པ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་
བཞི་བཤད་པ། དཔེར་མཆོན་ན། དངོས་པོའི་ལྗོན་པ་དང་
ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་བཞི་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་དང་གཅིག་དངོས་
པོ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ། དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་མཆོན་
བྱ། དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་
དང་བཞི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟན་ཅིག་མའི་ལྗོན་པ་དང་ཡིན་
ཁྱབ་མཉམ་བཞི་ཡོད་དེ། ལྟན་ཅིག་མ་དང་གཅིག་ ལྟན་
ཅིག་མ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྟན་ཅིག་མ། མི་ཉག་པའི་
མཆོན་ཉིད། མི་ཉག་པའི་རྣམས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་དང་
བཞི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྗོན་པ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་འགྲོ་ཚུལ་
ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེ་དང་ཐ་དད། ཁྱོད་ཡིན་ན་དེའི་ལྗོན་པ་ཡིན་
པའི་ཁྱབ། དེའི་ལྗོན་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།
དེ་བཞིའི་ནང་ནས་དངོས་པོ་ཡིན་པ་གཅིག་ ཉག་པ་ཡིན་པ་
གསུམ་། མཆོན་བྱ་ཡིན་པ་གཅིག་ མཆོན་ཉིད་ཡིན་པ་གཅིག་

དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་འགྲེ ཉག་པའི་ལྗོན་པ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་
ལ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མེད་དོ། དེས་མཆོན་མཆོན་ཀྱན་ལ་རིགས་
འགྲེ་སྟེ་རྩ་ཆེར་ཚུད་དགོས་པ་ཡོད་དོ། ཁོའི་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་
གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རང་རང་གི་ལྗོན་པ་ནམས་འགྲེལ་ལས་
བཤད་པས། དེའི་ལྗོན་པ་ལ་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་
མིན་ནོ། །

བཞི་པ་ཡིན་ལོག་མི་ལོག་གི་ནམ་གཞག་ཡོད་དེ།
དངོས་པོ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དངོས་མེད་དང་དོན་གཅིག་
དངོས་མེད་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དངོས་པོ་དང་དོན་གཅིག་པའི་
ཕྱིར་ན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དངོས་པོ་དང་དོན་
གཅིག་ དངོས་མེད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དངོས་མེད་དང་
དོན་གཅིག་གོ དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པ་ལས་
ལོག་པ་གཉིས་གསུམ་བཞི་ལྔ་ལ་སོགས་ཆ་རང་ཡིན་དང་ཡ་
གང་ཡིན་རང་མིན་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྔ་པ་ཡིན་གྱུར་མིན་གྱུར་གྱི་ནམ་གཞག་ཡོད་དེ། ཡིན་
པར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་བྱ་དང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་
པའི་ནམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡིན་

པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་པར་གྱུར་
 པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ་ཤེས་བྱ་དེ་
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་
 གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་
 རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་དེས་སྤྱོད་གཞལ་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན་པོ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་
 ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་ཡིན་པར་
 གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། དུམ་
 པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
 གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཞལ་
 བྱ་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། མཆོན་བྱ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་
 པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ།
 རྣམ་མཁྱེན་མེད་ཏེ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོན། ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། མེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། ཡོད་
 པ་ཡིན། མེད་པ་མ་ཡིན། འོན་ཏེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་ནམ་དངོས་པོ་

ཡིན་ཟེར་ན། ཏེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡིན་
 པ་དང་ཏེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་གཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག་
 དེ་བཞིན་དུ་དགག་སྒྲིབ། རྩ་སྒྲིག་སོགས་ལ་སྒྱུར་བར་བྱའོ།
 འོན། ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་མེད་པར་བལ། འདོད་
 ན་པོ་ ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཞལ་བྱ་མེད་པར་
 བལ་བ་སོགས་མང་དུ་ཚོད་དགོས་པ་ཡོད། འོག་ནས་བར་
 རྒྱན་པོ་ དུག་སྒྲ། ཁས་བླངས་སོང་ཚུལ། དགག་གཞི་དྲིས་
 འཕངས་སོགས་འདིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དུག་པ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། རང་གི་
 གསལ་བ་ལ་རྩེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོས། སྤྱི་མཆོན་ཉིད། རང་
 གི་རིགས་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་ཆོས། བྱེ་བྲག་གི་མཆོན་ཉིད། སྤྱི་
 རྒྱུས་གཟུང་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲས་བཞེད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་
 དབྱེ་ན། རིགས་སྤྱི། དོན་སྤྱི། ཆོགས་སྤྱི་དང་གསུམ། དང་
 པོ་དང་སྤྱི་དོན་གཅིག་ དུམ་འཛིན་ཏེ་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་
 བཞིན་དུ་དུམ་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་ཆ། དུམ་
 པའི་དོན་སྤྱི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན། དུམ་འཛིན་ཏེ་གཞལ་
 ལ་དུམ་པ་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཆ་ཤས་དུ་མ་འདུས་པའི་གཟུགས་

རགས་པ། ཚོགས་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། ཀ་བུམ་
སོགས་གཟུགས་རགས་པ་ནམས་ལྟ་བུའོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
དངོས་པོའི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དེ། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་གི་འགོ་ཚུལ་བྱོས། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་བྱ་ཡིན། ཁྱོད་
ཤེས་བྱ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་ཤེས་
བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཆོན་བྱ་
ཡང་དེ་ཡིན། མཆོན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོ་ཚུལ་གསུམ་
ཆང་མ་ཆང་གི་སྒོན་སྤྱི་བྱེ་བྲག་དང་། སྤྱིའི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་བྱེ་
བྲག་སོགས་གཉིས་གསུམ་མཐའ་ཡས་པ་སྦྱར་དགོས་སོ།

བདུན་པ་རྒྱ་འབྲས་ཆུང་བའི་ནམ་གཞག་ཡོད་དེ། སྤྱིང་
བྱེད་དེ། རྒྱའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་དངོས་རྒྱ། བརྒྱད་རྒྱ།
ཉེར་ལེན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དང་བཞི། དངོས་སུ་སྤྱིང་
བྱེད་དེ། དངོས་རྒྱའི་མཆན་ཉིད། བརྒྱད་ནས་སྤྱིང་བྱེད། བརྒྱད་
རྒྱའི་མཆན་ཉིད། རང་གི་ཉེར་འབྲས་རང་གི་རིགས་རྒྱུན་དུ་
གཙོ་བོར་སྤྱིང་བྱེད། ཉེར་ལེན་གྱི་མཆན་ཉིད། རང་གི་ལྷན་

ཅིག་བྱེད་འབྲས་རང་གི་རིགས་རྒྱུན་མ་ཡིན་པར་གཙོ་བོར་སྤྱིང་
བྱེད་དེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གི་མཆན་ཉིད། བསྐྱེད་བྱ་དེ། འབྲས་
བྱའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། དངོས་འབྲས། བརྒྱད་འབྲས།
ཉེར་འབྲས། ལྷན་ཅིག་བྱེད་འབྲས་དང་བཞི། དངོས་སུ་
བསྐྱེད་བྱ། དངོས་འབྲས་གྱི་མཆན་ཉིད། བརྒྱད་ནས་བསྐྱེད་
བྱ། བརྒྱད་འབྲས་གྱི་མཆན་ཉིད། རང་གི་ཉེར་འབྲས་རང་
གི་རིགས་རྒྱུན་དུ་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་བྱ། ཉེར་འབྲས་གྱི་མཆན་
ཉིད་དེ། རང་གི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་འབྲས་རང་གི་རིགས་རྒྱུན་མ་
ཡིན་པ་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་བྱ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་འབྲས་གྱི་མཆན་
ཉིད་དེ། དེའི་སྤྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་དངོས་རྒྱ། དེའི་སྤྱི་ལོགས་
སུ་བྱུང་བའི་སྤྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་བརྒྱད་རྒྱ། དེའི་སྤྱི་ལོགས་
སུ་བྱུང་བ་དངོས་འབྲས། དེའི་སྤྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྤྱི་ལོགས་
སུ་བྱུང་བ་བརྒྱད་འབྲས་ཡིན་ལ། དེས་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་རིགས་
འགྲེ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བརྒྱད་པ་རྩ་སྟོན་གི་ནམ་གཞག་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་
བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རྩ་སྟོན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ། ཁྱོད་
ཁྱོད་རང་ཡིན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ཁྱོད་མ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་སྟོན་

བ་རྩེ་ཆོས་དང་མི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩོག་ཆོས་སུ་
 བྱུང་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། རྩེ་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་མཐུན་ཡིན་
 ཏེ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་
 ཁྱོད་མ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་རྩོག་པ་རྩེ་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་མཐུན་དང་
 མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། མཆོན་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་ཡིན་རྩོག་
 ཆོས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན། ཁྱོད་
 མ་ཡིན་པ་ཁྱོད་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་རྩོག་པ་རང་ཡིན་རྩོག་ཆོས་དང་
 མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། མཆོན་ཉིད་ཆོས་ཅན། རང་མ་ཡིན་
 པའི་རྩོག་ཆོས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་མ་
 ཡིན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ཁྱོད་མ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་རྩོག་པ་རང་
 མ་ཡིན་རྩོག་ཆོས་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་སྤྱི་
 ཆོས་ཅན། རྩོག་ཆོས་ཕྱང་གསུམ་ཙམ་པོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་
 གཞི་གྲུབ་ཁྱོད་ཁྱོད་རང་མ་ཡིན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ཁྱོད་ཡིན།
 ཁྱོད་ཀྱི་རྩོག་པ་རྩོག་ཆོས་ཕྱང་གསུམ་ཙམ་པོ་བ་དང་མི་འགལ་
 བའི་ཕྱིར། རང་ཡིན་རྩོག་ཆོས་མ་ཡིན་པ་རང་ཡིན་རྩོག་ཆོས་
 ཀྱི་རྩེ་མཐུན། རང་མ་ཡིན་པའི་རྩོག་ཆོས་རང་མ་ཡིན་པའི་
 རྩོག་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་མཐུན། རྩོག་ཆོས་ཕྱང་གསུམ་ཙམ་པོ་བ་

རྩོག་ཆོས་ཕྱང་གསུམ་ཙམ་པོ་བའི་རྩེ་མཐུན་ཡིན་ནོ། རྩེ་
 མཐུན་གྱི་རྩེ་མཐུན་མོགས་མཐའ་ཡས་ཤིང་། ཁྱོད་ཁྱོད་
 རང་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་མེན་གྱི་ལུ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དོ།
 གཉིས་པ་རིགས་ལམ་འབྲིང་གི་རྣམ་གཞག དེ་ལ་
 དབྱེ་ན། འགལ་འབྲེལ། ཡོད་ཤོགས་མེད་ཤོགས། ཞུར་
 བྱང་བར་བྱུན། མཆོན་མཆོན་ཆེ་བའི་རྣམ་གཞག རྒྱ་འབྲས་
 ཆེ་བ། རྩེ་མཐུན་ལྟོ་ལྟོ་བྱུང་། དགག་བཤགས་སྐྱབ་གཤགས་
 བཤད་པ་དང་བདུན་ནོ། གྲང་པོ། འགལ་འབྲེལ་ལ། འགལ་
 བ་དང་། འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས། ཐ་དད་གང་ཞིག་གཞི་མཐུན་
 མི་སྤྱིད་པའི་ཆོས། འགལ་བའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། དངོས་
 འགལ་དེ། བརྒྱད་འགལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ། ཕན་
 ཚུན་སྤངས་འགལ་དང་བཞི། དངོས་སུ་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་
 པར་གནས་པ། དངོས་འགལ་གྱི་མཆོན་ཉིད། བརྒྱད་ནས་
 ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་གནས་པ། བརྒྱད་འགལ་གྱི་མཆོན་
 ཉིད་དེ། གཞི་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་གཞི་མཐུན་མི་
 སྤྱིད་པའི་ཆོས། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་མཆོན་ཉིད།
 རྒྱུ་ལྷུ་དུ་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པ། ཕན་ཚུན་སྤངས་

འགལ་གྱི་མཆན་ཉིད། རྟག་མི་རྟག་ལྟ་བུ་དང་པོ། རྟག་དངོས་
གཉིས་ལྟ་བུ་གཉིས་པ། ཆ་གང་གཉིས་ལྟ་བུ་གསུམ་པ། ཡོད་
མེད་གཉིས་ལྟ་བུ་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁྱོད་དེ་དང་ཐ་དད་དེ་ཚྱེག་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཚྱེག་པ།
ཁྱོད་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མཆན་ཉིད། དཔེ་ན། བདག་གཅིག་
འབྲེལ་དང་། དེ་བྱུང་འབྲས་གཉིས། ཁྱོད་དེ་དང་བདག་
ཉིད་གཅིག་པའི་སྒྲིན་ས་ཐ་དད་དེ་ཚྱེག་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཚྱེག་
པ་དེ། ཁྱོད་དེ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད། དཔེར་
ན་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་ཚྱེག་
སྟོབས་ཞེས་པ་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་ཚྱེག་སྟོབས་ཁོ་ན་ལ་བྱ་དགོས། ཁྱོད་
དེ་དང་བདག་ཉིད་ཐ་དད་དེ་ཚྱེག་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཚྱེག་པ།
ཁྱོད་དེ་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། དུ་བ་
མེ་དང་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་འདིའི་ཚྱེག་སྟོབས་ཡུལ་གྱི་སྟངས་དུ་ཚྱེག་
སྟོབས་དང་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་ཚྱེག་སྟོབས་གཉིས་ཀ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །
མཆོན་བྱ་དང་འགལ་བ་དང་འགལ་བ་དང་། མཆན་ཉིད་དང་
འགལ་བ་དང་འགལ་བ་ལ་སྤྲུ་བཞི། དེ་བཞིན་དུ་འགལ་བ་
དང་འབྲེལ་བ་ལ་སྤྲུ་བཞི། འབྲེལ་བ་དང་འགལ་བ་ལ་སྤྲུ་བཞི་

རྣམས་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག

གཉིས་པ་ཡོད་ཤིང་གསལ་མེད་ཤིང་གསལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་
དེ། དཔེར་ན། རྟག་པར་ཤིང་གསལ་པའི་ཆད་མ་དངོས་པོར་
ཤིང་གསལ་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་ཤིང་གསལ་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པ་དང་།
ཐ་དད་དུ་ཤིང་གསལ་པའི་ཆད་མ་གཅིག་དུ་ཤིང་གསལ་པའི་ཆད་མ་ཡོད་
པར་ཤིང་གསལ་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པ་ལ་སྤྲུ་བཞི་བསྒྲིག་པར་བྱ་བ་
སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །

གསུམ་པ་བར་བྱན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། དཔེར་
ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདག་མེད་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡོད་པ་དང་
ཁྱོད་མེད་པ་གང་རུང་ཡིན་པའི་བྱ་བ་ཟེར། འོ་ན། དངོས་
པོར་ཤིང་གསལ་པའི་ཆད་མ། དངོས་མེད་དུ་ཤིང་གསལ་པའི་ཆད་མ་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོད་དམ་
མེད་དམ། དང་པོ་ལྟར་ན། དངོས་པོར་ཤིང་གསལ་པའི་ཆད་མ་དངོས་
མེད་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པ་མེད་པར་
ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དངོས་པོར་ཤིང་གསལ་པའི་ཆད་
མ་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་

པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཞེས་གསོགས་པ་ལ་བར་གྱི་ནམ་
དབྱེ་འབྱེད་ལུགས་ལ་བྱམ་ནམ་གན་ཞེས་པ་ནམས་སོ། །

བཞི་པ་མཚན་མཚན་ཆེ་བའི་ནམ་གཞག་ཡོད་དེ།
མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་མ་ཆང་བའི་མཚན་
བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་དེ། མཚན་
ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཞེས་སོགས་ཕན་ཚུན་མང་
པོར་སྦྱར་བ་ནམས་སོ། །

ལྷ་པ་རྒྱ་འབྲས་ཆེ་བའི་ནམ་གཞག་ཡོད་དེ། བྱེད་
རྒྱ་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་དང་། བསྐྱལ་མཉམ་མཚུངས་པར་
ལྷན་པ་དང་། ཀྱུན་ཏུ་འགོ་དང་ནམ་སྒྲིན་དང་། རྒྱ་ནི་
ནམ་པ་བྱུག་ཏུ་འདོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྷར་རྒྱ་བྱུག་ཏུ་ཡོད་
པ་ལས། སྦྱར་བྱེད་རྒྱའི་མཚན་ཉིད་མེད་ཀྱང་། བུམ་པ་དང་
རྣམ་ཐང་དང་ཀྱང་ཡིན། བུམ་པ་སྦྱེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པ་ཡང་
ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། བུམ་པའི་བྱེད་རྒྱའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་
ན་ནི་བྱེད་རྒྱ་ལྷན་ལྷན་དང་། བྱེད་རྒྱ་ལྷན་མེད་གཉིས། དངོས་
པོ་ཀྱན་དང་པོ་དང་། ཏྲག་པ་ཀྱན་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་
ལས་གཞན་པ་བྱེད་རྒྱའི་རྒྱ། ཞེས་གསུངས། ཕན་ཚུན་

དུས་མཉམ་རྣམས་ཐང་དང་ཀྱང་ཡིན། ཕན་ཚུན་སྦྱེ་བ་ལ་གོགས་
མི་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། ལྷན་ཅིག་འབྲུང་
བའི་རྒྱའི་མཚན་ཉིད། ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱེས་པའི་འབྲུང་བ་བཞི་
ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་འབྲུང་གང་ཕན་ཚུན་འབྲས། ཞེས་
གསུངས། རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་རང་དང་འདྲ་བ་སྦྱེད་
བྱེད་དེ་ བསྐྱལ་མཉམ་གྱི་རྒྱའི་མཚན་ཉིད། བུམ་པ་དེ་དེ་ཡིན་
ཏེ་ བསྐྱལ་མཉམ་རྒྱ་ནི་འདྲ་བའོ། ཞེས་གསུངས། ཕན་
ཚུན་མཚུངས་ལྷན་ནམ་པ་ལྷ་མཚུངས་ཀྱང་ཡིན། ཕན་ཚུན་
སྦྱེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ།
མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱའི་མཚན་ཉིད། མིག་གི་ནམ་གཤེས་དང་།
དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་གཉིས་དེ་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་
ལྷན་རྒྱ་ནི་སེམས་དག་དང་། སེམས་བྱང་རྟེན་མཚུངས་ཅན་
ནམས་སོ། ཞེས་གསུངས།

མཚུངས་ལྷན་ནམ་པ་ལྷ་ཡོད་དེ། རྣམ་ དུས། རྟེན།
དམིགས་པ། ནམ་པ་མཚུངས་པ་ནམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མཚུངས་ཚུལ་ཀྱང་ཡོད་དེ་སེམས་བྱང་རྣམས་རེ་རེ་བ་མཚུངས་
པས་རྣམས་མཚུངས། གྲུབ་དུས་དང་། རྟེན། དམིགས་པ།

དབང་མངོན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྗོན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་
 གྱེད་དེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་སྐྱེད་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན་གཟུགས་ལྟ་བུ། གཟུགས་འཛིན་དབང་
 མངོན་གྱི་སྐྱེད་གསུམ་གང་རུང་ཡང་ཡིན་གཟུགས་འཛིན་
 དབང་མངོན་གཟུགས་འཛིན་རྣམས་སུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་
 གྱེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གནི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ནང་གི་གཟུགས་
 ཅན་དང་བར་དམིགས་པ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་སྐྱེད་གྱི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན།
 གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་བདག་སྐྱེད་དུ་གྱུར་པའི་མིག་
 དབང་ལྟ་བུ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་བ་གསལ་
 རིག་གི་ངོ་བོ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་གྱེད་ཀྱི་རིག་པ། གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་སྐྱེད་གྱི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་
 ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྤྲ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་དུ་
 བྱུང་བའི་གཟུགས་ཡིད་ལ་གྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དབང་
 མངོན་རྣམས་ལ་སྐྱེད་གསུམ་ལྗོན་པས་བྱབ་ཅིང་། ཡིད་མངོན་
 རྣམས་ལ་སྐྱེད་གཉིས་གསུམ་ལྗོན་པ་ཡོད་ལ། རྟོག་པ་རྣམས་
 སྐྱེད་གཉིས་དང་ལྗོན་པའོ།།

འབྲས་བུ་ལ་སྒྲིམ་བཞིན་རིགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ན་ཤེ་ན།
 བདག་པོའི་འབྲས་བུ། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། རྒྱུས་བུས་
 ཤེད་པའི་འབྲས་བུ། རྣམ་སྒྲིམ་གྱི་འབྲས་བུ། བུལ་བའི་འབྲས་
 བུ་དང་ཁྲ་ཡོད་ལ། ཐུན་མོང་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་བུ་སྤྱོད་ཀྱི་འཇིག་
 ཉན་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་ལ། མྱོང་བ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་
 འབྲས་བུ་དང་། ཤེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས།
 སྒྲིག་གཅིད་པ་ལས་ཆེ་ཐུང་བ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། སྒྲིག་གཅིད་
 པའི་དབང་གིས་སྒྲིག་གཅིད་ལ་དགའ་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་།
 ལོ་ཉོག་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་
 ལྟ་བུ་བཞི་པ། འགོག་བདེན་ལྟ་བུ་ལྔ་པ་ཡིན་ནོ། །

དུག་པ་རྗེས་འགྲོའི་བྱ་བ་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྗེས་
 བྱ་བ་རྣམས་མ་རྗེས་བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག། ཐུར་བྱ་བ་རྣམས་མ་ཐུར་བྱ་བ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག། རྒྱུག་བྱ་བ་རྣམས་མ་རྒྱུག་བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག། འགལ་
 བྱ་བ་རྣམས་མ་འགལ་བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བྱ་བ་
 པ་སྒྲིབ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དེ་ཡིན་ན་བསལ་བ་དེ་
 ཡིན་པས་བྱ་བ་པ་དང་པོ་དང་། ཉགས་དེ་ཡིན་ན་བསལ་བ་
 དེ་མ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པ་གཉིས་པ་དང་། བསལ་བ་དེ་ཡིན་ན་

ཉགས་དེ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པ་གསུམ་པ་དང་། བསལ་བ་དེ་ཡིན་
 ན་ཉགས་དེ་མ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པ་བཞི་པ་དང་། བསལ་བ་དེ་
 མ་ཡིན་ན་ཉགས་དེ་མ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པ་ལྔ་པ་དང་། བསལ་
 བ་དེ་མ་ཡིན་ན་ཉགས་དེ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པ་དུག་
 པ་དང་། ཉགས་དེ་ཡིན་ན་བསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པ་
 བདུན་པ་དང་། ཉགས་དེ་ཡིན་ན་བསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་པ་མ་
 ཡིན་པས་བྱ་བ་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་བྱ་བ་པ་སྒྲིབ་བརྒྱད་
 ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་ཙམ་ངེས་པ་ནས་བརྒྱད་ཀ་ངེས་པའི་བར་
 བརྒྱད་བཤད་ལ། རྣམས་མ་གཅིག་ཙམ་ངེས་པ་ནས་བཞི་ཀ་ངེས་
 པའི་བར་བཞི་པོ་རེ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཅིག་ཙམ་ངེས་པ་
 ནས་བཞི་ཀ་ངེས་པའི་བར་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་དོ།

བདུན་པ་དགག་ག་ཤགས་སྒྲུབ་ག་ཤགས་བཤད་དུ་
 ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡོད་ན་ཡོད་པས་བྱ་བ་ཟེར། འོ་
 ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་བྱ་བ་པར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་ཆོས་ཙན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤ་ཟ་ཆོས་ཙན། མེད་པར་
 ཐལ། ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐལ་དོན་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། ཚད་མས་དམིགས་བཞིན་དུ་བསྐྱལ་
 འོན་ཡིན་ན་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་རི་
 རྩར་འགྲུབ་སོམས་ཤིག་ཅེས་སྒྲུབ་གཤགས་དང་། མདུན་གྱི་
 གཞི་འདིར་མེད་ན་མེད་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ་ལོ། ། ཞེས་དགག་
 གཤགས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རིགས་ལམ་ཆེན་པོའི་རྣམ་གཞག དེ་ལ་
 དཔྱེན། དུག་སྒྲ། ཞར་བྱུང་བསྐྱུས་ཆོན་ཀྱན་ལ་མཁོ་བ་ཁས་
 གྲངས་སོང་ཚུལ། དགག་གཞི་དྲིས་འཕངས། ཐལ་འགྱུར།
 གཞན་སེལ། སེལ་འདུག་སྒྲུབ་འདུག ཡུལ་ཡུལ་ཅན། མཆོན་
 སྒྲོར་དྲུག་དྲགས་སྒྲོར་བཤད་པ་དང་དགྲུ་ཡོད་པ་ལས། དང་
 པོ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། དྲག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དྲག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་
 པས་དྲག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ཅིས་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན།
 དྲག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པས་སྒྲ་དྲག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་
 ལྟ་བུ་གཞི་ཅིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་བྱུང་གཞིར་བྱས་ནས་
 མི་དྲག་པ་ཡིན་པ་འདོད་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱེད་གཞི་ཅིས་ཡིན་ལ།

རང་ལུགས་གསུམ་པ་ལྟར་ཕྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྒྲི་དང་ཕྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ཡོད་དེ་སྒྲ་མི་དྲག་པ་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་བུ་དངོས་ཀྱི་ཁས་
 ལེན་དང་། མི་དྲག་པ་ཁས་མ་གྲངས་ཀྱང་དེ་དང་དོན་གཅིག་
 པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཁས་ལེན་པས་མི་དྲག་པ་ཡིན་པ་དོན་གྱི་
 ཁས་གྲངས་ལ་སོང་བས་དོན་གྱི་ཁས་གྲངས་དང་། ཕྱི་ཆོལ་
 དམ་བཅའ་ལ་འབྲིད་དེ་རིགས་པས་སྐུལ་དུ་ཡོད་པའི་རིགས་
 པའི་སྐུལ་མཆོམས་ཀྱི་ཁས་གྲངས་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། དུམ་
 པ་བུམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དུམ་པ་དང་གཅིག་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་དུམ་པ་
 ཆོས་ཅན། དུམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འདོད་
 ལན་བཏབ་པས་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་དུམ་པ་བུམ་པ་དང་གཅིག་
 ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་དུམ་པ་མདུན་གྱི་གཞི་
 འདིར་དུམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པ་ཁས་གྲངས་ལ་སོང་ཞིང་།
 མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་དུམ་པ་སྒྲིར་དུམ་པ་དང་གཅིག་ཏུ་ཁས་
 གྲངས་ལ་མ་སོང་བ་ལྟ་བུ་འདོད་ལན་གྱི་ཁས་གྲངས་སོང་

མཚམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་མ་གྲུབ་མ་བྱུང་བ་ཅེས་རྟགས་
ལ་ལན་འདེབས་པའི་ཆེ་དང་། ཆོས་ཅན་ལ་ལན་འདེབས་པ་
སོགས་ལ་ཡང་ཁས་ཐུངས་སོང་མཚམས་དང་། མ་སོང་
མཚམས་སོ་སོར་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་སྒྲ་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་ལ་ངེས་ཏེ་ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་
ལན་བཏབ་པ་ན་སྒྲ་ཆོལ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་བྱགས་ལ་གོ་བ་ལྟ་བུ་སྒྲ་ཆོལ་
ངེས་འཕངས་དང་། ཕྱི་ཆོལ་སྒྲ་ཆོལ་ལ་ངེས་པའི་ཆེ་སྒྲ་ཆོལ་
ཐལ་འགྱུར་སོགས་བཀོད་པས་ཕྱི་ཆོལ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་བྱགས་ལ་གོ་
བ་ལྟ་བུ་ཕྱི་ཆོལ་ངེས་འཕངས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
ཡོད་དེ། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་ལ་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་
ཅེས་ངེས་པ་ན་ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་རྟག་གོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པའི་ཆེ་
སྒྲ་ཆོལ་གྱི་སྒྲོ་ཡུལ་ལ་ཕྱི་ཆོལ་དེ་ནང་པ་མིན་པ་དང་ཕྱི་ཆོལ་དེས་
རྒྱན་གྱི་མི་རྟག་པ་མ་ཤེས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་
རྟག་པ་མ་ཤེས་པ་བྱགས་ལ་གོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་ཆོལ་གྱིས་ཕྱི་ཆོལ་ལ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་
པར་ཐལ། ཞེས་སྒྲ་བའི་ཆོ། ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་
ངེས་པ་ན། སྒྲ་ཆོལ་གྱིས་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལན་བཏབ་པས་

ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་བྱགས་ལ་གོ་བ་ལྟ་
བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་མཆོན་ནས་བཀལ་བ་རྟག་གི་ཆེ་ན་སྒྲ་
ཆོལ་དང་ཕྱི་ཆོལ་གྱི་སྒྲོ་ཡུལ་ལ་བྱགས་ལ་གོ་ཚུལ་མཐའ་ཡས་
པ་ཡོད་དོ། །

བཞི་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་གད་དུ་ཡོད་དེ། ཐལ་ངག་དུ་
དམིགས་པ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། དེའི་ན། ཐལ་
འགྱུར་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུང་གཉིས། རང་གི་བསལ་བྱར་
གྱུར་པའི་ལོག་ཏོག་ཀྱན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གཞོན་རྣམས་
ཀྱི་ཐལ་ངག་དེ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེའི་
ན་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། རང་རྒྱུད་མི་
འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྒྱུ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་
དང་། རྒྱུ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་
བཞི་ལས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་
བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ལོག་ཏོག་ཀྱན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་བ་
མགོ་གཞོན་རྣམས་ཀྱི་ཐལ་ངག་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་
རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་མི་རྣམས་པའི་རང་གི་བསལ་བྱར་གྱུར་
པའི་ལོག་ཏོག་ཀྱན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གཞོན་རྣམས་ཀྱི་

ཐལ་ངག་དེ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་འཕེན་
 རྒྱས་ཀྱི་རང་གི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ལོག་ཏོག་ཀྱན་བཏགས་
 མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གནོན་རྒྱས་ཀྱི་ཐལ་ངག་དེ། གསུམ་པའི་
 མཚན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་འཕེན་མི་རྒྱས་པའི་རང་གི་བསལ་
 བྱར་གྱུར་པའི་ལོག་ཀྱན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གནོན་
 རྒྱས་ཀྱི་ཐལ་ངག་དེ། བཞི་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །སྤྱོད་ཚུལ་
 ཅན་ཅོད་མ་བྱས་པར་ཐལ། ཏག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་གསུམ་པ། སྤྱོད་ཚུལ་ཅན། མི་ཏག་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །ཐལ་འགྱུར་ཡང་
 དག་ལ་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་
 ཏགས་གྲུབ། ལྷན་པ་གྲུབ་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་གསུམ་ཡིན་
 རོ། །འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་སྒྲིལ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་
 རྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་ལ། དེའི་ཆེ་ཐལ་འགྱུར་
 ཡང་དག་ཡིན། འཁོར་གསུམ་དངོས་སུ་འགལ་ཏེ་དམ་བཅའ་
 འདོར་བའི་ཆེ་ཐལ་འགྱུར་སོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་
 ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དམ་བཅའ་སྟོང་དུ་

སོང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མིན་པའི་ཚུལ་
 ཞེས་པར་བྱའོ། །རང་གི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ལོག་ཏོག་ཀྱན་
 བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གནོན་མི་རྒྱས་པའི་ཐལ་ངག་དེ།
 ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྤྲང་གི་མཚན་ཉིད།

ཐལ་འགྱུར་ལ་གོ་བ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐལ་འགྱུར་
 བཅུ་བཞི་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ལྷན་ཏགས་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ།
 ལྷན་པ་ཁོན་མ་གྲུབ། ཏགས་ཁོན་མ་གྲུབ་པ་དང་གསུམ། ལྷན་
 ཏགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ། གཉིས་ཀ་ཁས་
 གྲངས་ཀྱིས་གྲུབ་པ། གཉིས་ཀ་ཆད་མས་གྲུབ་པ། ལྷན་པ་
 ཁས་གྲངས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཏགས་ཆད་མས་གྲུབ་པ། ལྷན་པ་
 ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཏགས་ཁས་གྲངས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་བཞི་ལས།
 དང་པོ་ལ། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་གྲངས་ཀྱིས་བསལ་བ། ཆད་
 མས་བསལ་བ། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་ཡེ་མེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་
 དང་གསུམ། གཉིས་པ་ལ། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་གྲངས་ཀྱིས་
 བསལ་བ། བསལ་བ་ཡེ་མེད་གཉིས་དང་། གསུམ་པ་ལ།
 ཁས་གྲངས་ཀྱིས་བསལ་བ། ཆད་མས་བསལ་བ། བསལ་
 བ་ཡེ་མེད་གསུམ་དང་། བཞི་པ་ལ། ཁས་གྲངས་ཀྱིས་བསལ་

བདེ་ཆོད་མས་བསལ་བ། བསལ་བ་ཡི་མེད་དང་གསུམ་སྟེ་
བརྩ་བཞི་དེ་ལྟར་ཡང་། རིགས་གཏེར་ལས། ཐལ་འགྱུར་
བཞི་ལ་བརྩ་བཞི་ཞེས། །ཁ་བ་ཅན་པས་དེ་ལྟར་འདོད།།
བསྒྲིག་པར་རྒྱས་དང་མི་རྒྱས་ལས། །ཡང་དག་ལྟར་སྒྲུང་བདུན་
བདུན་ཡིན། །དུག་དང་སྤྱེད་ཀྱིས་མི་འཕེན་ལ། །བདུན་
པའི་སྤྱེད་ཀྱིས་འཕེན་ཞེས་བྲེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་ཐལ་འགྱུར་འགོད་ཚུལ་ལ། རྟགས་ཆོས་དོན་
གསུམ་རེ་རེ་བའི་འགོད་ཚུལ། ཆོས་ཅན་དུ་མ་བརྟེན་པའི་
འགོད་ཚུལ། བསལ་སྤྱངས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ། རྟགས་སྤྱངས་
ཀྱི་འགོད་ཚུལ། སྤྱགས་ཆང་གི་འགོད་ཚུལ་དང་ལྔ་བཤད་པ་
ལས་དྲུག་དང་པོ་ནི། རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་རེ་རེ་བ་བྱས་ཏེ་
ཐལ་འགྱུར་བཀོད་པ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ཡིན་ལ། དུ་མ་
བརྟེན་པ་ནི། དཔེར་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་
ཆོས་ཅན། ཀ་བ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་
རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་བུམ་པ་ཤེས་བྱ་ཡིན། ཀ་བ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཞེས་
ཆོས་ཅན་སྤྱི་མ་གཉིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྟེང་དུ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་
དང་དྲུག་པ་བསལ་བ་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་བསལ་བ་སྤྱི་མའི་སྟེང་དུ་

བརྟེན་པ། རྟགས་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་མའི་སྟེང་དུ་བརྟེན་པ་
པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱགས་ཆང་ལ་ཡང་
ཚོད་གཞི་བསལ་བ་རྟགས་སྤྱགས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་དེ་རྣམས་
གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཅིག་བརྟེན་པ་མི་དགོས་པར་གོ་བ་མེད་པ་
སྤྱགས་སྤྱི་ཆང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་དག་ཀྱང་
དཔེར་ན། གཟུགས་ཀྱི་དགག་གཞི། སྤྱི་དགག་གཞི། རྩི་
དགག་གཞི། རོ་ཡི་དགག་གཞི། རེག་བྱའི་དགག་གཞི་ཆོས་
ཅན་དྲུག་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་དགག་གཞི་ཡིན་
པར་ཐལ། སྤྱི་ཞེས་སོགས། རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྟག་
པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་དགག་གཞི་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། སྤྱི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ་
བྱས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རྟགས་
ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བཀོད་ཚུལ་
རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ལྟ་བུ་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞན་ཡོད་དེ། དོན་དེ་
སྤྱི་མ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆོད་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤར་བ།

དགག་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་གཞན་སེལ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་
 ཡིན་ལ། རོན་དེ་མྱོ་ལ་གར་པའི་ཆེ་སྒྲུབ་པའི་ནམ་པ་ཅན་དུ་
 གར་བ། སྒྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད། གཞན་སེལ་ལ་དབྱེ་ན། མེད་
 དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་
 གཉིས་དེ་གཞན་སེལ་གང་ཞིག་རང་བཟློད་པའི་སྒྲུབ་རང་གི་
 དགག་བྱ་བ་གཞན་གྱི་ལྷན་ལ་འཕངས་པའི་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་དེ། དང་
 པོའི་མཆན་ཉིད། གཞན་སེལ་གང་ཞིག་རང་བཟློད་པའི་སྒྲུབ་
 རང་གི་དགག་བྱ་བ་གཞན་གྱི་ལྷན་ལ་འཕངས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པ་
 དེ་དེ་གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་
 ལ་དབྱེ་ན། མྱོའི་གཞན་སེལ་དང་། རོན་རང་མཆན་གྱི་གཞན་
 སེལ་གཉིས། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གང་ཞིག་ཉིག་
 པས་བཏགས་པ་ཅུ་མ་དེ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། མ་ཡིན་
 དགག་གི་གཞན་སེལ་གང་ཞིག་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་དག་དཔེར་མཆོན་
 ན། བུམ་པ་དང་བུམ་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པ་མེད་དགག་
 དང་། ཉིག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུབ་བ་
 མྱོའི་གཞན་སེལ་དང་། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་དོན་

རང་མཆན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དགག་པ་ལ་དབྱེ་
 ན། རང་བཟློད་པའི་སྒྲུབ་རང་གི་དགག་བྱ་བ་གཞན་གྱི་ལྷན་ལ་
 སྒྲུབ་པ་མེ་འཕེན་པ་དང་། དངོས་སུ་འཕེན་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་
 འཕེན་པ་དང་། སྒྲུབ་སྒྲོལ་སྒྲུབ་པ་འཕེན་པ་དང་བཞི་ཡོད་དོ།

དུག་པ་སེལ་འདུག་སྒྲུབ་འདུག་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རང་
 ཡུལ་ལ་བད་དབང་གིས་འདུག་པ། སེལ་འདུག་གི་མཆན་ཉིད་དེ་
 རང་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འདུག་པ། སྒྲུབ་འདུག་གི་
 མཆན་ཉིད། བཟློད་བྱེད་སྒྲུབ་དང་ཉིག་པ་ཀྱན་དང་པོ་དང་།
 མངོན་སུམ་ཀྱན་གཉིས་པ་ཡིན་ལ། རང་ལ་ཆོས་དེ་སྒྲུབ་བ་
 དེའི་སྒྲི་དེ་ལ་བད་ཞེས་བྱ་ལ་དེའི་དབང་གིས་འདུག་ཅེས་དང་།
 རང་ལ་ཆོས་དེ་སྒྲུབ་བ་རང་མཆན་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་དབང་
 གིས་འདུག་པ་ལ་དངོས་དབང་གི་འདུག་ཅེས་གོ་དགོས་སོ། །

བདུན་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མྱོས་རིག་
 པར་བྱ་བ། ཡུལ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྒྲུབ་ཡུལ། གཟུང་
 ཡུལ་དེ་འདུག་ཡུལ། ཞེན་ཡུལ་དང་བཞི་ལས། ཉིག་མེད་
 ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ཡུལ་གཟུང་ཡུལ་དངོས་ཡུལ་གསུམ་དོན་གཅིག་
 ཅིང་ཡུལ་ཅན་ཀྱན་ལ་ཡོད་ལ། འདུག་ཡུལ་སྒྲུབ་མྱོའི་མཐུན་

ནམས་ལ་ཡོད་ཅིང་། ཞེན་ཡུལ་རྟོག་པ་དང་སྐྱོད་ན་མཐུན་
ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དོ། །

རང་ཡུལ་ཅི་རིགས་དང་རྣམ་པའི་དངོས་པོ། ཡུལ་
ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྒྲ། མོ། སྒྲེས་བྱ་དང་གསུམ།
མཉན་བྱ། སྒྲེའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མིང་ཆོག་ཡི་
གེ་གསུམ། རོན་དེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་མཁན་པོས་ཐོག་མར་བད་
སྒྱུར་ཞིང་སྒྱུར་བ་ལྟར་དོན་དེ་འབྲུལ་མེད་དུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་
མཉན་བྱ། རོན་དེའི་དངོས་མིང་གི་མཆན་ཉིད། རོན་དེ་ལ་
འདོད་རྒྱལ་མཁན་པོས་ཐོག་མར་བད་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་སྒྲེས་
བད་སྒྱུར་པའི་མཉན་བྱ། རོན་དེའི་བཏགས་མིང་གི་མཆན་
ཉིད་དེ་དབྱེ་ན། འབྲུ་བ་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་མིང་
དང་དེ་འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་མིང་གཉིས་དེ་
དང་པོ་ནི། དུམ་ཟེ་ཁ་ཆེ་རྣམ་ཉག་ལ་སེལ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་
བྱུང་འབྲེལ་རྒྱ་མཆན་བྱས་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། དཔེར་
ན་མོ། སྒྲ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱུབ་པའི་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་མིང་འབྲས་ལ་བཏགས་པ་དང་། འབྲས་

མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉི་མའི་འོད་
ཟེར་ལ་ཉི་མ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྒྱུབ་རག་
ཡང་དག་ལ་རྗེས་དཔག་ཅེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། རོན་དེའི་དངོས་
མིང་དང་དོན་དེ་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་ལ་བྱད་པར་ཆེར་
ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཏགས་མིང་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་སྒྱུར་ནས་རྟོན་པའི་མཉན་བྱ།
ཆོག་གི་མཆན་ཉིད། མིང་ཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གཞིར་གྱུར་
པའི་སྐད་ཀྱི་གདངས། ཡི་གེའི་མཆན་ཉིད། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་
པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་ཆོག་དང་། ཀ་མིག་སུམ་ཅུ་ལྟ་བུ་འཕ་ཡི་གེ་རེ་
རེ་བ་ནམས་ཡི་གེ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྒྲའི་བརྗོད་ཚུལ་ཤེས་པའི་
ཕྱིར་དུ། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ཆོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་
སུ་དབྱེ་བ་ལས། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་རིགས་དང་རིགས་
ཅན་གཉིས་ཀ་གོ་ལ། ཆོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་ཆོགས་པ་ཅན་
དང་ཆོགས་པ་གཉིས་ཀ་མི་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་བྱན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡང་ཡིན། རིགས་
སྒྲི་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་མཉན་བྱ་དེ། རིགས་
བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཆན་ཉིད། རང་གི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་

མིང་དུ་འདུག་པའི་གཞི་ཡང་ཡིན་ཆོགས་སྤྱི་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
མཐུན་སྤྱི་པའི་མཉན་བྱ་དེ། ཆོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱི་མཆན་
ཉིད་། དེ་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་དོ། །

བརྒྱུད་པ་མཆོན་སྤྱི་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། དཔེར་
ན་། ཆོས་བརྒྱུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་
ཤེས་འདི། རྣམ་མཐུན་ཡིན་པ་མཆོན། ཆོས་བརྒྱུ་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ནི་ཞེས་པའི་སྤྱིར་
བ་ལྟ་བུ་དེ་མཆན་མཆོན་ཀྱན་ལ་སྤྱར་རོ། །

དགུ་པ་རྟགས་སྤྱིར་ཡོད་དེ། གང་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་
ལྡན་ཡིན་ན་རང་གི་རིགས་ལ་གཞོད་བྱེད་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་
ལྡན་ཅིག་དུ་ཆོགས་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་བྱེད། དཔེར་ན་གར་
ཕྱོགས་ཀྱི་མེ་བཞིན། བདེན་བཞི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲི་ཡང་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་ནི་ཞེས་པའི་
སྤྱི་བ་དག་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཐ་མལ་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་
ཅན་། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་རིགས་རྒྱན་ཟད་པའི་
རིགས་ཡོད་དེ། རང་གི་རྒྱུའི་རིགས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་
པོ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྤྱིར་བ་ལྟ་བུ་འདི།

མཆོན་སྤྱིར་རྟགས་སྤྱིར། ཐལ་སྤྱིར་གཞུང་སྤྱིར་ཞེས་པའི་སྤྱིར་
བ་ལ་དག་ཡིན་དགོས་ལ་དེའི་ཕྱིར་རྟགས་དང་རྟགས་སྤྱིར་གྱི་
དབྱེ་བ་མཐུན་པར་མཛོད་ཅིག། །

དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་དང་པོ་པ་དང་རིགས་
ལམ་ལ་ཅུང་ཟད་བྱང་བའི་དབང་འབྱེད་དང་རིགས་ལམ་ལ་
ལེགས་པར་བྱང་བའི་དབང་རྣམས་ཐར་པ་དང་། ཐམས་
ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་སྤྱི་བ་ལྟར་རིགས་པ་རྣམ་དག་གི་སྟོན་སྟེན་
མཐུན་པར་མཛོད་དེ། མཐུན་དོན་ཇི་བཞིན་ཐུགས་ཉམས་
བཞེས་ལེགས་པར་མཛོད་ནས་མར་གྱུར་འགོ་བ་ཀྱན་སྤྱག་
བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མཆོལ་ས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པའི་གོ་འཕང་སྤྱིར་དུ་ཐོབ་པར་མཛོད་དུ་གསེལ།

འདི་ལྟར་སྒྲས་པ། ཆོད་མའི་སྟོན་དེའི་ལེགས་གསུང་
སྟོང་པོ་ཀྱན། །ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པ་ཆ་ཀྱན་གྱི་སྟོང་སྟོབས་ལས།
སྟོང་ས་འདིར་དགེ་མཆན་སྟོང་འབར་རིང་ལུགས་ལྟར།
འདིས་ཀྱང་རིགས་ལམ་སྟོན་བརྒྱུ་འབྱེད་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་བསྐྱེད་
གྱུའི་དོན་ཀྱན་བསྐྱེད་པ་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་
བ་འདི་བཞིན་སྟོན་ཐུང་དཔེ་མཛོད་ནས་སྟོན་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་

ལ་ཉི་བར་མཁོ་བ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་བསྐྱལ་མ་ཡང་ཡང་བྱང་བ་བཞིན་
 ཚུལ་ཁང་སྟོད་མཆོམས་སྐྱལ་སྐྱེ་འང་མ་དཔལ་འཕྲིན་ལས་ཡོན་ཏན་
 རྒྱ་མཚོར་འཕོད་པས་ལྷག་བསམ་ནམ་པར་དག་པའི་མཆོམས་སྐྱར་
 དང་བཅས། རབ་བྱང་བཅུ་དྲུག་པ་ཚུ་འབྲུག་ལོར་ཁྱེས་དག་པ་ཡོངས་
 གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ནམས་དང་མཐུན་པར་སྐྱར་བ་འདིས་
 གྲང་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་
 ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། །

སྟོ་རིག་གི་རྣམ་གཞག

༄༅། ཁྱོ་གཏེར་འང་མ་དཔལ་དབྱངས་ཉིད་སྟོས་པའི་གར།
 སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ལ་ཐུག་འཆལ་ནས། །
 སྟོ་རིག་རྣམ་གཞག་ཉིར་མཁོ་ཀྱན་འདུས་པ། །
 སྟོ་དམན་རིག་པའི་སྣང་བ་རྒྱས་ཕྱིར་སྟེལ། །

དེ་ལ་འདིར་སྟོ་རིག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
 མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། རིག་པ་སྟོའི་མཆན་ཉིད། གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཤེས་
 པའི་མཆན་ཉིད། སྟོ་དང་རིག་པ་ཤེས་པ་གསུམ་དོན་གཅིག་
 གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། སྟོ་རིག་བདུན་དུ་དབྱེ་བ། སྟོ་
 རིག་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། སྟོ་རིག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ། །དང་
 པོ་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ། རྗེས་དཔག་བཅད་ཤེས། ཡིད་
 དཔྱད་པ། སྣང་ལ་མ་ངེས། ཐེ་ཆོམ་ལོག་ཤེས་དང་བདུན་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ་བདུན། དང་
 པོ་མངོན་སུམ་བཤད་པ་ལ་མཆན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས།

ཉོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་
 མཆོན་ཉིད། ཉོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་
 མི་སྤྲུ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད། དེ་
 ལ་དབྱེ་ན། དབང་མངོན། ཡིད་མངོན། རང་རིག་མངོན་
 སུམ་དུ་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞི། རང་གི་བྱམ་མོངས་
 མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་སྦྲེས་
 པའི་ཉོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དབང་མངོན་
 གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན། སྤྲ་
 འཛིན་དབང་མངོན། ཏི་འཛིན་དབང་མངོན། རོ་འཛིན་
 དབང་མངོན། རིག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་དང་ལྟ། རང་
 གི་བྱམ་མོངས་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་མིག་དབང་དང་།
 དམིགས་རྒྱུན་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྲེས་པའི་ཉོག་པ་དང་བྲལ་
 ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་
 གྱི་མཆོན་ཉིད། དེས་འོག་མ་ནམས་ལ་རིགས་འགྲེ། རང་
 གི་བྱམ་མོངས་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལས་བྱུང་བའི་
 ཉོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ། ཡིད་མངོན་གྱི་
 མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྐབས་འདིར་བརྟན་གྱི་ཡིད་

མངོན་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་མངོན་གཉིས། རང་གི་
 བྱམ་མོངས་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལས་བྱུང་བའི་
 སྐབས་འདིར་བརྟན་གྱི་ཉོག་པ་དང་མ་འཁྲུལ་བའི་གཞན་རིག་
 དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་
 ནས་རིག་བྱ་འཛིན་པའི་ཡིད་མངོན་གྱི་བར་ལྟ།

སྐབས་འདིར་བརྟན་གྱི་ཡིད་མངོན་སྦྲེ་ཚུལ་ལ། སྤེལ་
 མར་སྦྲེ་བ། འགྲོས་གསུམ་པར་སྦྲེ་བ། ལྷན་མཐའ་ཁོ་ནར་
 སྦྲེ་བ་དང་འདོད་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོའི་ཚུལ་ནི། གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྦྲེ། དེའི་རྗེས་སུ་གཟུགས་
 འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྦྲེ། དེའི་རྗེས་སུ་གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྦྲེ་བ་སོགས་དབང་
 མངོན་སྐད་ཅིག་རེ་རེའི་བར་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་རེ་སྦྲེ་བར་
 འདོད་དེ། གཉིས་པའི་ཚུལ་ནི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་
 སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་
 ཅིག་དང་པོ། དེ་གཉིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་
 སུམ་དང་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་སྦྲེ་བར་འདོད་པ་སྟེ། མདོར་
 ན། ཁ་ཕྱིར་ལྟས་གྱི་འགྲོས་གཉིས་དང་ཁ་ནང་ལྟས་གྱི་འགྲོས་

གཅིག་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད། གསུམ་པའི་ཚུལ་ནི། རྗེ་
ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་
ཅིག་ཐ་མའི་མཐུག་ཐོགས་ཁོ་ནར་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་
སྐྱེ་བར་བཞེད། དེ་ཡང་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་ནི་གཟུགས་
འཛིན་ཡིད་མངོན་དུས་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་
འདོད་དགོས་པར་ཡིག་ཆར་གསལ་ལོ། །སྐབས་འདིར་བཞུན་
ཞེས་པ། གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་ནམ་གཉིས་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་
ལ་བཞེན་པའོ། ཞེས་པའི་སྐབས་ལ་གོ་དགོས་སོ། །གཉིས་
པ་ནི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །

འཛིན་ནམ་རང་རིག་གི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པ་དང་
བྲལ་ཞིང་མ་འབྲལ་བའི་འཛིན་ནམ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་
མཚན་ཉིད། དཔྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་ཚད་མ། བཅད་ཤེས།
སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་དང་གསུམ།

རང་གི་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་
པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་
བྲལ་མ་འབྲལ་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ནལ་འབྱོར་
མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔྱེ་ན། ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ།

ཐོག་ཆེན་གྱི་དེ་གསུམ་ཡོད། རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། ནལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ཡིད་མངོན་ཡིན་དགོས་པར་གསུངས།
མཚན་ཉིད་དེ་ནམས་མདོ་སྤེལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་སེམས་ཅམ་
པ་དང་། ནལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དབྱེ་མ་པ་ནམས་ཀྱིས། རྟོག་
པ་དང་བྲལ་ཞིང་བག་ཆགས་བཞུན་བྱུང་གི་རིག་པ་ཞེས་སྐྱར་
རོལ། །

ཞར་བྱུང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་གི་ནམ་བཞག་ཅུང་
ཟད་བཤད་པ་ལ། འབྲལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་
དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །བྲན་དང་མངོན་འདོད་
ཅེས་བྱ་བ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་རབ་རིབ་བཅས། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་དུག་རྟོག་མེད་
མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་གཅིག་དང་བདུན་དུ་འདོད། ནམ་འགྲེལ་
རྩ་བས་དེ་དག་བཞིར་བསྐྱུ་ནས་བཤད་དོ། །འདི་དག་ཞིབ་
དུ་ཤེས་པར་འདོད་ན་རྩ་སྟོད་སྟོ་རིག་དང་ལེའུ་གསུམ་པའི་
དགོངས་པ་རབ་གསལ་སོགས་ལ་ལྟ་བར་བྱའོ། །

རང་གི་རྟོག་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བཞེན་ནས་རང་གི་
གཞལ་བྱ་རྟོག་གྱུར་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཞེན་རིག་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་

ཉིད་ཀྱི་རང་གི་རྟེན་ཉག་ལ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞུང་གི་ལྟོག་གྲུར་ལ་གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་རིག་པ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད། རྗེས་དཔག་ལ་ཆད་མས་མ་བྱུང་པར་གསུངས། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གསུངས་པའི་རྗེས་དཔག་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་གསུམ། རང་གི་རྟེན་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞུང་གི་ལྟོག་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་ཞེན་རིག་དང་པོའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་གཞི་ནི། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་བྱེད་ཁྱིམ་སྤྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བརྟེན་པའི་དོན་ལ་མི་སྤྱོད་པར་རྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། རང་གི་རྟེན་གསུངས་ཉག་ལ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞུང་གི་ལྟོག་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་ཞེན་རིག་གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི། རི་པོང་ཅན་ལ་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་སྤྱིའི་བརྟེན་རུང་དུ་རྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། རང་གི་རྟེན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞུང་གི་ལྟོག་གྲུར་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་ཞེན་རིག་གསུམ་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི། རྒྱ་མི་རྟག་རྟེན་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུའོ། །

རང་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་སྤྱོད་པས་རྟེན་ཉག་པའི་ཆད་མེན་ཀྱི་རིག་པ་བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་དང་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་དབང་མངོན་བཅད་ཤེས། ཡིད་མངོན་བཅད་ཤེས། རང་རིག་བཅད་ཤེས། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་དང་བཞི། གཉིས་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྲངས་པའི་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་བྲངས་པའི་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་གཉིས། མཆན་གཞི། རྒྱ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིའི་པོང་པའི་པོང་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། རྒྱ་མི་རྟག་རྟེན་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འབྲེན་ཅན་ལས། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དང་པོ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཅི་ཆད་མ་ཡིན་ལ་དེ་དག་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་པ་སྤྱི་མ་ནམས་ཅི་ཆད་མ་ཡིན་པ་སྤངས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། སྐབས་འདིའི་གྲུབ་བདེ་གཅིག་པ་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ལ་བྱེད་གསུངས།

རང་གི་འབྲེན་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ལ་

མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ཀྱང་བཅད་དོན་མ་ཐོབ་པའི་རིག་པ་ཡིད་
 དཔྱད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷ་མཆན་མེད་པའི་
 ཡིད་དཔྱད། ལྷ་མཆན་མ་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱད། ལྷ་མཆན་
 ལྷར་སྒྲུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དཔྱད་དང་གསུམ། མཆན་གཞི་
 རེད་ ལྷ་མཆན་གང་ཡང་མེད་པར་སྐྱ་མི་ཉག་སྟམ་པའི་སྒྲོ་ལྷ་
 བྱ་དང་པོ་དང་། སྐྱ་བྱས་པ་དང་བྱས་ན་མི་ཉག་པའི་བྱ་པ་
 མ་ངེས་པར་བྱས་པའི་ཉག་ལས་སྐྱ་མི་ཉག་སྟམ་པའི་སྒྲོ་ལྷ་བྱ་
 གཉིས་པ་དང་། གཞུལ་བྱའི་ཉག་ལས་སྐྱ་མི་ཉག་སྟམ་པའི་
 སྒྲོ་ལྷ་བྱ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་བྱེར། དེ་ལྷར་(ན)ཡང་། རིགས་
 གཉེར་ལས། ཡིད་དཔྱད་ཉགས་ལ་བརྟེན་མི་ལྟོས། །དམ་
 བཅའ་ཙམ་ཡིན་ཐེ་ཆོམ་འགྱུར། །ཉགས་ལ་བརྟེན་ན་ཡང་
 དག་གམ། །ལྷར་སྒྲུང་གསུམ་ལས་འདའ་བ་མེད། །ཅེས་
 གསུངས།

ཡང་ན་སྤྱིར་བ་དང་རྟེན་ཉགས་ཡང་དག་གང་ལ་མ་
 བརྟེན་པར་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མ་འབྱུང་པའི་མཐའ་གཅིག་
 འཛིན་གྱི་བཅད་དོན་མ་ཐོབ་པའི་ཞེན་རིག་ དེའི་མཆན་ཉིད་
 དུ་འཛིན་ འདིའི་སྤྱིར་བ་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྤྱིར་བ་དང་། རང་

རིག་གི་སྤྱིར་བ་དང་། དོན་སྤྱི་དང་མ་འདྲེས་པའི་གསལ་སྤྱིར་
 གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་དེ་གང་ལ་ཡང་མ་བརྟེན་པར་བྱ་དགོས་པས།
 དེ་ལྷར་ན་སྒྲོ་ཡིན་ན་སྒྲོ་རིག་བདུན་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་
 བྱ་བ་པར་སེམས་ཏེ། མི་སྤྱུག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྒྲོ་བ་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟིང་རྟེ་ཆེན་པོ་སྤྱུག་ཐབས་ཀྱི་རྟིང་པ་རིགས་སྤྱུག་ནས་
 པ་ནམས། གཞན་ནམས་མིན་པ་གོ་སྒྲུབ་ལ། སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྤྱིར་
 བ་ལ་ལྟོས་པས་ཡིད་དཔྱད་དུ་མི་རིགས་འབྱུང་བྱས་མ་སྒྲུབ་པས་
 ལོག་ཤེས་སུ་མི་རིགས་པའི་བྱེར་སྟམ་ཏེ་དབྱེད་པར་བྱའོ།

རང་སྒྲོབས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་རིག་པ་ཐེ་
 ཆོམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ།
 དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ། ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་དང་གསུམ།
 མཆན་གཞི་ནི། སྐྱ་ཕལ་ཆེར་མི་ཉག་གམ་སྟམ་པའི་ཡིད་གཉིས་
 ལྷ་བྱ་དང་པོ་དང་། སྐྱ་ཕལ་ཆེར་ཉག་ལས་ཆེ་སྟམ་པའི་ཡིད་
 གཉིས་ལྷ་བྱ་གཉིས་པ་དང་། སྐྱ་ཉག་གམ་མི་ཉག་སྟམ་པའི་
 སྤྱི་མཉམ་ཉི་ལྷ་བྱ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་བྱེར།

རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཆན་གསལ་
 བར་སྒྲུང་ཡང་དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ལུས་པའི་རིག་པ། ལྷར་

ལ་མ་ངེས་པའི་སྒྲིལ་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་
 པའི་དབང་མངོན། ཡིད་མངོན། རང་རིག་དང་གསུམ།
 དེར་གྱུར་པའི་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད་དེ། ནལ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་ཉོགས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ནམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཐོང་ཉིད་ལས། །ནམ་
 པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 མཆན་གཞི་ཡང་། ཁོ་པོས་སྒྲིལ་པོ་མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་སྒྲུམ་
 ཏུ་ཐེ་ཆོམ་འདྲན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་
 དང་པོ་དང་། སོ་སྒྲུལ་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་
 ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། རྒྱུད་འཕེན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་
 ཆད་མར་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རང་རིག་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

རང་གི་འདུག་ཡུལ་ལ་འབྱུང་པའི་རིག་པ་ལོག་ཤེས་
 ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་། ཉོག་
 མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས། མཆན་གཞི་ནི་རི་བོང་རྟ་འཛིན་ཉོག་
 པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། གཉིས་
 པ་ལ་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་དང་། ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་

དེ་གཉིས་ལས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་སྒྲུབ་གི་དབང་ཤེས་དང་གངས་རི་སྒྲིལ་
 པོར་སྒྲུབ་པའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། སྒྲིལ་པོ་གསལ་
 བར་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྒྲོ་རིག་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། དོན་སྒྲིལ་
 བཟུང་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཉོག་པ། རང་མཆན་བཟུང་ཡུལ་ཏུ་
 བྱེད་པའི་ཉོག་མེད་མ་འབྱུང་པའི་ཤེས་པ། མེད་པ་གསལ་སྒྲུབ་
 ཅན་བཟུང་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཉོག་མེད་འབྱུང་ཤེས་དང་གསུམ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དང་ཉོག་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་གཉིས་
 པ་དང་མངོན་སུམ་གཉིས་དོན་གཅིག་གསུམ་པ་དང་ཉོག་
 མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས་དོན་གཅིག་

གསུམ་པ་སྒྲོ་རིག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཆད་
 མ་དང་། ཆད་མེན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། ཉོག་པ་
 དང་། ཉོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། འབྱུང་ཤེས་
 དང་མ་འབྱུང་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། ཡིད་ཤེས་དང་།
 དབང་ཤེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། སེལ་འདུག་གི་སྒྲོ་དང་། སྒྲུབ་
 འདུག་གི་སྒྲོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། སེམས་དང་། སེམས་བྱུང་
 གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནམས་སོ་སོའི་

དོན་ཡང་། གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་རིག་པ་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད།
 དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་
 མ་གཉིས། ཆད་མ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་
 ཏེ། དེ་གཉིས་ལས་མང་ན་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་པའི་
 བྱིར། འོན་ཀྱང་འདིའི་གངས་ངེས་ལོག་ཏེ་སེལ་བའི་གངས་
 ངེས་ཡིན་གྱི་ཕུང་སུམ་སེལ་བའི་གངས་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་
 མ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་བྱིར་ཏེ།
 སྤྱིར་ཆད་མ་དེ་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་འཛོག་དཀའ་བའི་བྱིར།
 དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྤྱིར་ཆད་མའི་གངས་ལ་རྒྱུང་འཕེན་པས་
 མངོན་སུམ་གཅིག་ཕྱར་འདོད་པ་ནས་། ཕ་རི་ཀ་པས་བརྩ་
 གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་བར་གཞན་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་གངས་ལ་ལོག་
 པར་ཉོག་པ་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་དགག་པའི་བྱིར་དུ་རིགས་
 པའི་དབང་ཕྱག་གིས། གཞལ་བྱ་གཉིས་བྱིར་ཆད་མ་གཉིས་
 ཞེས་སོགས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པའི་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་དེ་དག་
 ལོགས་པར་བཀག་ནས་ཆད་མ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པར་
 སྐྱབ་པའི་བྱིར་རོ། །

ཡང་ཆད་མ་ལ་དབྱེ་ན། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་

དང་། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་གཉིས། རང་གི་གཞལ་
 བྱའི་བདག་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་ཡུལ་སྤངས་དུ་གནས་པ་མེད་པར་
 རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱི་འདྲན་རྒྱས་པའི་
 གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་རིག་པ་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མའི་མཆོན་
 ཉིད་། དེ་འདྲན་མི་རྒྱས་པར་བྱིས་འབྱུང་བ་སྤངས་པའི་ཆད་མ་
 གཞན་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་རིག་པ་གཞན་
 ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་
 གོམས་པ་ཅན་གྱི་དབང་མངོན་གྱི་ཆད་མ། དོན་བྱེད་སྤངས་ཅན་
 གྱི་དབང་མངོན་གྱི་ཆད་མ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་
 མ་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་
 ཆད་མ་དང་ལྔ། མཆོན་གཞི། བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱི་གཟུགས་
 འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་དང་པོ། མེས་བཙུ་སྟེན་གཤིན་
 བྱེད་རྒྱས་པར་འཇལ་བའི་མེ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་གཉིས་
 པ་། ཆད་མ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་
 གསུམ་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་བཞི་པ། སྤྱི་མི་ཉག་ཏེགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་
 ལྔ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རིགས་གཏེར་ལས།

དོན་རིགས་གཉིས་དང་རང་རིག་གཉིས། །རྗེས་སུ་དཔག་ནམས་
རང་ལས་ངེས། །ཞེས་པའི་དགོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་ལ་སྐྱས་བཟོད་
རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དཔྱེན། ལྷང་བ་རང་ལས་ངེས་ཤིང་བདེན་
པ་གཞན་ལས་ངེས་པ། སྐྱར་རང་ལས་ངེས་ཤིང་བྱད་པར་གཞན་
ལས་ངེས་པ། ལྷང་བ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ལས་ངེས་པ་དང་གསུམ།
མཆོན་གཞི་ནི། དོན་ལ་མེད་ཁ་དོག་ཡིན་ཞིང་རྟོག་པས་མེད་
ཁ་དོག་ཡིན་མེན་ཐེ་ཆོམ་ཟ་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་རིང་པོའི་ཁ་དོག་དམར་
ལམ་པ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། དོན་ལ་ག་
པ་ཡིན་ཞིང་རྟོག་པས་ག་པ་ཡིན་མེན་ཐེ་ཆོམ་ཟ་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་རིང་
པོའི་ཤིང་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། ཁོ་བོས་སྡོན་
པོ་མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་སྐྱམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་འདྲན་པར་བྱེད་པའི་
སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དང་པོ་གཉིས་
དངོས་དང་། ཐ་མ་བཏགས་པ་བར་འཛིན།

ཡང་དེ་ལ་སྐྱས་བཟོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དཔྱེན། མངོན་
སུམ་དང་པོ་བ། ཡིད་མ་གཏད། འབྲུལ་རྒྱ་ཅན་དང་གསུམ་
ཡང་ཡོད་དེ། རིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་བ་དང་ཡིད་མ་གཏད།

འབྲུལ་རྒྱ་ཅན་དང་གཞན་ལས་ངེས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
དེ་ནམས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་ཡང་ཡོད་དེ། ལྷང་ལྷུང་ལ་མཐོང་མ་
སྤྱང་བའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷུང་ལའི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་
མངོན་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། ཡིད་གཟུགས་མཐོང་ལ་ལྷག་པར་
ཆགས་དུས་ཀྱི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་གཉིས་
པ་དང་། སྐྱེས་རྒྱུ་ལ་ཆུ་འཛིན་ཀྱི་སྐྱོ་འདོགས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་
སྐྱེས་རྒྱུའི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར།

གསར་དུ་མི་སྐྱབ་མ་ཡིན་པའི་རིག་པ་ཆད་མེན་གྱི་ཤེས་
པའི་མཆོན་ཉིད། དཔྱེན་བཅད་ཤེས་སོགས་སྒྲོ་རིག་བྱི་མ་ལུའོ།

སྐྱ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་རྟོག་པའི་
མཆོན་ཉིད། དེ་དང་མེལ་འདྲུག་གི་སྒྲོ་གཉིས་དོན་གཅིག་མཆོན་
གཞི་དེ་རྗེས་དཔག་ཡིད་དཔྱེད། ཐེ་ཆོམ་གསུམ་དང་། བཅད་
ཤེས་ལོག་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་གཅིག་ནམས་འཛིན།

སྐྱ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དང་བུལ་པའི་
རིག་པ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་སྐྱབ་འདྲུག་
གི་སྒྲོ་གཉིས་དོན་གཅིག་མཆོན་གཞི། མངོན་སུམ། ལྷང་ལ་

མ་ངེས་པའི་ཁྲོ་གཉིས་དང་། བཅད་ཤེས་ལོག་ཤེས་གཉིས་
 གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ནམས་འཛོག་

རང་གི་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་རིག་པ་འབྱུང་ཤེས་
 གྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི། ལོག་ཤེས་དང་རྟོག་པ་ཐམས་
 ཅད་དོ། །

རང་གི་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་མ་འབྱུང་བའི་རིག་པ་མ་འབྱུང་
 བའི་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་མངོན་སུམ་གཉིས་དོན་
 གཅིག དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ནམ་རིག་པའི་
 ལྷགས་ལ་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་འབྱུང་མ་འབྱུང་
 གྱི་ཆ་གཉིས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཀྱིན་ཡིད་
 དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པའི་རིག་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད།
 ཡིད་དང་། ཡིད་ཤེས་ལ་མུ་བཞི། དང་པོ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་མིན་
 པ་དེ་མིག་གི་ནམ་ཤེས་ལྟ་བུ། ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། དང་པོ་མིན་
 པ་དེ་ ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད། གཉིས་
 ཀ་ཡིན་པ། ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པ། གཉིས་ཀ་མིན་པ་
 དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བུམ་པ་
 རྟོག་པའི་རྟོག་པ་ལ་མུ་བཞི། ཆོས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དང་། ཆོས་
 དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་གཉིས་ལ་མུ་བཞི། ཆོས་དེ་ལ་རྗེས་
 དཔག་ཆད་མ་དང་། ཆོས་དེ་ལ་རྟོག་པ་གཉིས་ལ་མུ་བཞི། དེའི་
 རྟགས་ལས་རྟོགས་པ་དང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ལ་བྱད་
 པར་ཡོད་ཅིང་། ཡུལ་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་།
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་ཚུལ་ནམས་བྱད་པར་
 ཕྱེ་ནས་ཤེས་དགོས་ཏེ། པཌ་ཆེན་ཉིད་ཀྱིས་བད་ཆད་འདི་ནམས་
 ལ་གཅེས་པར་བྱངས་ཤིག ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཀྱིན་དབང་པོ་
 གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པའི་རིགས་པ་དབང་ཤེས་
 ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། མིག་ཤེས། ན་ཤེས། ལྟ་ཤེས།
 ལྟེ་ཤེས། ལུས་ཤེས་དང་ལ།

རང་ཡུལ་ལ་བད་དབང་གིས་འཇུག་པའི་རིག་པ་སེལ་
 འཇུག་གི་ཁྲོའི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་རྟོག་པ་གཉིས་དོན་གཅིག རང་
 ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པའི་རིག་པ་སྐྱབ་འཇུག་གི་ཁྲོའི་
 མཆན་ཉིད། དེ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག

རང་གི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་དང་མཚུངས་
 པར་ལྡན་པ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སེམས་དང་། ཡིད་དང་།
 རྣམ་ཤེས་གསུམ་དོན་གཅིག་རང་འཁོར་དུ་ལྡན་པའི་སེམས་
 དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད། མཚུངས་
 པར་ལྡན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེའི་
 འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་གཉིས་ལྟ་བུ། དམིགས་པ་གཅིག་པས་
 དམིགས་པ་མཚུངས། འཛིན་སྟངས་གཅིག་པས་རྣམ་པ་
 མཚུངས། དུས་གཅིག་པས་དུས་མཚུངས། ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་གཅིག་པས་ཉིད་མཚུངས། མིག་གི་རྣམ་
 ཤེས་རྒྱས་རེ་རེའི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་ཡང་རེ་རེ་ཁོ་ན་འབྱུང་བས་
 རྒྱས་མཚུངས་པ་སྟེ་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྟ་མཚུངས་ཡིན་ནོ།
 མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཀྱང་གོ་བ་གཅི་བོར་བྱས་ཀྱི་ཆོག་སྒྲིན་གཅིད་
 པ་གཅི་བོར་བྱེད་ན་མཚན་ཉིད་གང་ལ་རང་སྤྱོད་ཐོག་མར་ཡོད་
 ཆེ་མཆོན་བྱ་ལ་ཡང་རང་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཞེས་སྒྱུར་དགོས་སོ།
 སེམས་བྱུང་ལ་དབྱེ་ན། རྩི་ཆན་དུག་ཡོད་དེ། ཀྱུན་
 འགོ་ལྡང་ཡུལ་ངེས་ལྟ། །དག་བ་བཅུ་གཅིག་ཅ་ཉོན་དུག།
 ཉེ་ཉོན་ཉེ་ཤུ་གཞན་འགྱུར་བཞི། །སེམས་བྱུང་ང་གཅིག་འདི་

དག་གོ། ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་སེམས་པ་དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་
 དང་རེག་པ་ལྟ། །གཙོ་སེམས་ཀྱན་གྱི་འཁོར་དུ་ནི། །འགོ་
 ཐུར་ཀྱན་འགོ་ཞེས་བྱ་འོ། །འདུན་པ་མོས་པ་དན་པ་དང་།
 །ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ལྟ་པོ་ཡུལ། །བྱེ་བྲག་པ་ལ་འཇུག་ངེས་
 ཐུར་དེ། །ཡུལ་ངེས་ཞེས་པར་བཤད་པ་ཡིན། །དད་དང་ངོ་
 ཆེ་ཤེས་ཁྲེལ་ཡོད། །འདོད་ཆགས་དང་ནི་ཞེ་སྤང་དང་། །གཏི་
 ལུག་མེད་པའི་དག་ཅ་གསུམ། །བཙོན་འགྲུས་ཤིན་སྤང་བག་
 ཡོད་དང་། །བཏང་སྒྲོམས་རྣམ་པར་མི་འཆེ་རྣམས། །གཉིན་
 པོ་ངོ་བོ་མཚུངས་ལྡན་སོགས། །ཅི་རིཌ་སྒྲོན་ནས་དག་བ་འོ།
 འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་དང་། །མ་རིག་ཐེ་ཆོམ་ལྟ་བ་
 དུག །འདི་གསུམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེས་སྒྱུར། །ཅ་ཉོན་ཡིན་
 ཏི་སེམས་རྒྱུད་ནི། །ཉོན་མོངས་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་འོ། །ཁྲོ་
 བ་འཁོན་འཛིན་འཆབ་དང་ཆོག །ཤུག་དོག་སེར་སྒྲ་སྒྱུ་དང་
 གཡོ་དེ། །རྒྱགས་དང་རྣམ་འཆེ་ངོ་ཆེ་མེད། །ཁྲེལ་མེད་ལུག་
 རོད་མ་དད་པ། །ལེ་ལོ་བག་མེད་བརྗེད་ངེས་དང་། །ཤེས་
 བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་གཡེང་བཅས། །ཉི་ཤུ་ཅ་ཉོན་འཕེལ་སྒྱུ་
 དང་དེ། །ཉེ་ཐུར་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་སོ། །གཉིད་འགྱོད་རྟོག་

དཔྱིད་གཞན་གྱི་ཉེ། །ཀྱན་སྒྲོང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་
 གྱིས་༥ ་དག་དང་མི་དག་ལུང་མ་བཞུག། །གཞན་དང་གཞན་
 ཏུ་འགྱུར་བ་ལོ། །དེ་དག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། །བྱེད་ལས་
 རྫས་བཏགས་བྱེད་པར་སོགས། །སྒྲོ་ལྡན་ནམས་གྱིས་ཤེས་
 འདོད་ན། །ཞིབ་ཏུ་མངོན་པའི་གཞུང་ལས་ཤེས། །ཉེས་
 ཆོགས་མཆིས་ན་མཁས་ལ་བཤགས། །དག་ན་བདག་འདྲའི་
 སྒྲོ་དམན་གྱི། །སྒྲོངས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་མཐུས། །རྒྱལ་
 བཞུན་ཡུན་དུ་གནས་གྱུར་ཅིག། །

ཅེས་སྒྲོ་རིག་གི་ནམ་གཞན་ཉེར་མཁོ་ཀྱན་འདུས་འདི་འདྲ་
 ཞིག་སྒྲོ་སྒྲིང་དཔེ་མངོན་པ་རྩ་བྱི་ཀྱན་གྱིས་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་བཤམ་བཤེན།
 རྩ་སྒྲོ་རིག་ལ་གཞི་མ་བྱས། །པཎ་ཆེན་གྱི་ཡིག་ཆར་གསལ་བ་
 རྣམས་ངེ་བཞིན་དུ་བཀོད། ་དེར་མི་གསལ་བ་མཆོན་ཉིད་འགའ་ཞིག་
 བསྐྱུར་འོས་རྣམས་སྒྲོ་རིག་སྒྲོམ་དང་ཡོངས་འཛིན་སྒྲོ་རིག་གཉིས་དང་
 ཅི་རིགས་སུ་མཐུན་པར་སྐྱར་བ་འདི་ནི། །སྒྲོ་སྒྲིང་སྒྲོ་བ་དཔོན་བྲི་བོག་
 པ་རྒྱལ་རོང་དག་བཤེས་སྒྲོར་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བསམ་འཕེལ་ནས་
 གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཡང་བོག་ཏུ་སྐྱར་བ་འདི་ལ་ཁུས་དག་པ་བཤེས་
 གཉིན་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲོ་མཐུན་དུ་བགྱིས་པ་དག་ལེ་ཏེ་འཕེལ། །

སྐས་པ། ་དག་དང་མ་དག་སྒྲོ་བཅུད་འཇིག་རྟེན་དང་།
 སྒྲིང་ཞིར་བཅིངས་དང་གྲོལ་བའི་བྱེད་པོ་ཉིད། །ཀྱན་བྱང་
 སྒྲོ་འམ་སེམས་འདི་ཡིན་ཚུལ་ལ། །རྒྱལ་དང་པཎ་གྲུབ་ཀྱན་
 གྱིས་མགྱིན་གཅིག་དུ། །ཡིད་ཆེས་ལུང་ལས་ཡང་ཡང་
 གསུངས་པའི་དོན། །ཐོག་མར་ཐོས་བྱུང་ཡིད་དཔྱིད་གོ་བ་
 བཅའ་༥ ་ཡང་དག་རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསམ་བྱུང་གི། །རྫེས་
 སུ་དཔག་པས་སྐྱང་ལ་མ་ངས་དང་། །ཐེ་ཆོམ་ལོག་རྟོག་སྒྲོ་
 འདོགས་ཀྱན་ཆོད་ནས། །བཅད་དོན་ཐོབ་པའི་ངས་ཤེས་རྒྱན་
 ཏུ་བསྐྱར་། ་དེ་ལྟར་གོམས་པས་གསལ་སྐྱང་སྒྲོམ་བྱུང་གི།
 སྒྲོང་བ་ཐོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི། །གོམས་པ་མཐར་
 སོན་ཀྱན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཐོབ། །ཚུལ་འདིར་སྒྲོ་ལྡན་རྣམས་
 གྱིས་གཅེས་པར་མངོན། ་དེ་སྒྲོ་བས་ལྟ་ལམ་ཡངས་པའི་
 འཇམ་སྒྱེན་ནས། །པར་བསྐྱེད་ལེགས་བྱས་རྣམ་དཀར་བསེལ་
 ཟེར་གྱིས། ་དུ་ཁའི་ཆ་གདུང་ཆོངས་ལྡན་ཀྱན་བསལ་ནས།
 རྣམ་དཔྱིད་ཀྱི་ལྷ་ཡི་འདབ་བརྒྱ་གྲོལ། །མ་གྱུར་འགྲོ་ཀྱན་
 བཤེས་གཉིན་དེད་དཔོན་གྱིས། །ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་གྲུ་
 གཟིངས་བཙོན་འགྱུས་གྱིས། །མཐུན་པའི་བསེར་བྱས་ཉེ་བར་

རབ་བསྐྱལ་ནས། །མིད་མཆོར་བསྐྱལ་ཏེ་ཐར་པའི་གླིང་དུ་
འགོད། །རྒྱལ་པོའི་བསྐྱལ་པ་ཕྱོགས་བཅུར་དར་ཞིང་རྒྱས། །
ལ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་ལ་ཞབས་ཟུང་བསྐྱལ་བརྒྱར་བཏན། །
རྒྱལ་དང་ཆོས་ཀྱི་མིད་ཟུང་མངའ་ཐང་རྒྱས། །རྒྱལ་ཁམས་
དགའ་བདེའི་དཔལ་ལ་རྟག་རོལ་གྲོག། །།ཅེས་པར་བྱང་སྒྲོན་
ཆོག་འདི་ཡང་པར་བསྐྱུན་རྒྱ་རྒྱུར་བ་འབྲས་རྒྱས་པ་རྩ་བུར་འཇམ་
དབྱངས་སྒྲིན་པ་ནས་བསྐྱལ་ངོར་གོང་གི་ཙོམ་པ་པོས་མཆོམས་སྒྱར་
ནས་སྒྲུབ་པའོ། །

རྟགས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག

ཟླ་མ་དང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ།
གང་གི་ལེགས་བཤད་བདུད་ཚིའི་ཚུ་རྒྱན་གྱིས། །
བདག་སྒྲོའི་བུམ་པ་གང་བའི་དཔལ་སྟེར་བ། །
ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པར་ཕྱག་འཆལ་ནས། །
དེ་ཡི་གསུང་རྒྱན་མདོར་བསྐྱུས་བྲི་བར་བ། །

དེ་ལ་འདིར་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྟགས་དཔེ་
ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ཡིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་
སྤྱ་བཀོད་པ། རྟགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། གཞི་ལ་སྒྱར་ན། ཟླ་
མི་རྟག་པར་སྒྱུབ་པའི་རྟགས་སྤྱ་བཀོད་པ། ཟླ་མི་རྟག་པར་
སྒྱུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། བདག་མེད་ཡིན་ན་སྤྱིར་རྟགས་
སྤྱ་བཀོད་པ་དང་། དེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱུབ་པའི་རྟགས་
སྤྱ་བཀོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་བྱུང་། དེ་ཡིན་ན་བྱས་
རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱུབ་པའི་རྟགས་སྤྱ་བཀོད་པ་ཡིན་

པའི་མ་ཁྲབ་སྟེ། བྱས་ཏེ་གས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏེ་པར་སྐྱབ་པའི་
ཏེ་གས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ན་བྱས་པ་དང་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར་དེ་སྟེ་གཞན་ལ་འདྲ་རིགས་འགྲེ།

གཉིས་པ་དེ་བུ་ལ་གཉིས། ཏེ་གས་ཡང་དག་བཤད་
པ་དང་། ཏེ་གས་ལྟར་སྐྱབ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
ཏེ་གས་ཡང་དག་གི་སྟོས་གཞི་བཤད་པ། མཆོན་ཉིད་དང་དེ་བུ་
བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྟོས་
གཞི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་བཤད་པ་དང་། ཁྲབ་པའི་སྟོས་
གཞི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་བཤད་པའོ།
དང་པོ་ནི། ཁྱོད་བྱས་ཏེ་གས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏེ་པར་སྐྱབ་པའི་
ཚོད་གཞིར་བཟུང་བ་གང་ཞིག་ ཁྱོད་བྱས་པར་ཆད་མས་ངེས་
ནས་ཁྱོད་མི་ཏེ་པ་ཡིན་མིན་ལ་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་གང་
ཟག་སྟོན་པ་དེ། ཁྱོད་བྱས་ཏེ་གས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏེ་པར་སྐྱབ་
པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད། སྐྱ་
མི་ཏེ་པར་སྐྱབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ན།
སྐྱ་དང་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་སོགས་སྐབས་གཞན་ལ་འདྲ་
རིགས་འགྲེ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཁྲབ་པའི་སྟོས་གཞི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་བཤད་པ་དང་།
ཞར་ལ་མཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་དཔེ་ངོས་བཟུང་པའོ། །དང་
པོ་ནི། སྐྱ་མི་ཏེ་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་མི་ཏེ་པས་
མི་སྟོང་བ་དེ། སྐྱ་མི་ཏེ་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད་དེ་དང་མི་ཏེ་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ དེས་སྟོང་བ་དེ།
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་མི་ཏེ་པ་
པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ དེ་ལ་དེ་བུ་ན། སྐྱ་མི་ཏེ་པ་
པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས། གཞན་པ་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་དེ་མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་ཏེ་གས་
པ་དང་པོ། ཤེས་བྱ་གཉིས་པ། རི་བོང་རྟ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། མཐུན་དཔེར་བཟུང་བ། མཐུན་དཔེའི་
མཆོན་ཉིད། སྐྱ་མི་ཏེ་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་
བ་སྐྱ་མི་ཏེ་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེའི་མཆོན་ཉིད། བདག་
མེད་ཡིན་ན། སྐྱར་མཐུན་དཔེ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་མི་ཏེ་པ་
པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཀྱང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་
དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ།

བྱས་ཏེ་གས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏེ་གས་སྐྱ་བ་པའི་མཐུན་དཔེ་བཟུང་བ་ཡང་
ཡིན། དེ་སྐྱ་བ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་དང་
ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ་དེ། དེ་
སྐྱ་བ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན། སྐྱ་
ཆོས་ཅན། མི་ཏེ་གས་སྐྱ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་པ་
བཞིན་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་ན་བྱམ་པ་ལྟ་བུ། བྱས་ཏེ་གས་ཀྱིས་
སྐྱ་མི་ཏེ་གས་པར་སྐྱ་བ་པའི་ཏེ་གས་ཆོས་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པའི་
མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན། དེ་སྐྱ་བ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་
ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
པར་དམིགས་པ་དེ། དེ་སྐྱོར་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཡང་དག་གི་
མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་ཏེ་གས་སྐྱ། བྱས་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན།
ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ།

གཉིས་པ་ནི། ལྷོ་ལ་གསུམ་ཡིན་པ། ཏེ་གས་ཡང་
དག་གི་མཆོན་ཉིད། བྱས་ཏེ་གས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏེ་གས་པར་སྐྱ་བ་
པའི་ལྷོ་ལ་གསུམ་ཡིན་པ། དེ་སྐྱོར་ཀྱི་ཏེ་གས་ཡང་དག་གི་མཆོན་
ཉིད་དེ། དེས་གཞན་ལའང་སྐྱར་ལྷོ་ལ་གས་པར་བྱའོ། །

འོ་ན་ལྷོ་ལ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས། རྗེས་
བྱུང་། རྗེས་བྱུང་པོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་ཏེ་གས་སྐྱ་བ་
ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་
སྐྱའི་སྤང་དུ་འགོད་ལྷོ་ལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་
པ་དེ། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་ཏེ་གས་པར་སྐྱ་བ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་
པའི་མཆོན་ཉིད། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་
ཆོག་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བུ་སྐྱ་
མི་ཏེ་གས་པར་སྐྱ་བ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པར་བཅད་པའི་ཆེད་
དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡིན་པར་ཞེགས་
པར་འགྱུར་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བུ་སྐྱའི་སྤང་དུ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་མི་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉིད་
ཅས་པའི་ཆོག་སྒྲོས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཆོན་མོ་ལོ་མ་
འཁུམས་ཏེ་ཉལ་བ། རྗེས་ཤིང་མཁས་ལྡན་དུ་སྐྱ་བ་པའི་ཕྱོགས་
ཆོས་ཡིན་པར་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡིན་པར་ཞེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཆོན་མོ་
ལོ་མ་འཁུམས་ཏེ་ཉལ་བ་རྗེས་ཤིང་ལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་ཡོད་
པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷོན་གིང་ཡིན་ན་མཚན་མོ་ལོ་མ་འབྲུམས་ཏེ་
 ཉལ་བས་མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར། ཉིད་ཡོད་པའི་སྤར་མ་སྒྲོས་པར་
 བྱས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཉན་བྱ་ཁོ་ན་སྤྱི་མི་ཉག་
 པར་སྐྱབ་པའི་སྤྱོགས་ཆོས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དེ། ཆོག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡིན་པར་ཁེགས་པར་འགྱུར་
 ཏེ་དེ་མཉན་བྱ་སྤྱི་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་སྤྱི་ལ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡང་སྤྱི་ལ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་དེ། དེས་པ་ཁེགས་པའི་ཆོག་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 སྤྱི་བྱས་པ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཤོ་ལ་བའི་ངོར་བྱས་པ་སྤྱི་
 མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་སྤྱོགས་ཆོས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་
 ཉགས་ཚུ་ལ་གཉིས་པར་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་
 སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་སྤྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དེས་
 པ་དེ། རང་ཉིད་སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱལ་ཡིན་པའི་
 མཚན་ཉིད། དེའི་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 དེ་དེ། བྱས་པ་སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱལ་ཡིན་པ་བཅད་

པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡིན་
 པར་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱས་པ་སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་
 མཐུན་སྤྱོགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། གཞལ་བྱ་སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱལ་ཡིན་
 པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དེ་ཡིན་པར་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞལ་བྱ་སྤྱི་མི་ཉག་པར་
 སྐྱབ་པའི་མཐུན་སྤྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 སྤྱི་བྱེ་མཐུན་སྤྱོགས་དང་མི་མཐུན་སྤྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་དེ། ཁོ་ན་ཁེགས་པའི་ཆོག་ཡོད་པའི་སྤར་མ་སྒྲོས་གིང་བྱས་མ་སྒྲོས་
 པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚུ་ལ་བྱུང་སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་
 བྱལ་བྱ་བརྟེན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོག་དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་དེ་ཡིན་པ་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚུ་ལ་བྱུང་མི་ཉག་པ་ཁོ་ན་ལ་
 ཡོད་ཀྱང་། མི་ཉག་པ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 དེ་མཐུན་དག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཚུ་ལ་མ་བྱུང་
 གི་བྲག་རི་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་པ་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 དེ་དེ། དག་སྤྱི་དག་སྤྱི་ལ་བྱུང་བུ་ལ་ལོ་ལྷན་མཐུན་དུ་སྐྱབ་པའི་
 རྗེས་བྱལ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་
 ཉག་ས་ཚུ་ལ་གསུམ་པར་སྐྱབ་པའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་
 སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་
 པ་དེ། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིན་པའི་
 མཚན་ཉིད། དེའི་ཟུང་དུ་མེད་པ་སྐྱོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། འུས་པ་སྐྱ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིན་པར་བཅད་
 པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡིན་
 པར་ཁེགས་པར་འགྱུར་དེ། འུས་པ་སྐྱ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་
 མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉིད་སྐྱོས་པ་ལ་དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། མི་ཉག་པ་དུང་སྐྱ་ཚུ་ལ་བྱང་དུ་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིན་
 པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་དེ་ཡིན་པར་ཁེགས་པར་འགྱུར་དེ། མི་ཉག་པ་དུང་སྐྱ་
 ཚུ་ལ་བྱང་དུ་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་
 པ་སྟེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་ཡིན་ན། མི་ཉག་པ་ཡིན་
 པས་ཀྱང་མ་ཁྲབ། མ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་སྟོག་མི་ཉག་པ་ཡིན། ནམ་མཁའ་
 དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉིད་མེད་པའི་སྐར་མ་སྐྱོས་པར་ཕྱིས་

སྐྱོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚུ་ལ་བྱང་དུང་སྐྱ་མི་ཉག་པར་
 སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡིན་པར་གོ་བྱས་དེ། ཚུ་ལ་བྱང་དུང་སྐྱ་
 མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 ཀྱང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་
 པ་སྟེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་སྤྱོད་ས་ཚུ་ལ་མ་བྱང་གི་བྲག་རི་ལ་འང་
 མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐྱད་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཉག་ས་ཡང་དག་གི་དཔྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་དུག
 ངོ་བོའི་སྐྱོན་ས་དཔྱེ་བ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་ས་དཔྱེ་བ།
 སྐྱབ་ཚུ་ལ་གྱི་སྐྱོན་ས་དཔྱེ་བ། བསྐྱབ་བྱའི་སྐྱོན་ས་དཔྱེ་བ།
 མཐུན་སྤྱོད་ས་ལ་འདུག་ཚུ་ལ་གྱི་སྐྱོན་ས་དཔྱེ་བ། སྐྱོ་ལ་བའི་
 སྐྱོན་ས་དཔྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲས་ཉག་ས་ཡང་
 དག་རང་བཞིན་གྱི་ཉག་ས་ཡང་དག་མ་དམིགས་པའི་ཉག་ས་
 ཡང་དག་གོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དཔྱེ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བྱའི་ཚུ་ལ་གསུམ་ཡིན་པ། འབྲས་
 ཉག་ས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཞི་ལ་བཀར་ན། དུ་བའི་
 ཉག་ས་ཀྱིས་དུ་ཐུན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་

བུའི་ཚེས་སུ་གཟུང་བུ་ཡང་ཡིན་དུ་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
མཐུན་སྤྱད་པ་གང་ཞིག་ བུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་
ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུ་ལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། བུ་བའི་རྟགས་
ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་
གི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་ཟུ། རྒྱ་དངོས་སྐྱབ་ཀྱི་
འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ རྒྱ་རྩོན་སོང་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་
ཡང་དག་ རྒྱ་བྱད་པར་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ རྒྱ་
རང་རྩོག་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ རྒྱ་ཚེས་རྩིས་དཔྱག་
གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གོ། །དང་པོ་ནི། དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཚེས་
ཅན་མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་
ཆོན་དུ་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བར་སྒྲང་གི་དུ་བ་ཆོས་ཅན།
རང་རྒྱ་མེ་རྩ་མ་རྩོན་དུ་སོང་སྟེ། དུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བཀོད་པའི་ཆོན་དུ་བ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་
དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་རྒྱུན་དང་དེ་མ་ཐག་
རྒྱུན་ལས་གཞན་པའི་རང་གི་རྒྱུན་ཡོད་དེ། རང་གི་བདག་
རྒྱུན་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཆང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་སྦྱེ་ཞིང་། རེས་
འགའ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོན་དེ་ལྟ་བུ། བཞི་

པ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་དང་བཅས་
ཉེ་རེས་འགའ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོན་དེ་ལྟ་
བུ་ནི། ལ་པ་ནི། ཁ་ནང་བུ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་ན་ཆོས་ཅན།
བུར་རོ་རྩ་མས་བུར་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་པ་ཡོད་
དེ་བུར་རོ་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་
ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་གཉིས།
མཆན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་
ཚུ་ལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་
མཆན་ཉིད། གཞི་ལ་བཀར་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་
པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བུ་ཡིན་ན་
བྱས་པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པས་བྱབ་པ་གང་ཞིག་
བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུ་ལ་གསུམ་ཡིན་པ་
དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་
གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།
བྱད་པར་སྟོས་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་།
བྱད་པར་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས།

དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཞིར་
བཅས་པ་ལ། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱེས་རང་གི་བྱེད་པ་པོ་
འཕེན་པ། ཁྱད་པར་ལྟོས་པ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་
དག་གི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་བ། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་
སྐྱེས་རང་གི་བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་འཕེན་པ་དང་། རྒྱགས་ལ་
འཕེན་པ་གཉིས། རྩོལ་བྱུང་དེ། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱེས་
རང་གི་བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་འཕེན་པའི་དྲུང་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་
པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་དང་། བྱས་པ་དེ། དེ་
ལྟར་རྒྱགས་ལ་འཕེན་པའི་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་
གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་
ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཞིར་བཅས་ལ། རང་ཞེས་བརྗོད་
པའི་སྐྱེས་རང་གི་བྱེད་པ་པོ་མི་འཕེན་པ་དེ། ཁྱད་པར་དག་
པ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། དངོས་
པོ་དེ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཁྱད་པར་དག་པ་པའི་རང་བཞིན་
གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་བཤད་པ་
ལ་གཉིས། མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་

དེ་སྐྱབ་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་ ཁྱོད་གྱི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་
སྐྱབ་གྱི་དངོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན་དགག་
པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྟེན་པ་དེ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་མ་
དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད།
གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་
ཡང་དག་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་
གཉིས་༥ དང་པོ་ལའང་། མཆོན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་
མོ་༥ རྩོད་པོ་ནི། རང་ཉིད་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར། ག་ཟ་
ལ་ག་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ག་ཟ་ཡོད་ངེས་
གྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་དམིགས་
པའི་ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་རང་ཉིད་གྱི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་
གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡོད། རང་ཉིད་གྱི་
ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན།
རང་ཉིད་གྱི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྣང་
དུ་རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཚྭ་གས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་
གི་ཆད་མ་ལ་ལྟར་མི་རུང་བ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་གྱི་མི་སྣང་
བ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་

པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། མི་སྣང་བའི་འབྲེལ་ཆེ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་དང་། མི་སྣང་བའི་འགལ་ཆེ་དམིགས་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། མི་སྣང་བའི་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། མེད་དགག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་པ་དེ། མི་སྣང་བའི་འབྲེལ་ཆེ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱ་མི་སྣང་བ་མ་
 མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདུན་
 གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ག་ཟ་ལ་ག་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་
 བའི་གང་ཟག་གིས་ག་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་
 མི་འདུག་ཏེ། ག་ཟ་ག་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་
 གིས་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་
 ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་
 ཅན་མེད་ག་ཟ་ག་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ག་
 ཟ་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅའ་མི་རིགས་ཏེ། ག་ཟ་ག་ཟ་བསྐལ་དོན་
 དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་མི་སྣང་བའི་འགལ་ཆེ་དམིགས་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་ནི། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཀྱང་ཡིན། མ་ཡིན་དགག་དང་སྐྱབ་པ་གང་རུང་ཡང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་པ། མི་སྣང་བའི་འགལ་ཆེ་དམིགས་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་
 ཆོས་ཅན། ག་ཟ་ལ་ག་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་
 གིས་ག་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འདུག་ཏེ།
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ལ་གཉིས། མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་
 ཉིད་མེད་གཞི་ལ་བཀར་ན། ཁྱོད་སྐྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་
 པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་ ཁྱོད་ཀྱིས་
 རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་
 ཡོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་
 བཏགས་པའི་དོན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་

ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱི་དུ་བྱེད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་སྤྱོད་ཆོས་ཅན་དུ་སྤོང་
 པའི་གང་ཟག་གི་ཆོད་མ་ལ་སྤྱང་རུང་བས་བྱུང་པ་དེ། བྱེད་
 དེ་སྐྱབ་གྱི་སྤྱང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་
 ཉིད་དེ་གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྤྱང་རུང་གི་འབྲེལ་ཡུལ་མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྤྱང་རུང་གི་འགལ་
 དམིགས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་སྐྱབ་
 གྱི་སྤྱང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་མེད་དགག་གི་
 གཞི་མཐུན་དེ། དེ་སྐྱབ་གྱི་སྤྱང་རུང་གི་འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།
 སྤྱང་རུང་གི་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་།
 སྤྱང་རུང་གི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྤྱང་
 རུང་གི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་།
 སྤྱང་རུང་གི་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 དང་བཞི། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། བྱེད་མེད་པའི་བྲག་རྫོང་
 ན་ཆོས་ཅན། ག་པ་མེད་དེ། བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བཀོད་པའི་ཆོན་བྱེད་མེད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དཔེར་
 ན་མེ་མེད་མཆོན་མོའི་རྒྱ་མཆོན་ཆོས་ཅན། དུ་བྱེད་དེ། མེ་

མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོན་མེ་མེད་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་
 པ་ནི། དུམ་པ་ཆོད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་སྤྱོད་ཆོས་
 ཅན་དེ། དུམ་པ་མེད་དེ། དུམ་པ་ཆོད་མས་མ་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར་དེ། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོན་དུམ་པ་ཆོད་མས་མ་དམིགས་
 པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། དཔེར་ན་དུ་བས་དབེན་པའི་རྩོད་རྒྱ་
 གཤམ་མེད་པ་ན་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་དངོས་རྒྱ་རྣམས་པ་ཐོགས་
 མེད་མེད་དེ། དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོན་
 དེ་ལྟ་བུ།

འོན་དུ་བ་དེ་དུ་བའི་དངོས་རྒྱའི་འབྲེལ་ཆེ་ཡིན་པར་
 ཐལ་དེ། དུ་བ་མེད་པ་དེ། དུ་བའི་དངོས་རྒྱའི་འབྲེལ་ཆེ་དངོས་
 འབྲས་བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དུ་བའི་དངོས་རྒྱ་
 དེ་དེ་དུ་བ་དང་འབྲེལ་བར་ཐལ་ལོ། ཞེ་ན་རྩེ་བཙུན་པའི་རྣམ་
 འབྲེལ་གྱི་མཐའ་དབྱེད་ལས། དུ་བའི་དངོས་རྒྱ་དུ་བ་དང་དེ་འབྲེལ་
 འབྲེལ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་རིགས་སམ་སྟུམ་མོ།

གཉིས་པ་སྤྱང་རུང་འགལ་དམིགས་གྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་ལ་གཉིས། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་
 སྐྱབ་གྱི་སྤྱང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་མ་ཡིན་

དགག་དང་སྐྱབ་པ་གང་རུང་གི་གཞི་མཐུན་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
སྒྲུང་རུང་གི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད།
གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་
པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། བཅ་ཚུན་
སྒྲུངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
གཉིས་དྲུག་དང་པོ་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་
ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སྤྱོད་གས་
པའི་དངོས་པོ་དང་རྩལ་ཐ་དད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་
དེ་དྲུག་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་
དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
ཤེས་པོར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་
འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཤེས་པར་གྱུར་
པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་
ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྤྱོད་ཆགས་སྤྱོད་པའི་ལྷན་ཅིག་
མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
དག་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཡང་། རྒྱ་འགལ་དམིགས།
ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས།

འགལ་འབྲས་འགལ་དམིགས། འབྲས་བྱ་འགལ་དམིགས།
རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
དང་དྲུག་དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། ཤར་སྤྱོད་ཀྱི་མེ་ཆོས་
ཅན་གྱི་གངས་འབྲས་སྤྱོད་བྱེད་དང་གཞི་བྱེད་དུ་ལྷན་ཅིག་
དུ་མི་གནས་ཏེ། མེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་ན་
མེ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁ་བའི་རེག་པ་དང་
གཞི་བྱེད་དུ་ལྷན་ཅིག་དུ་མི་གནས་ཏེ། མེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་ན་མེ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན།
གང་རེག་དང་གཞི་བྱེད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་དུ་མི་གནས་ཏེ་མེ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་ན་མེ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ཤར་
སྤྱོད་ཀྱི་དུ་བ་དྲག་འཕྱར་བ་ཆོས་ཅན། གང་རེག་དང་གཞི་བྱེད་
མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་དུ་མི་གནས་ཏེ། དུ་བ་དྲག་འཕྱར་བ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་ན་དེ་ལྟ་བུ། ལྷ་པ་ནི། ཤར་
སྤྱོད་ཀྱི་མེ་ཆོས་ཅན། གང་རྒྱ་ལྷས་པ་ཐོགས་མེད་དང་གཞི་བྱེད་
མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་དུ་མི་གནས་ཏེ། མེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་
བཀོད་པའི་ཆོ་ན་དེ་ལྟ་བུ། དྲུག་པ་ནི། ཤར་སྤྱོད་ཀྱི་དུ་བ་
དྲག་འཕྱར་བ་ཆོས་ཅན། གང་འབྲས་སྤྱོད་བྱེད་དང་གཞི་བྱེད་

མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་དུ་མི་གནས་ཏེ། དུ་བ་དག་འཕྱར་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུ། དེ་ཡང་གཞོད་
མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་དུ་མི་གནས་ཞེས་པ་སྒྲོར་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་གྱི།
དགག་བྱའི་ཆོས་ནི། གང་རེག་གི་འབྲས་བུ་དང་། དེའི་བྱ་བ་
བྱ་དང་། དེའི་ངོ་བོ་དང་། དེའི་རྒྱ་ནམས་ལ་གོ་བར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་
ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ནི། གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་སྒྲུམ་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཙན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
དང་གཞོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་དུ་མི་གནས་ཏེ། གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་
པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་སྒྲིག་ཆགས་སུ་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་
འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ནི།
དཔེར་ན་གར་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་རོག་ཆོས་ཙན། ལྷག་པ་དང་གཞོད་
མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་དུ་མི་གནས་ཏེ། བྱ་རོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་
དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ནི། དེ་སྐབས་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་
རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་
བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་དང་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་
པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕན་ཚུན་སྤང་ས་འགལ་ལ་
བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད།
དཔེར་ན། ལྷ་གུ་ཆོས་ཙན། སྤང་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ།
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་
ནས་དབྱེ་ན། དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྐབས་རྟགས་
ཡང་དག་གཉིས། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག་ དེ་སྐབས་
ཀྱི་དངོས་ཀྱི་སྐབས་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན། དགག་པ་
ཡིན་པས་བྱུང་པ་དེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་གི་
མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་
གང་ཞིག་ དེ་སྐབས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་
ཡིན་ན་སྐབས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་དེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་རྟགས་
ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད།

གསུམ་པ་ཉག་ལང་དག་ལ་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་དུའོ།
ནཱ་ དེ་སྐྱབ་གྱི་ཐ་སྟད་སྐྱབ་གྱི་ཉག་ལང་དག་དང་། དེ་
སྐྱབ་གྱི་དོན་སྐྱབ་གྱི་ཉག་ལང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་
སྐྱབ་གྱི་དངོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་སྤྱད་བྱེད་བྱེད་ལོན་ན། མཆོན་
བྱེད་ལོན་པས་བྱབ་པ་ཡང་ཡིན། དེ་སྐྱབ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ལང་ཡིན་
པ་དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཐ་སྟད་སྐྱབ་གྱི་ཉག་ལང་དག་གི་མཆོན་ཉིད།

བྱས་པ་དེ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྟད་སྐྱབ་གྱི་ཉག་ལང་
ལང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཐ་སྟད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་གྱི་
ཉག་ལང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཐ་སྟད་འབའ་
ཞིག་སྐྱབ་གྱི་ཉག་ལང་དག་དུ་སོང་བའི་ཚོལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། སྐྱ་སྟད་ཅིག་མ་གྲུབ་ཟིན་མ་བཤེད། བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཉག་
སྐྱབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་ཚོལ་བའི་དོར། བྱས་
པ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྟད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་གྱི་ཉག་ལང་
ལང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དོར་བྱས་པ་སྐྱ་
མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉག་ལང་དག་གང་ཞིག་གང་ཟག་
དེ་སྐྱ་སྟད་ཅིག་མ་གྲུབ་ཟིན་མ་བཤེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བཤེན་
ནས་སྐྱ་སྟད་ཅིག་མ་གྲུབ་མ་ཟིན་པའི་བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་

སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་ཚོལ་བའི་དོར། བྱས་
པ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྟད་སྐྱབ་གྱི་ཉག་ལང་དག་ཡིན་
ཀྱང་། དེའི་དོར་བྱས་པ་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཐ་སྟད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་
གྱི་ཉག་ལང་དག་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། ཚོལ་བ་དེ་ལ་སྐྱ་སྟད་
ཅིག་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྟད་
སྐྱབ་གྱི་ཉག་ལང་དག་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཉག་ལང་གིས་
དེ་སྐྱབ་གྱི་དངོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་སྤྱད་བྱེད་བྱེད་ལོན་ན། མཆོན་
བྱེད་ལོན་པས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟད་ཅིག་མ་དེ་བྱས་པའི་
ཉག་ལང་གྱི་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་
སྤྱད་བྱེད་བྱེད་ལོན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉག་ལང་མ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱ་
སྟད་ཅིག་མ་དེ། བྱས་ཉག་ལང་གིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་
དངོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱེད་ལང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ཉག་ལང་གིས་
སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱེད་ལང་དག་ཆད་མས་
གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན།
སྐྱ་མི་ཉག་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་

ཕྱིར་ཉེ། ལྷན་ཅིག་མ་དེ་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉག་ས་ཡང་
དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱུང་སྟེ། དེ་རྩ་ན་ལྷན་ཅིག་མའི་
ཉག་ས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་
པ་ལ། དེའི་ཉག་ས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་ཚད་
མས་བྱུང་པ་ངེས་པར་ཚོན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
སྲ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཡང་ཡིན།
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་ཡིན་པ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་
ཀྱི་ཉག་ས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། བྱས་པ་དེ་སྐྱ་ལྷན་ཅིག་
མར་སྐྱབ་པའི་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་ཉག་ས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉག་ས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་ཐ་སྟངས་སྐྱབ་ཀྱི་ཉག་ས་ཡང་དག་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་
ཀྱི་ཉག་ས་ཡང་དག་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་ཉག་ས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྟངས་སྐྱབ་
ཀྱི་ཉག་ས་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྟངས་སྐྱབ་
ཀྱི་ཉག་ས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྟངས་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་
ཀྱི་ཉག་ས་ཡང་དག་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཁས་ཐུང་བར་མི་བྱའོ། །

བཞི་པ་ཉག་ས་ཡང་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་སྐོན་ས་དབྱེ་
བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཉག་ས་ཡང་དག་དང་།
གྲགས་པའི་ཉག་ས་ཡང་དག་དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཉག་ས་
ཡང་དག་གོ། འདྲ་པོ་ནི། དཔུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་
གི་ཉག་ས་ཀྱིས་སྐྱབ་པས་ལོངས་སྟོང་བྱིས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་
ལུང་རང་གི་བརྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱབ་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། བེན་དུ་སྐོག་གྱུར་ཡིན་པས་བྱུང་པ་གང་
ཞིག་དེའི་ཉག་ས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་ལུང་དེ་རྩར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་
གསུམ་ཡིན་པ་དེ། དེའི་ཉག་ས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་ལུང་དེ་རྩར་སྐྱབ་
པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཉག་ས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་
ན་ཤིང་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་ཉག་ས་ཡང་
དག་གསུམ་ཡོད།

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཉག་ས་ཀྱིས་རི་
པོང་ཅན་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་དངོས་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་སྐྱ་བྱུང་གྲགས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་གང་
ཞིག་དེའི་ཉག་ས་ཀྱིས་དེ་རྩར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་
དེ་ཤིང་ དེའི་ཉག་ས་ཀྱིས་དེ་རྩར་སྐྱབ་པའི་གྲགས་ཉག་ས་ཡང་

དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གྲགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། གྲགས་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད།

གསུམ་པ་ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། རུང་ཟད་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། རྒྱུར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་ཡོད། དེས་ན་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མོགས་གསུམ་པོ་མི་འགལ་ཏེ། དཔུང་གསུམ་དག་པའི་ལུང་དེ་སྤྱིན་པས་ལོངས་སྟོན་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བརྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱབ་པར་སྐྱབ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་འདྲའི་ལུང་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་འདྲའི་ལུང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འདུག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ས་དབྱེ་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འདུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ནམ་གཉིས་སུ་འདུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས།

དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཆོས་དེ་གཞི་དེར་སྐྱབ་པའི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་གཞི་དེ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་ཆོས་དེ་གཞི་དེར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་ཡིན་པ་དེ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འདུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་བཀོད་པའི་ཆོན་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཆོས་དེ་གཞི་དེར་སྐྱབ་པའི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་གང་ཞིག་གཞི་དེ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ། ཁྱོད་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་པ་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ནམ་གཉིས་སུ་འདུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་པ་དེ་

དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་ཉགས་ཡང་དག་དུ་
བཀོད་པའི་ཆེ་དུ་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་མེ་དང་མེ་ཡོད་
པ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ལ། མེ་ཡོད་ན་དུ་བ་ཡོད་པས་མ་ཁྲབ་
སྟེ། ལྷ་ནི་འབྲུལ་པ་སྤྱད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། དུ་མེད་འགར་ཁང་གི་སོལ་བ་དམར་འབར་བས་ཀྱང་
མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ཤོལ་བའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། རང་དོན་སྐབས་
ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་
དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་
གང་ཞིག་ ཁྱོད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱི་ཤོལ་ཡང་དག་
མེད་པ་དེ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་
དག་གི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་
རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་དུ་སྤོང་བའི་གང་ཟག་གི་
ངོར་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་ཉགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོ་
ན་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་གང་

ཞིག་ ཁྱོད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱི་ཤོལ་ཡང་དག་ཡོད་
པ་དེ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་
གི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་
སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཕྱི་ཤོལ་ཡང་དག་གི་ངོར། སྐྱ་
ཆོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་
ཆོན་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཉགས་ལྟར་སྤྲང་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
འགལ་བའི་གཏན་ཆོགས་བཤད་པ། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་
བཤད་པ། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སྤོང་བའི་
གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་
ལྟོག་གི་ཁྲབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད། འགལ་ཉགས་ལ་སྐྱས་
བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱབ་པའི་འགལ་
ཉགས། སྐྱ་ཟིན་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས།
སྐྱ་ཟིན་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས། སྐྱ་ཟིན་
ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་དང་བཞི།

དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་མིག་སྟགས་ཆོས་
ཅན་དེ། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ།
འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་
བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་མཁའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། རྟག་
སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་
དེ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་
མིག་སྟགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ་འདུས་བསགས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ཡང་གངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་ཞེ་
འདོད་ལ་མིག་སྟགས་བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པར་བསྐྱབ་
འདོད་ནས་ངག་རྟུ་མིག་སྟགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་
དེ་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་
ན་འདུས་བསགས་དེ། མིག་སྟགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་
པའི་འགལ་ཉམས་ཡིན་ཀྱང་། སྦྱར་མིག་སྟགས་གཞན་དོན་
བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉམས་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་སྟགས་
ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཡི་གེ་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་ལ། ཤེས་

པར་འདོད་ན། པཎ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་དགོངས་པ་རབ་
གསལ་གྱི་ལུ་བཞི་པའི་ཤོག་གངས་སོ་བཞི་པའི་མདུན་ངོས་
ལ་ཞིབ་རྟུ་བཞུས་ན་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །(འདི་ལོད་སྤར་གསར་
རྩིང་གཉིས་ཡོད་པའི་རྩིང་པར་གོ་དགོས།)

གཉིས་པ་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་མཚན་ཉིད་
དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་
ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྩིས་སུ་འགྲོ་ཕྱིག་གི་བྱེད་པ་ན་ལ་མར་ཡང་མ་ངེས་དེ་
རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྩིས་སུ་འགྲོ་ཕྱིག་གི་བྱེད་པ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྟུ་ཡང་མ་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་
པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་
དེ་སྐྱབ་པ་ལ་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་སོང་པའི་གང་ཟག་
གིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ལྟོས་གཞི་ཤེས་འདོད་ཆོས་
ཅན་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱེད་པའི་ལྟོས་གཞི་གཉིས་གང་རུང་
ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ་དང་། ངེས་པའི་ཆ་ནས་
དབྱེ་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་།
ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་གཉིས། དང་པོ་ནི།

རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྐྱབ་གང་ཞིག་རང་
 ཉིད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོས་ཅན་དུ་སྤོང་བའི་གང་ཟག་གིས།
 རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་གང་
 རུང་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་
 ན་ནི་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། ཉག་སྒྲེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བཀོད་པའི་ཆོ་ན་མཉན་བྱ་ལྟ་བུ་དང་། གསོན་ལུས་གང་ཟག་
 གི་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ། སྤྱོད་སྤྱོད་ཉག་སྐྱབ་སུ་བཀོད་
 པའི་ཆོ་ན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཡོད།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྐྱབ་ལ།
 མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྐྱབ་གང་ཞིག་རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་
 པ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོས་ཅན་དུ་སྤོང་བའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་གང་རུང་ལ་ཡོད་
 པར་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་པའི་མ་ངེས་
 པའི་གཏན་ཆོག་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་
 དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྐྱབ་དང་། ལྷག་ལྷན་གྱི་གཏན་

ཆོག་སྐྱབ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་
 པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྐྱབ་གང་ཞིག་རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་
 པ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོས་ཅན་དུ་སྤོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་
 པར་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་
 གཏན་ཆོག་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོས་
 འཁོར་ལོར། ཟུར་བཞིར་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་བྱུང་བུ་དེ། མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་འང་
 བྱུང་བུ་དུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྐྱབ་
 དང་། མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་ནམ་གཉིས། མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་འང་
 ནམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྐྱབ་
 དང་། མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་ནམ་གཉིས། མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་
 བྱུང་བུ་དུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྐྱབ་
 དང་། མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་བྱུང་བུ་དེ་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་ནམ་
 གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྐྱབ་དང་
 བཞིན་དང་པོ་ནི། སྤྱོད་ཆོས་ཅན། ཉག་སྒྲེ། རི་བོང་རྩ་མེད་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད། གཉིས་

པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། རྩོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་
 ཉིད། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོ་ལ་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ཏྲག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །
 བཞི་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལྟག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཆོག་སྔ་ལ། མཆོན་ཉིད་
 དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཐུན་
 མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྔ་ལ་ཞེས་རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་
 པ་ལ་སྤྱོད་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་དེ་
 སྐྱབ་གྱི་མཐུན་སྤྱོད་སྔ་ལ་ཞེས་མཐུན་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ལ་
 ཡོད་པར་མ་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་གྱི་ལྟག་ལྡན་གྱི་གཏན་
 ཆོག་སྔ་ལ་ཞེས་གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡང་དག་
 ལྟག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཆོག་དང་། འགལ་བ་ལྟག་ལྡན་གྱི་གཏན་
 ཆོག་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་གྱི་ལྟག་ལྡན་
 གྱི་གཏན་ཆོག་གང་ཞེས་རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་སྤྱོད་ཆོས་
 ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་གྱི་མཐུན་

སྤྱོད་ཆོས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཡང་དག་
 ལྟག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཆོག་སྔ་ལ་ཞེས་མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན། གུན་
 མཁུན་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་ཆོ་ན་པའི་ངོར། ངག་སྒྲ་དེ་ངག་
 སྒྲ་བའི་སྒྲེས་བྱ་པ་རོལ་པོ་གུན་མཁུན་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཡང་
 དག་ལྟག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཆོག་སྔ་ལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་གྱི་ལྟག་ལྡན་གྱི་གཏན་
 ཆོག་སྔ་ལ་ཞེས་རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་སྤྱོད་ཆོས་ཅན་དུ་
 སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་གྱི་མཐུན་སྤྱོད་སྔ་ལ་
 ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་གྱི་འགལ་བ་ལྟག་
 ལྡན་གྱི་གཏན་ཆོག་སྔ་ལ་ཞེས་མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན། གུན་མཁུན་
 བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་ཆོ་ན་པའི་ངོར། ངག་སྒྲ་དང་ལྟག་སྒྲེས་
 བྱ་པ་རོལ་པོ་གུན་མཁུན་དུ་སྐྱབ་པའི་ལྟག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཆོག་
 ཡིན་པ་ལྟ་བུའམ་ལྟ་བུ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར།
 ངག་སྒྲ་དེ་ངག་སྒྲེས་བྱ་པ་རོལ་པོ་ལྟ་ལས་ཆོ་འཕྲིན་པར་
 སྐྱབ་པའི་འགལ་བ་ལྟག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཆོག་སྔ་ལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལྟག་ལྡན་གཉིས་ཀྱི་གོ་དོན་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་
 པ་ལ་སྤྱོད་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་

དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲེགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་
 དེ་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་ལ་དེས་དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་
 མཐུན་སྦྲེགས་ལ་མེད་པར་མ་ངེས་པས་ཡང་དག་ལྷན་ལྷན་
 དང་། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མཐུན་
 སྦྲེགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པས་དེ་སྐབས་ཀྱི་འགལ་ཉགས་སུ་འགྱུར་
 རྒྱུ་ལ། དེས་དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲེགས་ལ་མེད་པར་མ་ངེས་པས་
 འགལ་བ་ལྷན་ལྷན་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱས་པ་སྐྱ་
 མི་ཉག་པར་སྐབས་པ་ལ་སྦྲེགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་
 དེ་ལ་བྱས་པ་དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲེགས་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་
 པ་དང་། ངེས་པ་གཉིས། དང་པོ། དེའི་ངོར་བྱས་པ་དེ་དེ་
 སྐབས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་།
 གཉིས་པ་ལ་ཡང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཏུ་མ་ངེས་པ་དང་།
 ངེས་པ་གཉིས། དང་པོའི་ངོར་བྱས་པ་དེ་དེ་སྐབས་ཀྱིས་ཡང་དག་
 ལྷན་ལྷན་གྱི་གཏན་ཆོགས་དང་། གཉིས་པའི་ངོར་བྱས་པ་སྐྱ་
 མི་ཉག་པར་སྐབས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།
 གསུམ་པ་ནི། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་གཉིས།
 མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱིད་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་

སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག དེ་སྐབས་ཀྱི་སྦྲེགས་ཆོས་མ་ཡིན་པ། དེ་
 སྐབས་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། །གཉིས་
 པ་ལ། རོན་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས། རྫོ་ལ་
 ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས། རྫོ་ལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་
 མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཉགས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས། ཆོས་ཅན་གྱི་
 ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས། ཉགས་ཆོས་ཐ་དང་
 མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས། གཞི་ཉགས་ཐ་དང་མེད་
 ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས། གཞི་ཆོས་ཐ་དང་མེད་ནས་
 མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས། ཉགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་དུ་འགོད་
 རྒྱུ་ལ་དང་མཐུན་པར་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་།
 ཆོས་ཅན་གྱི་སྦྲེགས་གཅིག་ཉགས་ལ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་
 གཏན་ཆོགས་དང་བདུན་ནོ། །མཆན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར་དུ།
 རྫོས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷན་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་རྩ་
 ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། རི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་ལྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྫོ་ཆོས་

ཅན་མི་ཉག་སྟེ། མི་ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་
པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། གྲུ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་
སྟེ། གྲུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །
ལྷ་པ་ནི། གྲུ་ཆོས་ཅན། གྲུ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །དུག་པ་ནི། གྲུ་ཆོས་ཅན།
མི་ཉག་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །བདུན་པ་ནི། རྩོན་ཤིང་ཆོས་
ཅན་མེས་ལྷན་ཡིན་ཏེ། མཆོན་མོ་ལོ་མ་འཁྲུམས་ནས་
ཉལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱོ་ལ་བཞུགས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་གས་
ལ་དེ་ཉག་གས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བྲེ་ཆོམ་ཟས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་
ཆོག་གས། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་བྲེ་ཆོམ་ཟས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་
ཆོག་གས། ཉག་གས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་བྲེ་ཆོམ་ཟས་ནས་
མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་གས། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྟོན་མེད་
མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་གས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི།
ག་ཟ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར། གྲུ་ཆོས་ཅན།
མི་ཉག་སྟེ། ག་ཟའི་ཆོད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དྲི་ཟའི་བསྐྱལ་
དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར། དྲི་ཟའི་སྐྱུ་དབྱངས་ཆོས་
ཅན་མི་ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་
དེ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། མ་བྱ་གང་ན་ཡོད་མི་ཤེས་པའི་
གང་ཟག་གི་ངོར། རི་སྐལ་གསུམ་གྱི་དབྱུང་ན་ཆོས་ཅན། མ་
བྱ་ཡོད་དེ། མ་བྱས་སྐྱོ་གས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་
ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གསལ་གྱི་
ངོར་དེ། གྲུ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་སྐྱོ་ལ་བ་ལ་བཞུགས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་
ཆོག་གས་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱོ་ལ་བ་ལ་བཞུགས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་
ཆོག་གས། ཕྱི་སྐྱོ་ལ་བཞུགས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་གས།
སྐྱོ་ལ་ཕྱི་སྐྱོ་གཉིས་ཀ་ལ་བཞུགས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་
ཆོག་གས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བྱངས་ཅན་པས་སངས་
རྒྱས་པའི་ངོར། རྩོ་བདེ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་ཡིན་ཏེ། རྩོ་
འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ནི། གཅེར་བྱ་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར། རྩོ་མེད་

ཆོས་ཅན། མེས་ལྷན་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པ་བཤུས་ན་འཆི་བའི་
ཕྱིར་དེ། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། རིགས་
པ་ཅན་པས་གངས་ཅན་པའི་ངོར། ལྷ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་
སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་རྟགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྦྱོན་ཡོན་
བཤད་པ་ལ་དུག རྟགས་ཀྱི་སྦྱོན། རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། དཔེའི་
སྦྱོན་དཔེའི་ཡོན་ཏན། ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱོན། ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མིག་ཤེས་
ཀྱི་གཟུང་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་
བྱ་འཛིག་བྱེད་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་རྟགས་སྦྱོན་ཅན་
དུ་སྤང་བ་དེ། རང་ཉིད་རྟགས་སྦྱོན་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད།
དཔེར་ན་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། ལྷ་མི་རྟགས་མ་ཡིན་
པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུ། གཞི་ལ་སྐྱར་ན་མིག་
ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་འཛིག་བྱེད་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། དེ་
ལྷ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྦྱོན་ཅན་དུ་སྤང་བ་དེ། རང་
ཉིད་ལྷ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྦྱོན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་
ན་དེ། ལྷ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན།

ལྷ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷ་མི་རྟགས་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་
གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ། །མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་འཛིག་བྱེད་
རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། དེ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་
ཀྱིས་ལྷ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྦྱོན་ཅན་དུ་སྤང་བ་དེ། དེའི་
རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོན་ཅན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་
ན་དེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་ལྷ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
ལྷ་མི་རྟགས་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོན་ཅན་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་
ལྷར་སྒྲུབ་གཉིས་དོན་གཅིག དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ལྷར་སྒྲུབ་དང་།
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོན་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། ལྷ་མི་རྟག་
པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྦྱོན་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོན་ཅན་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་དགག་
གཞག་གི་ལྷ་མི་རྟགས་པར་ཤེས་འདོད་ན། གཞན་དོན་ལེའུའི་
ནམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི། དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་ལྷ་མི་རྟགས་གང་རུང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་

ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིན་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་འགལ་ཡང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་
སྒྲིན་ཅན་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་གཉིས་མི་
འགལ་ཏེ། དཔེར་ན། མིག་དང་ན་བ་འགལ་ཡང་། མིག་
ཟུན་དང་། ན་ཟུན་གཉིས་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་གི་འཛིག་ཤེད། རྟགས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། དེའི་
མཆན་གཞི། གྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་
འཛིག་ཤེད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་མཆན་ཉིད།
གྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། དེའི་མཆན་
གཞི་ཡིན་ནོ། །དེས་བྱས་རྟགས་སོགས་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ།

གསུམ་པ་དཔེ་སྒྲིན་ནི། གྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
མཐུན་དཔེའི་སྒྲིན་ཅན་ཀྱི་འཛིག་ཤེད། གྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
པའི་མཐུན་དཔེའི་སྒྲིན་ཀྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི། གྲ་
མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བརྒྱུད་བ་ཡང་ཡིན། དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་དང་མི་ཟུན་པ་ཡང་
ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ་དེ་ཡིན་ནོ། །བྱས་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྐྱབ་

ཀྱི་མཐུན་དཔེ་སོགས་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ་ཞིང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
མཐུན་དཔེ་སྒྲིན་ཅན་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེའི་སྒྲིན་དོན་
མི་གཅིག་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་སྒྲིན་ཅན་དང་། དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྒྲུབ་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་གནད་དུ་
ངེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་དཔེའི་ཡོན་ཏན་ནི། མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་
གི་འཛིག་ཤེད་དེ། མཐུན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་མཆན་ཉིད།
མཐུན་དཔེར་བརྒྱུད་བ་ཡང་ཡིན། མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་
མཆན་ཉིད་དང་ཟུན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། དེའི་
མཆན་གཞི་ཡིན། གྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་
དག་གི་འཛིག་ཤེད་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་
མཆན་ཉིད། གྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བརྒྱུད་
བ་ཡང་ཡིན། གྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་
གི་མཆན་ཉིད་དང་ཟུན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། གྲ་
མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་མཆན་གཞི་
ཡིན། བྱས་རྟགས་སོགས་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ།

ཟུབ་སྒྲིགས་ཀྱི་སྒྲིན་ནི། དངོས་པོ་དོན་ཤེད་རྣམས་པའི་

ཆོགས་དོན་འཛིན་བྱེད་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། བྱས་ཏེགས་
 གྱིས་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་རྣམས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྒྲིན་ཅན་
 ཏུ་སོང་བ་དེ། རང་ཉིད་བྱས་ཏེགས་གྱིས་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་
 རྣམས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྒྲིན་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་
 ན། བྱས་ཏེགས་གྱིས་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་རྣམས་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན། དེའི་ཏེགས་གྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་
 རོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆང་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་པོ་དང་དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་ཆོགས་
 དོན་འཛིན་བྱེད་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། དེ་དངོས་པོ་དོན་
 བྱེད་རྣམས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྒྲིན་ཅན་ཏུ་སོང་བ་དེ། རང་
 ཉིད་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་རྣམས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྒྲིན་གྱི་མཆན་
 ཉིད་དེ། དཔེར་ན། དངོས་པོ་དོན་བྱེད་རྣམས་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན། དེ་སྐྱབ་གྱི་རོ་བོའི་དོན་སོགས་
 ཆོས་ལྡེ་ཆང་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ། །
 ཆོགས་དོན་དེ་འཛིན་བྱེད་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། དེ་ཕྱོགས་
 སྒྲིན་ཅན་ཏུ་སོང་བ་དེ། རང་ཉིད་ཕྱོགས་སྒྲིན་ཡིན་པའི་མཆན་
 ཉིད་དེ། དཔེར་ན། ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན། རོ་བོའི་

དོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆང་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
 པ་ལྟ་བུའོ། །བྱས་ཏེགས་གྱི་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་རྣམས་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཕྱོགས་སྒྲིན་ཡིན་ན། དེའི་ཏེགས་གྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཕྱོགས་
 སྒྲིན་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པས་བྱུང་བོ། །

དུག་པ་ཕྱོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་
 འཛིན་བྱེད། ཕྱོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་
 གཞི་ནི། རོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆང་བ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱ་
 མི་ཏེགས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་འཛིན་བྱེད། སྐྱ་
 མི་ཏེགས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་
 སྐྱབ་གྱི་རོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆང་བ་དེ། དེའི་མཆན་
 གཞི་ཡིན། དེ་བྱས་ཏེགས་ལའང་རིགས་འགྲོའོ། །

འདིར་སྐྱས་པ། ལུང་རིགས་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་
 སྒྲིས་པ་ཡིས། །པས་ཚོལ་སྒྲིལ་མུན་པ་མཐར་བྱེད་ཅིང་། །རྗེས་
 འདུག་སྒྲོ་གོས་འདབ་སྟོང་རྒྱས་པའི་གཉེན། །དེ་ནི་མཚུངས་
 མེད་པར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །གང་དེའི་རིགས་གཞུང་དགོངས་
 ཟབ་རྒྱན་ཆགས་སུ། །སྒྲོབ་པར་འདོད་ཀྱང་ཡིག་ཁུར་ཆེར་

ཕྱི་བས། །མ་ཐེག་ཡི་ཐང་ཆད་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། །དམ་པའི་
གཞུང་བཞིན་མདོར་བསྡུས་འདི་བསྡུན་ནོ། །གང་དག་གང་
ཟག་ལ་ཉོན་ཆོས་ལ་མིན། །གནོད་སེམས་ཕྲག་དོག་གདོན་
གྱིས་ཡིད་དཀྱག་པའི། །སྒྲིགས་རྩུང་ཅན་ལ་ཕན་པ་དཀའ་
མོད་ཀྱང་། གཟུར་གནས་དོན་གཉེར་ཅན་ལ་ཕན་པ་འདྲ་སྟེ།
དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལེགས་བྱས་ནི། །རི་བོང་ཅན་གྱི་འོད་ཆ་བྱ།
དཀར་བ་གང་ཞིག་བསགས་པའི་མཐུས། །འཇམ་མགོན་
བསྟན་པ་ཡུན་གནས་ཤོག །

ཅེས་ཏྲགས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཀྱན་གསལ་བའི་མེ་
ལོང་ཞེས་བྱ་བ། འབྲས་མི་ཉག་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཚུལ་
བྲིམས་རྣམ་ཀྱུ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །

སྟོན་དང་བསྟན་པ་ཐར་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན།
།གཞལ་བྱ་སྒྲིག་གྱུར་ཕྱ་བའི་རི་མོའི་གཟུགས། །ཐར་འདོད་
ཡིད་ངོར་འཆར་བའི་ཐབས་ཀྱི་འཕུལ། །ཏྲགས་རིགས་ཆོས་
ཀྱན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་འདི། །པར་དུ་བསྟུན་པའི་ལེགས་

བྱས་ཏེ་བདུན་གྱིས། །ཉིར་བྲངས་ལ་ཀྱུ་ལ་བསྟན་ཉིན་བྱེད་འབར་
བའི་གཟེས། །སྲིད་འདིར་ཉེས་ཅ་མུན་ཆོགས་ཀྱན་འཛོམས་
ཏེ། །སྒྲོ་གྲོས་པད་ཆ་ལ་འདབ་སྟོང་བཞད་གྱུར་ཅིག །ཀྱུ་
སྟོར་ཐོག་བྲངས་མཁའ་མཉམ་ལུས་ཅན་ཀྱན། །ལོག་པའི་
ལམ་དུ་ནམ་ཡང་མི་རྩུང་ཞིང་། །མདོན་མཐོངས་ལེགས་སྐྱས་
སུ་རིམ་འཛོག་སྟེ། །སྒྱུ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བྱིན་གྱུར་
ཅིག །

ཅེས་པའི་པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་འདི་བཞིན། །སྒྲོ་སྒྲིང་མཁའས་
བྱུར་འཇམ་དཔལ་བསམ་འཕེལ་གྱིས་སྒྲུས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།

༡། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡི་གེ་རིག་མཁས་གཞན་བཤད་པ་
ལ། ཡུལ་ཅན་སློང་དང་ཡུལ་གཉིས་ལས། སྤྱིང་ན་ཡུལ་
ཅན་གྱི་མཆོན་ཉིད། རང་ཡུལ་ཅི་རིགས་ལྡན་པ་ཡི། དངོས་
པོ་དེ་ཡིན་དེའུ་བཞི། གཟུགས་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་
གསུམ། རྫོང་བྱེད་སྒྲ་ཀུན་དང་པོ་དང་། ཤེས་པ་ཐམས་
ཅད་གཉིས་པ་དང་། གང་ཟག་མཐའ་དག་གསུམ་པ་ཡིན།
སློལ་མཆོན་ཉིད་རྣམ་གངས་དང་། དབྱེ་བ་གསུམ་ལས་དང་
པོ་ནི། རིག་པ་སློལ་མཆོན་ཉིད་ཡིན། སློང་དང་ཤེས་པ་རིག་
པ་དང་། གསལ་བ་རྣམས་ནི་དོན་གཅིག་ཡིན། དབྱེ་ན་
རྣམ་པ་མང་ཡོད་དེ། རྟོགས་པའི་སློང་དང་མཛྙགས་སློ། སློ་
རིག་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་དང་། ཁོད་མ་དང་ནི་ཁོད་མིན་དང་།
རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་སློ་གཉིས་དང་། དངོན་སུམ་དང་ནི་
རྗེས་དཔག་དང་། ཤེས་སྤངས་ཤེས་སྤངས་བྱུང་གཉིས་སོགས་
མང་། །

གྲོ་མིག་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་ནི། ཡིད་དཔྱིད་སྣང་ལ་
 མ་ངེས་པ། བཅད་ཤེས་ལོག་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་དང་། མངོན་
 སུམ་རྗེས་དཔག་དང་བཅས་བདུན། དེ་ཡང་རང་ཡུལ་བདེན་

པ་ལ། །གསར་དུ་ཞིན་པའི་ཚད་མིན་སྒོ། །ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་
 རི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །དབྱེ་ན་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་དང་། །དེ་
 བཞིན་རྒྱ་མཚན་འགལ་བ་དང་། །མ་ངེས་པ་དང་མ་གྲུབ་དང་།
 །ཡོད་ཀྱང་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པའི། །ཡིད་དཔྱོད་དང་བཅས་
 རྣམ་པ་ལ། །མཚན་གཞི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲ། །མི་ཉག་ཅེས་
 པའི་ངག་ཙམ་ལས། །སྒྲ་མི་ཉག་པར་འཛིན་པའི་སྒོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ནི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི། །འགལ་དང་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི།
 །ཉགས་ལས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དང་། །བྱས་པའི་ཉགས་ལ་བརྟེན་
 རས་སྒྲ། །མི་ཉག་པ་རུ་འཛིན་པ་ཡི། །ཡིད་དཔྱོད་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ཞེས་གསུངས། །བརྩམས་ན་གཉིས་ཏེ་དང་པོ་ནི། །རྒྱ་
 མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དང་། །ཡིད་དཔྱོད་ཕྱི་མ་བཞི་
 པོ་ནི། །རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ཡིད་དཔྱོད་དོ། །ཐོས་བྱང་ཙམ་
 གྱི་གོ་བ་ནི། །ཕལ་ཆེར་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པས་ན། །དེ་རྒྱུན་
 བརྟན་པོ་མིན་ཞེས་གསུངས། །

སྒྲ་ལ་མ་ངེས་པ་ཡི་སྒོ། །རང་གི་འདུག་ཡུལ་རང་
 མཚན་ནི། །གསལ་བར་སྒྲ་ཡང་མ་ངེས་པའོ། །དབྱེ་ན་
 གསུམ་རྩེ་དེར་གྱུར་པའི། །དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རང་

རིག་གསུམ། །དེ་ལ་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི། །གང་སྒྲ་
 ཐམས་ཅད་ངེས་པས་ན། །སྒྲ་ལ་མ་ངེས་པ་མེད་དོ། །དེ་
 འདྲའི་དབང་མངོན་ལ་ཡང་ལ། །ཡིད་ནི་གཞན་དུ་སྒྲིགས་
 དུས་ཀྱི། །སོ་སྒྲའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ནས། །རིག་
 འཛིན་དབང་མངོན་བར་ལྟ་འཕྲ། །སོ་སྒྲའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་
 མངོན་ལྟའི། །སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ལྟ་བུའོ། །སོ་སྒྲའི་དུས་མཐའི་
 སྐད་ཅིག་མའི། །ཡིད་མངོན་དང་ནི་རང་རིག་ཀྱན། །སྒྲ་
 ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། །འཕགས་པའི་འདིར་བརྟན་ཡིད་མངོན་
 རི། །ཆོད་མ་རིགས་པའི་རྒྱན་ལས་གསུངས། །དེ་འདྲའི་
 རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི། །རྒྱང་འཕེན་པ་དང་གཅེར་བུ་པའི།
 །རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དང་། །འོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་
 པ། །ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའི་རང་རིག་དང་། །རང་རྩེ་བྱེ་བྲག་
 སྒྲ་བ་ཡི། །རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་ལྟ་བུ་དང་། །སོ་སྒྲའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 རང་རིག་གི། །སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ལྟ་བུ་མང་། །

རྟོགས་ཟེན་རྟོགས་པའི་ཚད་མིན་གྱི། །རིག་པ་བཅད་
 ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། །དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་གི། །རྒྱུན་
 དུ་གྱུར་པའི་བཅད་ཤེས་དང་། །དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་

མེད་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། །དང་པོ་ཚེས་དང་གང་ཟག་
གི་དབང་ག་འཛིན་ནམ་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་། །གངས་རི་སྒོན་
པོར་སྒྲུང་བ་ཡི། །དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན། །ཆེད་
མ་ཡིད་ཀྱི་ལུན་སེལ་ལས། །ལོག་རྟོག་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་། །
སྒྲོ་འདྲེགས་གསུམ་པོ་དོན་གཅིག་དང་། །དོན་མི་འགྱུར་གྱི་
ཐེ་ཚོམ་ཡང་། །རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་གསུངས། །

རང་མཆོན་དང་ནི་སྤྱི་མཆོན་གཉིས། །རིམ་བཞིན་
སྒྲུང་ཡུལ་གྱེད་པའི་སྒོ། །མངོན་སུམ་དང་ནི་རྟོག་པ་འོ། །དེ་
ཡང་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི། །རིག་པ་མངོན་གྱི་མཆོན་ཉིད།
དབྱེ་ན་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་དང་། །རང་རིག་ནལ་འབྱུང་།

མངོན་སུམ་བཞི། །འབྲུལ་རྒྱ་བཞི་སྟེ་རྟེན་དང་ཡུལ། །གནས་
དང་དེ་མ་ཐག་རྟེན་ལོ། །བདག་རྟེན་དབང་པོ་གཟུགས་
ཅན་ལས། །བྱང་པའི་མངོན་སུམ་དབང་མངོན་ཏེ། །དེ་ལ་
གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ནས། །རེག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་
མངོན་བར། །ལྡོམ་དེ་ནམས་རེ་རེ་ལའང་། །ཆད་མ་དང་
ནི་བཅད་ཤེས་དང་། །སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པ་གསུམ་ཡོད། །བདག་
རྟེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས། །བྱང་པའི་མངོན་སུམ་ཡིད་
མངོན་ཏེ། །གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སོགས་ལྡོམ་དང་། །རྟོག་
པ་དང་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི། །འཛིན་ནམ་རང་རིག་མངོན་སུམ་
སྟེ། །དེ་གཉིས་ལ་ཡང་གོང་ལྟར་དུ། །ཆད་མ་ལ་སོགས་
གསུམ་གསུམ་བཤད། །དེ་ལ་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི། །
བདག་རྟེན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི། །ཏིང་འཛིན་བསྐྱེམས་སྟོབས་
ལས་བྱུང་བའི། །འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན། །རྟེན་
གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་ནི། །ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་
གསུམ་དེ་རྟོག་པོའི་སྒྲོ་ནས་རེ་རེ་ལའང་། །མཐོང་སྒྲོ་མ་མི་
སྟོབ་ལམ་དང་གསུམ། །ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །རི་
རྩ་རྩེ་སྟེང་མཁུན་པ་ལོ། །རྟོག་སྟོགས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་

ནི། །འབྲུལ་དང་ཀླན་རྩིབ་ཤེས་པ་དང་། །རྟེན་དཔག་རྟེན་
སྟེང་པག་ལས་བྱུང་། །དཔག་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱ་ལོ། །
མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་གསུངས་དང་
པོ་དུག་པོ་ནི། །རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་དང་། །ཐ་མ་
རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྒྲོ། །རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་སྟེ། །གོ་
དོན་རིགས་རྒྱན་སོགས་སྟོགས། །རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་
སྒྲུང་དང་། །མེད་པ་གསལ་སྒྲུང་ཅན་གྱི་སྒྲོ། །རྟོག་མེད་ལོག་
ཤེས་དོན་གཅིག་གོ །

དེ་ཡང་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ། །འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་
རྟོག་པ་སྟེ། །དབྱེ་བ་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དང་། །རྟོག་པ་དོན་
མི་མཐུན་དང་གཉིས། །མིང་སྟོར་དོན་སྟོར་རྟོག་པ་གཉིས། །
བདེ་རྟེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། །དོན་གཞན་ལ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་
དང་། །རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་གྱི། །རྟོག་པ་གསུམ་
སོགས་དབྱེ་ཚུལ་མང་། །གཞན་ཡང་ཐོས་བསམ་སྒྲོ་མ་གསུམ་
གྱི། །རྟོག་པ་གསུམ་ཡིད་དོན་རིམ་བཞིན། །སྒྲ་སྒྱུ་ཙམ་གྱིས་
འཛིན་པ་དང་། །དོན་ལ་བསམས་ནས་ངེས་རྟོག་དང་། །བསམ་
བྱུང་དོན་ལ་ཡང་ཡང་དུ། །འདྲེས་པའི་གོང་སའི་ཞེན་རིག་གོ།

ཆད་མའི་གངས་ལ་མང་ཉུང་གི་ལོག་རྟོག་བྱང་ཚུ་ལ་
འདི་ལྟ་སྟེ། །རྒྱང་འཕེན་པ་དང་གཅིར་བྱ་པས། །མངོན་
སྲུང་ཆད་མ་གཅིག་ཅུ་མ་འདོད། །གངས་ཅན་པ་ནི་མངོན་
རྩེས་དང་། །སྒྲ་བྱང་ཆད་མ་གསུམ་ཡིན་ཟེར། །རིགས་པ་
ཅན་པས་དེ་གསུམ་སྟེང་། །དཔེ་ཉེར་འཇལ་དང་བཞི་རྩ་འདོད།
རྒྱལ་དཔོག་པ་ནི་དེ་བཞི་དང་། །དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཆད་མ་
དང་། །དོད་སྤོ་པོ་མེད་པའི་ཆད་མ་དང་། །དྲུག་པོ་ཁོ་ནར་
གངས་ངེས་ཟེར། །ཅ་རི་ཀ་པས་དེ་དྲུག་སྟེང་། །རིགས་པ་
དང་ནི་མི་དམིགས་དང་། །ཞེས་གྲགས་པ་དང་སྤྲིད་པ་དང་། །
སྒྲུ་མེམས་པ་ཡི་ཆད་མ་བཅས། །བརྒྱ་གཅིག་རྩ་གངས་
ངེས་ཟེར། །རང་ལུགས་མངོན་རྩེས་གཉིས་སུ་ངེས། །དེ་
ལ་གསར་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི། །རིག་པ་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན། །
དབྱེ་ན་མངོན་རྩེས་ཆད་མ་གཉིས། །གཞན་ཡང་རང་ལས་
ངེས་པ་དང་། །གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་གཉིས། །སྒྲས་བརྗོད་
སྒྲོན་སྒྲུལ་བྱ་དང་། །ངག་དང་ཤེས་པ་ཆད་མ་གསུམ།

རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས། །སྒྲོག་གྱུར་དོན་
འཇལ་རྩེས་དཔག་སྟེ། །དབྱེ་ན་དོས་སྟོབས་གྲགས་པའི་

དང་། །ཡིད་ཆེས་རྩེས་དཔག་གསུམ་དུ་བཤད། །རྩེས་དཔག་
རྩེས་དཔག་ཆད་མ་གཉིས། །དོན་གཅིག་རྩ་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །
རང་གི་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་སྟེང་དོན། །གྲུབ་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་
བའི་། །དེས་པ་རང་དང་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས། །འདྲེན་པའི་
ཆད་མ་རང་ལས་དང་། །གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན། །
རང་རིག་ནལ་འབྱོར་མངོན་སྲུང་གི། །ཆད་མ་གཉིས་དང་
རྩེས་དཔག་དང་། །དོན་བྱེད་སྒྲུང་ཅན་གོམས་པ་ཅན། །གང་
རྩང་གྱུར་བའི་ཆད་མ་ལ། །རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན། །
གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་ལ། །སྒྲས་བརྗོད་སྒྲོན་སྒྲུལ་དབྱེ་བ་
ནི་། །དང་པོ་བ་དང་ཡིད་མ་གཏད། །མངོན་སྲུང་འབྲུལ་
རྒྱ་ཅན་དང་གསུམ། །སྒྲུང་བ་རང་དང་བདེན་པ་གཞན། །སྒྱི་
ནི་རང་དང་བྱུང་པར་གཞན། །སྒྲུང་བ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ངེས་
ཀྱི་། །ཆད་མ་གསུམ་སོགས་བཤད་མིད་ཀྱི། །དངོས་བརྟགས་
བྱུང་པར་བྱེད་བཅས། །གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་ལ། །ཆད་
མས་བྱུང་ཀྱང་ཆོས་དེ་ལ། །གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་ལ། །
དེ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པས། །བྱུང་པ་ལ་སོགས་ཞིབ་ཆ་དགོས། །
ཡུལ་ལ་སྒྲུང་གཟུང་ཞེན་འདུག་བཞི། །སྒྲུང་ཡུལ་

གཟུང་ཡུལ་དོན་གཅིག་ཅིང་། རྩེ་རོལ་ཡུལ་ལ་མི་བརྟོས་
 པའི་༥ རྩེ་གད་འཛིན་སྒྲུང་སོགས་མ་གཏོགས། ཤེས་པ་
 ཀྱན་ལ་སྒྲུང་ཡུལ་ཡོད། ཞེན་ཡུལ་རྟོག་པའི་སྒྲིམ་ཆོས་ཏེ།
 རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཀྱན་ལ་ཡོད། འཇུག་ཡུལ་ཆད་མས་བཅད་
 དོན་ཏེ། ཆད་མ་དང་ནི་དེ་ལྟ་ནི་གྱི། སྦྱོར་བྱ་ཀྱན་ལ་ཡོད་
 པ་ཡིན། རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་རྟོག་པ་ལ། སྒྲུང་ཡུལ་དེ་ཡི་
 སྒྲུང་ཡུལ་མིན། རྟེན་བཞིན་དེ་ཡི་སྒྲུང་ཡུལ་ནི། ཞེན་ས་
 ཡིན་ཡང་ཞེན་ཡུལ་མིན། །

དབང་མངོན་རྣམས་ལ་དམིགས་རྒྱུན་དང་། བདག་
 རྒྱུན་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གསུམ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་
 མངོན་སུམ་ལ། རང་གི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་གྱི། རྒྱུན་དེ་
 དེ་ཡི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན། མཆོན་གཞི་དཔེར་ན་གཟུགས་
 ལྟ་བུ། རྟེན་འབྲེལ་དབང་མངོན་རང་དབང་དུ། སྦྱོང་བྱེད་
 རྒྱུན་དེ་བདག་རྒྱུན་ཏེ། ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི།
 བདག་རྒྱུན་གཉིས་ཡོད་དང་པོ་ནི། རྟེན་ཡི་བདག་རྒྱུན་ཡིད་
 དང་ནི། གཉིས་པ་མིག་དབང་ལྟ་བུའོ། རྟེན་འབྲེལ་དབང་
 མངོན་གསལ་རིག་ཏུ། སྦྱོང་པའི་རྒྱུན་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། རྟེན་

ཡི་སྒྲུ་ལོགས་དེ་མ་ཐག རྟུང་བའི་ཡིད་ཤེས་ལྟ་བུའོ། རྟེན་
 ཡིས་སྦྱོང་འཛིན་སོགས་ལ་འང་འདྲ། སེམས་ཅན་ལུགས་ལ་
 བདག་རྒྱུན་དང་། རྟེན་མ་ཐག་རྒྱུན་པལ་ཆེར་འདྲ། དམིགས་
 རྒྱུན་ལ་ནི་དངོས་བཏགས་གྱི། འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲའི་ཁྱད་
 པར་ཡོད། །

འདིར་བརྟན་ཡིད་མངོན་སྦྱོང་ཚུལ་ལ། དབང་མངོན་
 སྦྱོང་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན། ཡིད་མངོན་དང་ནི་དབང་ཡིད་
 གཉིས། སྦྱོང་མར་སྦྱོང་དང་འགྲོས་གསུམ་དང་། རྒྱུན་གྱི་
 ཡིད་མངོན་འདོད་ཚུལ་རྣམས། མི་འདོད་རང་ལུགས་དབང་
 མངོན་གྱི། རྒྱུན་མཐའ་ཁོ་ནར་སྦྱོང་བར་བཞེད། །

རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་ཁྱད་པར་ཡང་། པལ་ཆེར་
 གོང་སྒྲོས་ཤེས་པར་བྱས། དབང་ཤེས་དང་ནི་མངོན་སུམ་
 གཉིས་༥ རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན། ཡིད་ཤེས་ལ་ནི་
 རྟོག་བཅས་དང་། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད། །

སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི། སེམས་དང་ཡིད་
 དང་རྣམ་ཤེས་རྣམས། རྟོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན།
 དབྱེ་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ནས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བར་དུག་

ཡོད་པ་ རྩོམ་སྒྲིག་གི་ལྟ་བུ་ལྟར་གཅིག་ཏུ། གྲུག་འགྲོ་ལྟ་
 དང་ཡུལ་ངེས་ལྟ། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་ཅུ་ཉིན་དུག ཉི་
 ཉིན་ཉི་ཤུ་གཞན་འགྱུར་བཞིན་པའོ། ཆོས་པ་འདྲ་ཤེས་སེམས་
 པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་དང་རེག་པ་ལྟ། གཙོ་སེམས་ཀྱི་
 གྱི་འཁོར་དུ་ནི། འགྲོ་བྱེད་ཀྱི་འགྲོ་ཞེས་བྱ་ལོ། འདུན་
 པ་མོས་པ་དུན་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ལྟ་པོ་ཡུལ་།
 བྱེ་བྲག་པ་ལ་འཇུག་ངེས་ཕྱིར། ཡུལ་ངེས་ཞེས་པར་བཤད་
 པ་ཡིན། དད་དང་ངོ་ཆེ་ཤེས་ཁྲིལ་ཡོད། འདོད་ཆགས་
 དང་ནི་ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་མེད་པའི་དགེ་ཅུ་གསུམ་།
 བཙུན་འགྲུས་ཤིན་མུངས་བག་ཡོད་དང་། བཏང་སྒྲིམས་
 རྣམ་པར་མི་འཆོ་རྣམས། གཉིན་པོ་ངོ་བོ་མཚུངས་ལྡན་
 སོགས། ཅི་རིགས་སྒྲོ་ནས་དགེ་བའོ། འདོད་ཆགས་ཁོང་
 ཁྲོང་བྱུང་དང་། རྩོམ་རིག་ཐེ་ཆོམ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཡིན་
 ཏེ་སེམས་རྒྱུད་ནི། ཉིན་མོངས་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ལོ། ཁྲོ་
 དང་ཁོན་འཛིན་འཆབ་དང་འཆོག ཤུག་དོག་སེར་སྩྭ་དང་
 གཡོ་། རྩྭ་གས་དང་རྣམ་འཆོ་ངོ་ཆེ་མེད། ཁྲིལ་མེད་རྒྱགས་
 རྟོད་མ་དད་དང་། ལེ་ལོ་བག་མེད་བརྗེད་ངེས་དང་། ཤེས་

བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་གཡེང་བཅས། ཉི་ཤུ་ཅུ་ཉིན་འཕེལ་སྒྱེ་
 དང་། རྩོམ་རིག་ཉི་ཤུ་ཉིན་མོངས་སོ། གཉིད་འགྲོད་རྟོག་
 དཔྱད་གཞན་འགྱུར་ཏེ། གྲུག་སྒྲོང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་
 གྱིས་། དགེ་དང་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན། གཞན་དང་གཞན་
 དུ་འགྱུར་བའོ། །

མདོ་སྒྲོ་སྒྱུད་པའི་དབུ་མ་པ། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་
 བྱེ་སྒྲུ་གསུམ། མངོན་སུམ་ལ་ནི་དབང་ཡིད་དང་། རྣལ་
 འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ་འདོད་དེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་
 ཁས་མི་ལེན། མདོ་སྒྲོ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ། རྣལ་འབྱོར་
 སྒྱུད་པའི་དབུ་མ་པས། དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རང་རིག་
 དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཞིར་བཞེད་དོ། འདིར་
 ཅི་མང་དུ་དོགས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་ཆེར་རྟེན་གྲུངས་ཙམ་ཞིག་
 བསྟན་། རྩོམ་རིག་མཚན་གཞི་གོ་དོན་སོགས། སྒྱུ་དོན་རིགས་
 རྒྱན་སོགས་ལ་སྟོས། །

སྒྲུ་པ། སྒྲོ་བྱོས་ཞིབ་མོས་བྱུང་དོར་གྱི། སྒྲོ་ཡི་
 སྒྱུ་རིས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་རིག་སྒྲོ་མ་ཆོག་མདོར་བསྒྲུས་
 འདི་། སྒྲོ་བཟང་མིང་ཅན་ཞིག་གིས་བཀོད། འདིར་འབད་

དག་པས་འགྲོ་བ་ཀྱན། །ལེགས་ཉེས་ལྟ་བུའི་མིག་ཕྱེ་ནས། །མ་
 རྣམ་ལམ་བཟང་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །ཀྱན་མཁྱེན་གོ་འཕང་མུར་
 ཐོབ་ཤོག །ཚུལ་འདི་ལྟག་བསམ་དག་བ་ཅན། །དག་སྦྱོང་
 ངག་དབང་བཟོད་པ་ཡིས། །མཐུན་ཕྱིན་སྦྱར་ཏེ་པར་དུ་
 བསྐྱབས། །འདིས་མཆོན་དུས་གསུམ་དག་པའི་མཐུས། །ཆོ་
 འདིའི་ཕ་མས་ཐོག་དངས་པའི། །མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་མ་
 ལུས་པ། །དལ་འབྱོར་རྟེན་བཟང་རིམ་བརྒྱད་ནས། །སྦྱི་
 གསུམ་གོ་འཕང་མུར་ཐོབ་ཤོག། །

གཏན་ཆོག་ས་རིག་པའི་སྒྲིམ་ཆོག

༄༅། །འདྲན་པ་མཉམ་མེད་ལྷུ་འེེ་ཏོག །ཚུལ་ཀྱན་
 ཡབ་གཅིག་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་རྣམ་
 གཉིས་དང་། །ཀྱན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་པ་ལ་འདུད། །དེ་ཡང་
 ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། །སྤྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྲབ་པ་ཡི།
 གཏན་ཆོག་ས་རིག་ལྟུང་གསུམ་ཉིད། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་
 ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཆོག་ས་རྣམ་སྤྲུང་དེ་ལས་གཞན། །ཞེས་
 གསུངས་(ཆོག་ས་)ཆོག་རྒྱུད་དང་པོ་ཡིས། །སྤྱོགས་ཆོས་
 དངོས་དང་དེ་ཆས་ཁྲབ། །ཅེས་པའི་རྗེས་ཁྲབ་དངོས་སུ་དང་།
 །སྤྱོགས་ཁྲབ་ལྷགས་ལ་བརྟན་པ་ཡིན། །གཏན་ཆོག་ས་ཞེས་པས་
 རྟགས་དངོས་དང་། །དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད་ཅེས་པས། །དབྱེ་
 བ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་དང་། །(ཆོག་ས་)ཆོག་རྒྱུད་
 གསུམ་པས་གངས་ངེས་པའི། །རྒྱ་མཆན་བརྟན་ཅིང་བཞི་
 པས་ནི། །(བརྒྱུག་)སྤྱོགས་སྤྱོགས་གཏན་ཆོག་ས་རྣམ་སྤྲུང་
 བརྟན་ན། །དེ་ཡང་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ནི། །རྟགས་ཀྱི་མཆན་

ཉིད་དཔེ་བ་ལ། རྟགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤང་གཉིས། ཆོས་
 ཅན་དུ་ནི་གཟུང་བ་དེ། རྩོད་གཞིའི་མཆན་ཉིད་ནམ་གངས་
 ཀྱང་། ཆོས་ཅན་རྩོད་གཞི་དཔག་གཞི་གསུམ། རྟོན་གཅིག་
 ཏུ་ནི་ཤེས་པར་བྱ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་དེ། བསྐྱབ་
 བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན། རྒྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲིན་ས་
 ནི་དེ་དངོས་དང་བྱགས་ཀྱི་བསྐྱབ་ཆོས་གཉིས། བསྐྱབ་
 བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། མཐུན་པར་སྟོང་དང་མི་སྟོང་
 ལ་དེ་དམི་མཐུན་སྟོགས་དང་མཐུན་སྟོགས་ཟེར། མེད་དང་
 གཞན་དང་འགལ་བ་ཡི། མི་མཐུན་སྟོགས་ནི་ནམ་གསུམ་
 ཡོད་དེ་དམི་མཐུན་སྟོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་གཉིས་པོ། རེ་རེར་
 རྒྱ་བཤད་འདུག་གི་སྟུ། གསུམ་གསུམ་ཡོད་པ་འང་ཤེས་པར་
 བྱ། དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་གི་
 མཆན་ཉིད་ཡིན། ཚུལ་གསུམ་ཞེས་པ་སྟོགས་ཆོས་དང་།
 རྗེས་ཀྱང་དང་ནི་རྟོག་ཀྱང་པོ། སྟོགས་སྒྲའི་འདུག་གཞི་གསུམ་
 ཡིན་ཏེ། སྟོགས་ཆོས་ཞེས་པའི་དངོས་བརྟན་གྱི། སྟོགས་
 དང་དེ་འདྲའི་དཔག་བྱ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ཤེས་འདོད་ཆོས་
 ཅན་དང་། དཔག་བྱའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་དང་། རྩོད་

གཞི་དང་ནི་དེ་སྐྱབ་གྱི། གཞི་ནམས་དོན་གཅིག་ནམ་གངས་
 ཡིན་དེ་དམི་མཐུན་སྟོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ཞེས་པའི། དངོས་
 ཟེན་སྟོགས་དང་དཔག་བྱ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དཔག་བྱའི་ཆོས་
 དང་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་དེ་སྐྱབ་གྱི། ཆོས་ནམས་
 མིང་གི་ནམ་གངས་སོ། སྟོར་སྟོར་དེ་ཡི་བསྐྱབ་བྱ་དང་།
 སྟོགས་དང་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་
 ཆོགས་དོན་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཀྱང་པར་དུ་བྱས་པའི། རྩོད་
 གཞི་དང་ནི་རྩོད་གཞི་ཡི། ཀྱང་པར་བྱས་པའི་ཆོས་ནམས་
 ཀྱང་དེ་དོན་གཅིག་ཏུ་ནི་ཤེས་པར་བྱ། དེ་ཡང་ཆོས་དང་
 ཆོས་ཅན་གྱི། ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་ཡིན་ལ། ཆོས་
 དང་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་བ། ཆོགས་དོན་དེ་ཡི་ཡ་གྲུལ་ཕྱིར་།
 བསྐྱབ་བྱའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་
 མཆན་ཉིད་ཟུར། བཞི་བཞི་སྟོས་པའི་བསལ་བྱ་ནི། ཆོས་
 ཅན་ལ་ནི་འགོད་ཚུལ་དང་། མཐུན་པར་ཡོད་པ་དང་ནི་ཉིད།
 དེ་ལྟར་ངེས་པ་གཉིས་ཏེ་བཞིས། མ་གྲུབ་པ་ཡི་རྟགས་ནམས་
 སེལ་དེ་དམི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མཐུན་སྟོགས་
 ཁོ་ནར་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ངེས་པ་གཉིས་བཅས་བཞིས།

གཙོ་བོར་འགལ་ཉགས་སེལ་བ་ཡིན། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
མེད་པ་དང་། །མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་བཅས་བཞིས། །གཙོ་
བོར་མ་ངེས་པ་ནམས་སེལ། །དེ་ཡང་ཡོད་དང་ཁོ་ནའི་སྒྲིམ།
།གཙོ་བོར་དོན་སྒྲིམ་སེལ་བ་དང་། །ངེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོ་
སྒྲིམ་སེལ། །ཉགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་ལ། །དོ་བོ་དང་ནི་
བསྐྱབ་བྱ་དང་། །སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས། །མཐུན་
པའི་ཕྱོགས་ལ་འདུག་ཚུལ་དང་། །འོ་ལ་བའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་
དུག །དང་པོ་དོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་ནི། །འབྲས་རང་མ་དམིགས་
པ་སྟེ་གསུམ། །བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲོ་ནས་དངོས་སྟོབས་དང་། །ཡིད་
ཆེས་པ་དང་གྲགས་ཉགས་གསུམ། །སྐྱབ་ཚུལ་སྒྲོ་ནས་དོན་
སྐྱབ་དང་། །དོན་འབའ་ཞིག་དང་ཐ་སྟད་དང་། །ཐ་སྟད་
འབའ་ཞིག་སྐྱབ་དང་བཞི། །བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ནི།
སྐྱབ་ཉགས་དང་ནི་དགག་ཉགས་གཉིས། །འདུག་ཚུལ་སྒྲོ་ནས་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ། །ནམ་གཉིས་འདུག་དང་བྱབ་བྱེད་གཉིས།
།འོ་ལ་བའི་སྒྲོ་ནས་རང་དོན་དང་། །གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་
གཉིས་སོ། །དེ་དག་ཕན་ཚུན་མི་འགལ་ཏེ། །དབྱེ་སྒྲོ་བྱེ་མ་
ཟུ་པོ་ལ། །འབྲས་བྱ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི། །ཉགས་

གསུམ་ཕལ་ཆེར་སྐྱར་དུ་རུང་། །འབྲས་ཉགས་མདོ་ལས་
གསུངས་ཚུལ་ནི། །(ཆོས་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས། དུ་བ་ལས་
ནི་མེར་ཤེས་དང་། །ཆུ་སྐྱར་ལས་ནི་ཆུ་ཤེས་ལྟར། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟོ་ཟུན་གྱི། །རིགས་ནི་མཆན་མ་དག་ལས་
ཤེས།) །ཞེས་གསུངས་(ཆོགས་)ཆོག་ཀྱང་དང་པོ་གཉིས།
།དཔེ་ཡི་འབྲས་ཉགས་གཉིས་བཞུན་ཅིང་། །ཕྱི་མས་དོན་གྱི་
འབྲས་ཉགས་བཞུན། །དེ་དོན་ཆད་མ་ནམ་འགྲེལ་ལས། །ཆུ་
ལ་རང་བཞིན་རི་སྟེད་ཅིག །མེད་ན་མི་འབྱུང་འབྲས་བྱ་ནི།
གཏན་ཆོགས་ཞེས་གསུངས་འབྲས་བྱ་ནི། །ཉགས་སུ་བཀོད་
དེ་ཆུ་སྐྱབ་པ། །འབྲས་ཉགས་ཡིན་ཏེ་དབྱེ་བ་ལ། །ཆུ་དངོས་
སྐྱབ་དང་སྒྲོན་སོང་སྐྱབ། །སྐྱི་སྐྱབ་བྱེད་པར་སྐྱབ་པ་དང་།
།དེ་བཞིན་ཆུ་ཆོས་རྗེས་དཔྱེག་དང་། །ཆུ་ཆོགས་གངས་ཆང་
སྐྱབ་དང་དུག །བཤད་དོ་གཞན་ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ། །བྱབ་
བྱེད་ནམ་གཉིས་འདུག་པ་གཉིས། །འབྲས་བྱའི་ཉགས་སྐྱོར་
ཕལ་ཆེར་ལ། །སོང་ཆོད་དང་ནི་བཀོད་ཆོད་གྱི། །ཉགས་
ཆོས་གཉིས་གཉིས་འདོག་པ་ཡིན། །ཉགས་ནམས་ཕལ་ཆེར་
མདོན་སུམ་དང་། །བྱབ་པ་ཆུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་གྱི། །ཆོད་

མའི་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པ་སྟེ། འདབ་ཚོན་མངོན་སུམ་སྤྲུགས་གཅིག་དང་། འདབ་འབྲིང་གསུམ་དང་རྩ་ལ་པོ་ལྷས། རྒྱ་འབྲས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །

རང་བཞིན་གྱི་ནི་ཉགས་ཡང་དག ། (མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས་དགེ་སྦྱོང་དག་གང་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་འགག་པའི་བདག་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས།) འཆད་པར་རང་བཞིན་ཡོད་ཅུང་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་དོ་བོ་ཡང་། ཞེས་གསུངས་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཆོས་༥ རྒྱུ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། རང་བཞིན་ཉགས་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན། འདྲེན་རང་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྐྱེས། རང་གི་སྟོས་ཆོས་མི་འཕེན་པ། རྒྱད་པར་དག་པ་པ་ཡིན་ལ། འཕེན་པ་རྒྱད་པར་སྟོས་པ་པོ། འདི་ལ་སྟོས་ཆོས་རྩ་གཞན་དང་༥ རྩ་གཞན་མིན་པ་འཕེན་པ་གཉིས། སྟོས་ཆོས་རྩ་གཞན་འཕེན་པ་ལ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འཕེན་པ་གཉིས། རྒྱ་འཕེན་པ་ལ་དངོས་སུ་དང་། རྒྱ་གསུལ་འཕེན་པ་རྣམས་གཉིས་ཡོད་༥ རྒྱ་ཆོས་ཅན། མི་ཉགས་སྟེ། རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆོས་ཅན། མི་ཉགས་སྟེ། རྩ་བུ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱོར་བའི་ཉགས་དེ་གཉིས་རང་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྐྱེས་རང་གི་སྟོས་ཆོས་རང་དང་རྩ་གཞན་རྒྱ་དངོས་སུ་འཕེན་པ་དང་། རྒྱས་པ་དེ་རང་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྐྱེས་རང་གི་སྟོས་ཆོས་རང་དང་རྩ་གཞན་རྒྱ་གསུལ་ལ་འཕེན་པ་ཡིན། རང་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་ཉགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོ་རང་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྐྱེས་རང་གི་སྟོས་ཆོས་རང་དང་རྩ་གཞན་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་འཕེན་པའོ། རྒྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་དང་། རྒྱ་ལྷན་དང་། དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྣམས་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་ནི་ཉགས་དེ་རྣམས་རང་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྐྱེས་རང་གི་སྟོས་ཆོས་རང་དང་རྩ་གཞན་མ་ཡིན་པ་རིམ་བཞིན་དོན་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་འཕེན་པའི་ཕྱིར།) རྒྱས་པས་རྒྱ་མི་ཉག་སྐྱབ་ལ། རྩོགས་ཆོས་དབང་ཚོན་མངོན་སུམ་དང་། འདབ་པོ་རྩ་ལ་པོ་འགའ་ཞིག་གིས། རྩ་སྟེད་སྐྱབ་གྱི་ཉགས་ལས་ངེས། རྩས་ཁྲབ་སྐྱབ་པ་སྟོས་མེད་དང་། རྩོག་ཁྲབ་གཞིན་པ་ཅན་ལ་བརྟེན།

མ་དམིགས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། ཆོད་མ་རྣམས་ནི་མི་འདུག་པ། མེད་ལ་མི་འདུག་འབྲས་བུ་ཅན། གཏན་

ཆོགས་ཤེ་བྲག་ལ་བརྟོས་ནས། །འགའ་ཞིག་མེད་ཤེས་འབྲས་
བྱ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་(ཆོགས་)ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས།
།མི་སྤང་བ་དང་ཕྱི་མ་ཡིས། །སྤང་རུང་ཉགས་དེ་བརྟན་པ་
ཡིན་། །བསྐྱབ་ཆོས་མེད་དགག་སྐྱབ་པ་ལ། །ཚུལ་གསུམ་
ཡིན་པའི་གཏན་ཆོགས་ནི། །མ་དམིགས་ཉགས་ཡིན་དེ་
བཞི། །མི་སྤང་བ་དང་སྤང་རུང་གཉིས། །དགག་བྱའི་ཆོས་
སུ་བཏགས་པའི་དོན། །སྤྱོགས་ཆོས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ལ།
སྤང་མི་རུང་དང་སྤང་རུང་གིས། །མི་སྤང་བ་དང་སྤང་རུང་
ཟེར་། །དང་པོར་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་དང་། །འགལ་ཟླ་
དམིགས་པ་གཉིས་སུ་ངེས། །མིང་མཐར་དགག་ཆོག་སྐྱར་
བ་ཡི། །མེད་དགག་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ། །འབྲེལ་
ཟླ་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། །དེ་ན་རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དང་།
རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་དང་གསུམ། །དངོས་འབྲས་མ་
དམིགས་པ་དང་བཅས། །ནམ་པ་བཞི་རུ་བཤད་པའང་ཡོད།
དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་ཡི། །མ་ཡིན་དགག་དང་སྐྱབ་
པ་གཉིས། །གང་རུང་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ། །འགལ་
ཟླ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་འོ། །སྐབས་འདིར་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་

ནམ་། །དེ་པོས་བསྐལ་བ་གསུམ་དུ་བཤད། །སྤང་རུང་མ་
དམིགས་པ་དེ་ལ། །དེ་ཕྱི་ཚུལ་མང་ཡང་རང་ལུགས་ནི།
འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་བཞི་དང་། །འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་
དུག་བཅས་བཅུ་འམ། །ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟན་པ།
།གཅིག་བཅས་དགག་ཉགས་བཅུ་གཅིག་དུ། །དགག་ཉགས་
ཐམས་ཅད་འདུས་པས་ན། །ཆོད་མ་སྤེ་བདུན་གང་དུ་ཡང་།
དེ་ལས་མང་བ་མ་གསུངས་ཞེས། །ནམ་ངེས་ཀྱི་ཆོན་ལས་
བཤད་དོ། །

སྤྱིར་ན་དགག་ཉགས་དེ་བཤད་པ་ལ། །དགག་བྱའི་སྤྱོ་
ནས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །སྤྱོགས་ཆོས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ལ།
།དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན། །སྤང་མི་རུང་དང་
སྤང་རུང་གིས། །ནམ་འབྲེལ་ཙ་བས་དངོས་ཟེན་ལྟར། །མི་
སྤང་བ་དང་སྤང་རུང་གི། །མ་དམིགས་པ་ཡི་ཉགས་གཉིས་
ཡོད་། །(ཀྱི་ཆོན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོལ་ས། །དགག་ཉགས་
ལ་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། །སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་
ཉགས་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད།) །དགོས་
པའི་སྤྱོ་ནས་གསུམ་དང་བཞི། །དེ་བྱིར་རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དག།

ཅེས་སོགས་ཀྱི་དང་ཁྱབ་བྱེད་དང་། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་
 པ་གསུམ་བཞུགས། །(ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འདིར་
 གསུམ་བཞུགས་པ་ནི་འབྲེལ་བ་ལ་སྒྲིམ་པའི་དགག་ཏུགས་ཀྱི་གཙོ་
 བོ་སྒྲིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཞེས་གསུངས།) འགལ་
 དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་
 གཅིག་གིས་ནི། །དངོས་བཞུགས་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་
 དང་། །འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་གཉིས་དང་ནི། །ཀྱུ་དང་
 རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི། །འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་གཉིས་
 བཅས་། །སྤྱད་བྱེད་སྒྲིན་ནས་བཞི་རུ་དབྱེ། །(ཐར་ལམ་
 གསལ་བྱེད་ལས། འདིར་རྩ་བས་དངོས་སུ་དབྱེ་བ་བཞི་བཞུགས་
 པ་ནི། ཞེས་དང་། བཞིར་བཞུགས་པ་ནི། གང་གང་དུ་འདུས་
 པའི་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས་།) དེ་སྤྱིང་ཤུགས་ལ་བཞུགས་པ་ཡི། །འབྲེལ་ཟླའི་
 ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་དང་། །ཀྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་
 དམིགས་དང་། །ཀྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་དམིགས་ཏེ། །
 འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་གསུམ་དང་བཅས། །ཡན་ལག་སྒྲིན་ས་
 བཟུང་དུ་བཞུགས། །(ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྐབས་

འདིར་འབྲེལ་པར་མ་དམིགས་པའི་སྒྲིར་བ་བཟུང་བཞུགས་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས།) དགག་ཏུགས་འདུག་ཚུལ་སྒྲིན་ནས་ནི། །ཀྱུ་
 དང་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་དང་། །རང་བཞིན་འགལ་
 དམིགས་འགལ་འབྲས་དམིགས། །འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས་
 ཀྱི་དང་ནི། །འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་སྟེ། །ལྷན་
 ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་ནི། །བཏེན་པའི་འགལ་ཟླ་དམིགས་
 པ་དུག །གོང་སྒྲིམ་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ། །བཞི་བཅས་
 དགག་ཏུགས་བཟུར་དབྱེ་བ། །རྣམ་ངེས་སུ་ནི་གསུངས་པ་
 ཡིན་། །(ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེ་ལྟར་ན་འགལ་
 དམིགས་དུག་དང་། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་བཞིར་ངེས་པས་།
 རྣམ་ངེས་ལས། དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྒྲིར་བའི་
 བྱེད་བྱག་གིས་རྣམ་པ་བཟུ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཀྱི་དེ་ལས་
 གཞན་དུ་འདོད་པ་དག་བཞུགས་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པར་མི་
 སེམས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།) དེ་སྤྱིང་ཕན་ཚུན་སྤང་
 འགལ་ལ། །བཏེན་པ་གཅིག་བཅས་བཟུ་གཅིག་ཏུ། །རིགས་
 ཐིགས་ལས་ནི་བཞུགས་པ་ཡིན། །(རིགས་ཐིགས་ལས། འདི་
 ནི་སྒྲིར་བའི་བྱེད་བྱག་གིས་རྣམ་པ་བཟུ་གཅིག་གོ ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར།) བཙུ་གཅིག་སྟེང་དུ་མི་སྣང་བའི། །འབྲེལ་ཆེན་
 རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དང་། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་སྟེ་གསུམ།
 བསྐྱེད་པས་བཙུ་བཞིར་དབྱེ་བ་ཡིན། །གྲུབ་ཆེན་རྩེ་རྒྱ་རི་དང་
 རྟེན་༥ (བྱིས་པ་འདུག་པའི་རྟོག་གེ་ལས། མི་དམིགས་པ་
 འདི་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་མང་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བཙུ་བཀོད་པ་ལས་འགལ་དམིགས་
 བཙུ་གཉིས་བཤད་དོ། ༡) ཐར་འབྱུང་སྤྲུལ་པའི་རྗེས་འབྱུངས་
 རས་༥ (རྟོག་གེ་སྐད་ལས། འདི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་
 རྣམ་པ་བཙུ་བྱ་བྱ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་འབྲེལ་ཆེ་མ་དམིགས་པ་
 བཞི་དང་། འགལ་ཆེ་དམིགས་པ་བཙུ་གཉིས་ཏེ་བཙུ་བྱ་ག་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༡) གཙང་ནག་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེ་
 དང་༥ ༥ ་ཆོས་རྗེས་པའི་བཞེད་པ་ལྟར། །སྟེ་བདུན་ཡིད་
 གྱི་མུན་སེལ་ལས། །རང་བཞིན་༡ རྒྱ་འབྲས་༡ ཁྱབ་བྱེད་༥
 དང་༥ ༥ ་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་བཞི། །དེ་ལྟར་
 རིམ་པར་སྦྱར་བ་ཡི། །འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པ་བཞི།
 འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་ཡང་། །བཞི་བཅས་འགལ་
 དམིགས་བཙུ་གཉིས་དང་། །འབྲེལ་ཆེ་མ་དམིགས་བཞི་དང་

བཅས་༥ ༥ ་དབྱེ་བ་བཙུ་བྱ་ག་བཤད་པ་ཡིན། །འདི་ནི་རྟགས་
 གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ། །མཁས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། །འགལ་
 ཆེ་དམིགས་པ་བཙུ་གཉིས་པོ། །འགལ་དམིགས་བྱ་བྱ་འདུས་
 པ་ཡིན། །(རྣམ་ངེས་ཀྱི་ཆེན་ལས། དགག་རྟགས་བཙུ་
 པོ་འདི་ལས་མང་བར་འདོད་པ་ནི་རྟོག་པས་སྦྱོ་བཏགས་པ་
 འབའ་ཞིག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདིས་འབྲེལ་
 ཆེ་མ་དམིགས་པ་བཞི་དང་། འགལ་ཆེ་དམིགས་པ་ལ་འགལ་
 དམིགས་བྱ་ག་སྟེ་བཙུ་པོ་དེར་མ་འདུས་པར་གཞན་འདོད་པ་
 བཀག་གོ།) དེ་ནི་འགལ་དམིགས་བཙུ་གཉིས་ཀྱི། །བཞི་
 ཆེན་དང་པོའི་གསུམ་པ་དང་། །བཞི་ཆེན་གཉིས་པའི་བཞི་
 པ་དང་། །བཞི་ཆེན་གསུམ་པ་དང་བཅས་པའི། །བྱ་ག་པོ་
 རོར་བའི་ལྷག་མ་ཡིན། །ཁ་ཆེ་རྣམ་མཁུ་དང་། །ལོ་ཆེན་དང་
 རྟེན་ཁྱུང་སེང་གིས། །འགལ་དམིགས་བཞི་ཆེན་བཞི་བཤད་
 དེ་༥ ་གོང་སྟོས་འགལ་དམིགས་བཙུ་གཉིས་སྟེང་། །རང་
 བཞིན་རྒྱ་འབྲས་ཁྱབ་བྱེད་དང་། །འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་
 པ་བཞི་བཅས། །(རྟགས་སྦྱོར་འདི་བཞི་ལོ་མཆོན་གཞི་ནི་
 རིམ་པ་བཞིན། མེ་རྒྱས་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་

རོན་པའི་ཤར་གཞིར། གང་རེག་དང་། གང་འབྲས་སྤྱུ་ལོང་
 བྱེད་དང་། གང་རྒྱ་རྩས་པ་ཐོགས་མེད་དང་། བཟོའི་རེག་
 པ་རྒྱན་ཆགས་སྤྱ་གནས་པ་ནམས་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མེ་རྒྱ་
 རྩས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱབ་པར་རོན་པ་ཉག་སྤྱ་བཀོད་པའོ།)
 འགལ་དམིགས་དབྱེ་བ་བརྩ་དུག་དང་། །དེ་ལ་འབྲེལ་ཆེ་མ་
 དམིགས་པ། །བཞི་བཅས་ཉི་ཤུ་འང་འདོད་མོད་ཀྱི། །འདི་
 ཡི་རྒྱ་རྟ་བཞི་པོ་དེ། །ནམ་འབྲེལ་ནམ་ངེས་ཅ་འབྲེལ་དང་།
 །རེགས་གཏེར་སོགས་ཀྱིས་བཀག་པ་དང་། །ནམ་བཤད་སོགས་
 དང་འགལ་བས་ན། །རང་གི་ལྷགས་ལ་ཁས་མི་ལེན། །ཡན་
 ལག་སྒྲོན་དབྱེ་བ་ནི། །འབྲེལ་ཆེ་མ་དམིགས་པ་བཞི་དང་།
 འགལ་ཆེ་དམིགས་པ་བརྩ་གཉིས་བཅས། །ཁོང་དུ་བཤད་པ་
 བརྩ་དུག་སྟེང་། །ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི། །ངེས་
 པས་སྟོས་པ་འགོག་པ་དང་། །སྟོས་པས་ངེས་པ་འགོག་པ་
 གཉིས། །མི་སྤང་བ་ཡི་དགག་ཉགས་གསུམ། །བསྐྱན་པས་
 ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་ཡིན། །རྫོ་ན་གྱི་དང་ལོ་ཆེན་སོགས། །ཉེར་
 གཅིག་སྟེང་དུ་རྒྱ་ཉགས་བཞི། །བསྐྱན་ནས་དགག་ཉགས་
 ཉེར་ལྔ་འདོད། །མཁས་པ་འགའ་ཞིག་ཉེར་གཅིག་སྟེང་།

རང་བཞིན་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་དང་། །བྱབ་བྱེད་དང་ནི་འགལ་
 བ་ཡི། །བྱབ་བྱའི་བྱབ་བྱ་དམིགས་པ་བཞི། །(མཚན་གཞི་
 རིམ་བཞིན། །ཤར་སྤོགས་ཀྱི་ཅ་རྒྱན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་
 བྱབ་པར་རོན་པའི་གཞིར། གང་རེག་སྟོར་བཞི་མེད་པར་སྐྱབ་
 པ་ལ་ཤར་སྤོགས་ཀྱི་ཅ་རྒྱན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་རོན་
 པ་ཉག་སྤྱ་བཀོད་པའོ།) །བསྐྱན་པས་ཉེར་ལྔ་འདོད་རུང་
 གསུངས། །དེ་ལྟར་དབྱེ་སྟོ་བརྩ་གཅིག་ལས། །གཉིས་དང་
 གསུམ་དང་བརྩ་བཞི་དང་། །ཉེར་གཅིག་ཉེར་ལྔའི་དབྱེ་བ་
 རྩ། །དགག་ཉགས་སྤྱི་ཡི་དབྱེ་བ་དང་། །བཞི་བརྒྱད་བརྩ་
 དང་བརྩ་གཅིག་དང་། །བརྩ་དུག་ཉི་ཤུར་དབྱེ་བ་དུག །སྤང་
 རུང་ཉགས་ཀྱི་དབྱེ་བར་འདོད། །རྫོ་ན་གྱི་དང་ལོ་ཆེན་ལྷགས།
 རྒྱ་ཉགས་བཞི་དང་བཅས་པ་ཡི། །བརྩ་དུག་ཉི་ཤུ་ཉེར་ལྔ་ཡི།
 དབྱེ་བ་ནམ་གསུམ་དོར་བྱ་ཡིན། །འགལ་བའི་བྱབ་བྱའི་བྱབ་
 བྱ་དམིགས། །བཞི་པོ་བསྐྱན་པའི་བརྩ་དུག་དང་། །ཉི་ཤུ་
 ཉེར་ལྔའི་དབྱེ་བ་གསུམ། །རང་གི་ལྷགས་ལ་འདོད་ཀྱང་རུང་།
 ཟབ་གསལ་ནམ་དཔྱད་སྤྲིབ་ཀྱིས། །དྲིགས་དཀའི་དགག་
 ཉགས་དབྱེ་བ་ནམས། །མ་འདྲེས་གསལ་བར་སྤྱེ་བར་འདིར།

རོན་གཉེར་ཅན་མཁས་དབྱེས་དགུར་རོལ། །བསྐྱབ་བྱ་ཅུང་
 ཟད་ལྷོག་གྱུར་ནི། །སྐྱབ་བྱེད་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་དང་།
 ཁིན་ལྷོག་སྐྱབ་བྱེད་ཡིད་ཆེས་དང་། །འདོད་པས་བཞག་པ་
 ཅམ་གྱི་ཆོས། །སྐྱབ་བྱེད་གཤགས་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན།
 །བསྐྱབ་ཆོས་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ཞིག །སྐྱབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་
 ཡིན་པའི་ཉགས། །དོན་གྲུབ་ཉགས་དང་དེ་ཉམས་དུ། །མཚོན་
 བྱ་ཡིན་པ་སྐྱབ་པ་ནི། །ཐ་སྟོན་སྐྱབ་གྱི་ཉགས་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཡིས་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པ་དང་། །འབའ་ཞིག་སྐྱབ་སོགས་མཚོན་
 པར་རྒྱས། །སྦྱོར་སྦྱོར་དེ་ཡི་བསྐྱབ་ཆོས་ལ། །མེད་དགག་
 བཟུང་བ་དགག་ཉགས་དང་། །མ་ཡིན་དགག་དང་སྐྱབ་པ་
 གཉིས། །གང་རུང་བཟུང་བ་སྐྱབ་ཉགས་ཡིན། །མཐུན་ཕྱོགས་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན། །ཉགས་དེས་བྱབ་པ་བྱབ་བྱེད་དང་།
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ཉགས་དེ་ཉིད། །ཡིན་མིན་ཆ་གཉིས་ཡོད་
 པ་ནི། །མཁས་གཉིས་འདུག་པའི་ཉགས་ཡིན་ལ། །དེ་ནི་ཡིན་
 འགོད་དབང་དུ་བྱས། །ཡོད་འགོད་དེ་ཡིས་ཉགས་པར་རྒྱས།
 །གཞན་གྱིས་བཀོད་ལ་མ་ལྟོས་པའི། །བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ་
 གསུམ་ཉགས། །རང་དོན་སྐབས་གྱི་ཉགས་ཡིན་ལ། །དེ་

ལྟར་གཞན་གྱིས་བཀོད་པ་ལ། །ལྟོས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་
 ཉགས། །གཞན་དོན་སྐབས་གྱི་ཉགས་སུ་གསུངས། །དེ་
 ཡང་ཐོས་བྱུང་ཤེས་རབ་གྱི། །རྟོན་ཉགས་ལ་ནི་གཞན་དོན་
 དང་། །དོན་སྐབས་བྱུང་གི་ནི་རྟོན་ཉགས་ལ། །རང་དོན་སྐབས་
 གྱི་ཉགས་ཞེས་བྱ། །ཉགས་གྱི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བ་ཡི། །ཆོད་
 མས་བྱངས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ག །ཅིག་ཅར་བྱན་པའི་ཤེས་
 པ་ནི། །ཉགས་འཛིན་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །རྟོན་སུ་དཔག་
 པའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན། །ཚུལ་གསུམ་སེམས་རང་རྟོན་སུ། །དུས་
 གཅིག་བྱན་པར་བྱ་བའི་ཆོད། །སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་
 པ་ཡིན། །རང་གིས་མཐོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་པོ། །སྟག་ཆད་
 མེད་པར་གསལ་བྱེད་ངག །གཞན་དོན་རྟོན་སུ་དཔག་པ་
 ཡིན་པོ། །དེ་དང་ཉགས་ཆོག་ཡང་དག་དང་། །སྐྱབ་ངག་
 ཡང་དག་དོན་གཅིག་གོ །སྐྱབ་གད་སྐྱེ་པོ་རང་ལས་གཞན།
 བསྐྱབ་བྱ་ཉགས་པའི་དོན་བྱེད་པས། །གཞན་དོན་ཞེས་བྱ་
 རྟོན་སུ་དཔག་དུ། །བཏགས་པའི་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་སྟེ། །རྒྱ་
 མཚན་རང་འབྲས་རྟོན་སུ་དཔག་གི །རྒྱ་ཕྱིར་འབྲས་བྱའི་མིང་
 གིས་བཏགས། །དགོས་པ་རྟོན་སུ་དཔག་སྦྱེད་པ་ཡི། །རྒྱས་

ཕལྷིང་པར་ཉོགས་ཕྱིར་དང་། གནོད་བྱེད་ངག་གི་རང་བཞིན་
 ཕྱིར་༥ རྟོ་ཡང་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི། རྟོ་ལ་གསུམ་
 བཟོད་པའི་ངག་ཡིན་ཕྱིར། རྟོགས་ཆོག་ཡང་དག་ཅེས་བྱ་
 འོ༥ རྟོ་བྱེད་ཡང་དག་བཟོད་པའི་ངག་ ཡིན་ཕྱིར་རྟོ་བྱེད་
 ངག་ཡང་དག་གོ། རྟོ་མཆོས་ནི་མཐུན་སྦྱར་དང་། མི་
 མཐུན་སྦྱར་གྱི་རྟོ་བྱེད་ལ་གཉིས། རྟོགས་དེ་མཐུན་སྦྱོགས་
 ཁོ་ན་ལ། ཡོད་པར་དངོས་སུ་གོ་བྱེད་དང་། མི་མཐུན་
 སྦྱོགས་ལ་མེད་པ་ནི། ཁོ་ནར་དངོས་སུ་གོ་བྱེད་ངག་ རིམ་
 བཞིན་དེ་ཡི་མཆོན་ཉིད་དེ། ཡན་ལག་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན།
 དམ་བཅའ་སྦྱོགས་ཆོས་དཔེ་དང་ནི། ཉེར་སྦྱར་དང་ནི་མཇུག་
 ཟུང་དེ། ཡན་ལག་ཁྲ་ཟུན་སྦྱབ་ངག་ནི། དམ་བཅའ་བཟོད་
 པ་མཇུག་ཟུང་དང་། ཉེར་སྦྱར་སྦྱོགས་ཆོས་དང་ཆོས་ཤིག།
 ཁྱབ་པ་བཟོད་པ་མ་ཆང་བས། རྟོག་ཆད་སྦྱོན་དང་བཅས་
 པའི་ཕྱིར། རྟོགས་འདིར་རྟོ་བྱེད་ཡང་དག་མིན། གཞན་
 རོན་རྟོགས་སུ་དཔག་པ་ཡི། རྟོ་དང་གྱི་བརྟན་བྱ་གཏན་ཆོགས་
 དང་། རྟོགས་ཀྱི་བརྟན་བྱ་བརྟུབ་བྱ་རྟོ། རྟོ་ལ་གསུམ་ཆང་
 བའི་གཏན་ཆོགས་ལ། བརྟན་ནས་གོ་བྱའི་ཆོས་གང་ཞིག།

རྟོག་པ་གཉིས་ལ་གནས་པ་དེ། རྟོགས་ཡང་དག་གི་བརྟུབ་
 བྱ་འོ། རྟོ་ན་རང་དང་གཞན་དོན་གྱི། རྟོགས་ཡང་དག་
 གི་བརྟུབ་བྱ་གཉིས། རྟོ་པོ་གཞན་ལ་མི་རྟོགས་པར། རྟོ་ལ་
 གསུམ་ཆང་བའི་རྟོགས་ལ་བརྟན། རྟོ་མའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱན་
 བརྟུས་དང་། རིགས་སྦྱར་གསུངས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད། རྟོག་
 སྦྱོགས་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤང་ནི། རྟོ་སྦྱར་གཅིག་ལ་མཆོན་
 གུར་ན། རྟོགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་རྟོ་ལ་གསུམ་མིན། རྟོགས་
 ལྟར་སྤང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡིན། མ་གྱུབ་འགལ་དང་མ་ངེས་
 གསུམ་༥ རྟོགས་བཀོད་སྦྱོགས་ཆོས་མ་གྱུབ་པ། མ་གྱུབ་
 པ་ཡི་རྟོགས་ཡིན་ལ། རྟོ་ལ་དབྱེ་ན་དོན་དང་སྒྲོ། རྟོ་ལ་བ་
 ལ་རྟོགས་མ་གྱུབ་གསུམ། རྟོ་པོ་ལ་ནི་རྟོགས་ཀྱི་དང་། རྟོ་སྦྱོགས་
 ཅན་གྱི་ནི་དོ་པོ་དང་། གཞི་རྟོགས་ཀྱི་ནི་འབྲེལ་བ་དང་།
 རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཅན་དང་། རྟོ་སྦྱོགས་ཀྱི་ནི་
 སྦྱོགས་གཅིག་ལ། རྟོགས་མི་སྤྱི་ནས་མ་གྱུབ་ལ། རྟོགས་
 པར་ཆོས་ཅན་དང་ནི་རྟོགས། རྟོ་གཉིས་ཀྱི་ནི་འབྲེལ་བ་ལ།
 ཐེ་ཆོམ་ཟ་ནས་མ་གྱུབ་གསུམ། གཞི་རྟོགས་གཞི་ཆོས་ཆོས་
 རྟོགས་ནམས། ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྱུབ་པ། རྟོགས་འདོད་

ལ་ལྟོས་གསུམ་དང་བཅས། །ཁྲོ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་དུག།
 སྒྲོ་ལ་ལྟོས་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །སྒྲོ་སྒྲོ་དང་ནི་ཕྱི་སྒྲོ་དང་།།
 གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་མ་གྲུབ་པའོ། །སྒྱུ་དོན་རིགས་རྒྱན་ལྟར་ན་
 ཉེ་ཤོད་དེ་མེད་པ་གསུམ་དང་བཅས། །དོན་ལ་ལྟོས་ནས་
 མ་གྲུབ་བརྒྱད། །ཤེས་འདོད་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད།། འགལ་
 བའི་རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི། །སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་ཁྱབ་
 པ་ནི། །སྤྱོད་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་འོ།། དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཞི་ཡིད་
 དེ་ཤོད་ །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ངོ་མོ་དང་། །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་
 གྱི་ཁྱད་པར། །སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་བཞི་ཡིན་ནོ། །མ་
 ངེས་པ་ཡི་རྟགས་ཞེས་པ། །སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་ཁྱབ་འབྲེལ་
 ཉེ་ཤོད་ །སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའོ། །དབྱེ་ན་ཐུན་མོང་ཡིན་
 མེན་གཉིས། །སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས། །རྟགས་
 དེ་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་མེ་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད། །གང་དུ་ཡང་ནི་མ་མཐོང་
 བཤོད་ །ཐུན་མོང་མེན་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། །དབྱེ་ན་ཐུན་
 སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོས་ཁོ་ན་དང་། །དེ་བཞིན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་དང་། །མི་
 མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཡང་། །གཉིས་ཀར་མ་མཐོང་རྣམ་
 གསུམ་ཡོད། །ཁོང་ལྟར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་གང་རུང་ལ། །མཐོང་

བ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཏེ། །དབྱེ་ན་གཉིས་ཀར་མཐོང་ཅམ་དང་།།
 དེ་བཞིན་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་མཐོང་ཞིང་། །མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ལ་མ་མཐོང་དང་། །དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་དང་བཅས་གསུམ།།
 ཡང་ན་བཞི་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་ཀར། །ཁྱབ་བྱེད་དང་ནི་རྣམ་
 གཉིས་དང་། །དེ་བཞིན་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་རྣམ་གཉིས། །མི་
 མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དང་། །དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་དང་བཅས་
 སོ་ཤོད་ །ཁྱབ་འབྲེལ་ལ་ནི་ཐེ་ཆོས་ཀྱི། །ལྟག་མ་ལྟན་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ལྟན་ཏེ། །མ་ངེས་རྟགས་དང་དོན་གཅིག་ཡིན། །རིགས་
 རྒྱན་ལྟར་ན་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་ཀར། །ངེས་པ་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་
 དང་། །གང་རུང་ལ་ངེས་ལྟག་ལྟན་ཏེ། །དེ་ཡང་མཐུན་
 སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་ངེས་ནས། །མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་ཐེ་ཆོས་ཅན། །ཡང་
 དག་ལྟག་ལྟན་ཞེས་པ་དང་། །བརྒྱུག་པ་འགལ་བ་ལྟག་ལྟན་
 ཡིན་ཤོད་ །སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོས་འཁོར་ལོ་ལས་བཤད་པའོ། །སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་དག། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདི་ལྟ་
 ལྟོ་ །སྤྱོད་དང་སྤྱོད་དང་དུང་སྤྱོད་དང་། །སྤྱོད་དང་སྤྱོད་དང་
 སྤྱོད་དང་། །དུང་སྤྱོད་དུང་སྤྱོད་དང་བཅས། །དགྲུ་པོ་ཤེས་
 འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན། །རྟག་དང་མི་རྟག་ཆོས་ཀྱི་དང་།།

བར་དུ་ཉག་པ་ནམ་གསུམ་དང་། རྩོལ་བྱང་མིན་དང་མི་ཉག་
 ཉག་ རྩོལ་དགྲ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་། གཞུལ་བྱ་བྱས་
 དང་མི་ཉག་དང་། བྱས་དང་མཉན་བྱ་རྩོལ་ལས་བྱང་། མི་
 ཉག་རྩོལ་བྱང་རེག་བྱ་མིན། རྩོལ་དགྲ་ཉག་སུ་བཀོད་པ་ལོ།
 དང་པོ་གསུམ་པོ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ། བྱབ་བྱེད་གཞིར་བཞག་
 མི་མཐུན་ལ། བྱབ་བྱེད་གཏན་མེད་ནམ་གཉིས་འདུག། བར་
 པ་ནམ་གསུམ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ། གཏན་མེད་གཞིར་བྱས་
 མི་མཐུན་ལ། བྱབ་བྱེད་གཏན་མེད་ནམ་པ་གཉིས། བྱ་
 མ་གསུམ་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ། རྩོལ་གཉིས་འདུག་པ་གཞིར་
 བཞག་ནས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དང་། གཏན་
 མེད་དང་ནི་ནམ་གཉིས་སོ། རྩོལ་ཆོད་མ་ཀླན་བདུས་ལས།
 ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། རྩོལ་གཉིས་རེ་
 རེ་དག་ལ་ཡང་། རྩོལ་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་།
 ཡོད་མེད་ནམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་འདི་ནམས་
 རང་རང་གི་ ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བ་ཡི། རྩོལ་བའི་
 རོ་ལ་སྟོས་ཏེ་བཞག་ རྩོལ་ཡང་གཏན་ཆོག་སུ་འཁོར་ལོ་ཡི།
 གྲས་ཟེན་ཉག་སྐྱོར་འགའ་ཞིག་ལ། ཆོག་སྐྱོན་འདུག་ཕྱིར་

དོན་ཐོབ་ནི། རིགས་པས་དབྱེད་དེ་ཞིབ་ཆ་དགོས། གཏན་
 ཆོག་སུ་དགྲ་པོ་བཞིར་འདུས་ཏེ། ཡང་དག་དང་ནི་འགལ་
 ཉག་ས་དང་། རྩོལ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྟེ། རྩོལ་འོག་
 གཉིས་ལ་ཡང་དག་དང་། རིགས་གཉིས་འགལ་བའི་གཏན་
 ཆོག་སུ་ཏེ། ཟུར་བཞི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ། རྩོལ་ན་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་ལོ། ཉག་ས་ཡང་དག་གི་གོ་ལས་ནམས། ཞེས་
 ཕྱིར་གཏན་ཆོག་སུ་སྐྱར་སྐྱང་བཞུག། ཡང་དག་དང་ནི་སྐྱར་
 སྐྱང་གི་ རྩོལ་དབྱེད་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་ཆེད། ཕྱོགས་ཆོས་
 ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་སུ་དགྲའི། རྩོལ་གཞག་གཏན་ལ་ཕབ་
 པ་ཡིན། །

དེས་ན་སྐལ་བཟང་ཐར་འདོད་ནམས། ཡང་དག་
 རིགས་པའི་རྩོལ་འབྲངས་ཏེ། རྩོལ་དོར་རྩོལ་བཞིན་རབ་བྱེ་
 བས་། རྩོལ་གསུམ་སྐྱོང་དུ་བཀོད་པར་མཛོད། རྩོལ་གཏན་
 ཆོག་སུ་རིག་པ་ཡི། རྩོལ་ཆོག་གསལ་བའི་མེ་ལོང་འདི།
 དབྲངས་ཅན་དགའ་བའི་སྟོ་གྲོས་ཀྱིས། སྐྱར་བ་ཀླན་ལ་
 ཕན་གྱུར་ཅིག། །

སྤར་བྱང་སྟོན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ནི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་དུ། །གཞིལ་
བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང་། །ཆོག་གི་གཟེགས་
མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་
བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྱེན་པའི་ནམ་དཀར་ཕུང་
པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ།
གདངས་དེ་རྒྱུད་ཐུའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །ངེས་ལེགས་ནོར་
བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་གྲོག། །

ཅས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱིན་ལ་འཆེ་མེད་ནི་བའི་ལམ་
སྟོན་ནམ་འདྲན་གྲུ་སེལླེའི་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་
འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་
མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱེན་དང་བསྐྱེན་འགྱུར་
གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟོན་སྟོན་ཆོག་དུ་གྲུའི་དགེ་སྟོང་ཆོས་
སྒྲ་བ་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །འབྲས་
ཆོ་གླིང་གཙུག་ལག་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་སྤར་བསྐྱེན་བྱས་པའོ། །
སའ་མཁྱ་ཡོ།

རིགས་ལམ་སྒོ་བརྒྱ་འབྲེད་པའི་
འཕུལ་གྱི་ལྷ་མིག་དང་པོ་
བཞུགས་སོ།།

འབྲས་སྤངས་སྒོ་གསལ་སྒྲིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY
2011

རིགས་ལམ་སྒོ་བརྒྱ་འབྲེད་པའི་
འཕུལ་གྱི་ལྷ་མིག་དང་པོ་
བཞུགས་སོ།།

འབྲས་སྤངས་སྒོ་གསལ་སྒྲིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY
2011

དཀར་ཆག

ཨང་།

ཤོག་གྲངས།

- ༡༥ མེད་བཟླ་།
- ༡༦ བསྐྱེད་པའི་དོན་ཀྱན་བསྐྱེད་པ་ལེགས་བཤད་
མཁས་པའི་དགའ་སྟོན།..... ༡
- ༡༧ མེད་ཀྱི་གི་རྣམ་གཞག་ཉེར་མཁོ་ཀྱན་འདུས་
མེད་གསལ་མིག་འབྱེད།..... ༤༠
- ༤༥ ཏགས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཀྱན་
གསལ་བའི་མེ་ལོང་།..... ༤༣
- ༥༥ མེད་ཀྱི་གི་སྤྲོམ་ཆོག་སྒྲུང་དོར་
གསལ་བའི་མེ་ལོང་།..... ༡༠༧
- ༦༥ གཏན་ཆོགས་རིག་པའི་སྤྲོམ་ཆོག་རིགས་ལམ་
གསལ་བའི་མེ་ལོང་།..... ༡༣༩
- ༧༥ སྤང་བྱང་སྟོན་ཆོག་..... ༡༤༧

PAN CHEN BSOD NAMS GRAGS-PA

LITERATURE SERIES

VOLUME : 93

བསོད་ནམས་པོད་སྤྱེད་༧༩

Sixth Edition: 2011 (2000 Copies)

Copyright: © D.L.L. Society 2003

Published by:

Drepung Loseling Library Society

P.O. Tibetan Colony

Mundgod N. Kanara

Karnataka-581411

INDIA

TELE. FAX: (08301) 545657

E-mail:- dllsociety@yahoo.co.in

Data composed by: D.L.L. Computer Section

Drepung Loseling Library Society.

མཐའ་གཅིག་དུ་ཞེན་ཀྱང་བཅད་དོན་མ་ཐོབ་པའི་རིག་པ་ཡིད་
 དཔྱད་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷ་མཆན་མེད་པའི་
 ཡིད་དཔྱད། ལྷ་མཆན་མ་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱད། ལྷ་མཆན་
 ལྷར་སྒྲུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དཔྱད་དང་གསུམ། མཆན་གཞི་
 རྟེན་ ལྷ་མཆན་གང་ཡང་མེད་པར་སྐྱ་མི་ཉག་སྟམ་པའི་སློ་ལྷ་
 བྱ་དང་པོ་དང་། སྐྱ་བྱས་པ་དང་བྱས་ན་མི་ཉག་པའི་ཁྱབ་པ་
 མ་ངེས་པར་བྱས་པའི་ཉག་ལས་སྐྱ་མི་ཉག་སྟམ་པའི་སློ་ལྷ་བྱ་
 གཉིས་པ་དང་། གཞལ་བྱའི་ཉག་ལས་སྐྱ་མི་ཉག་སྟམ་པའི་
 སློ་ལྷ་བྱ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་(ན)ཡང་། རིགས་
 གཏེར་ལས། ཡིད་དཔྱད་ཉག་ལ་བརྟེན་མི་ལྟོས། །དམ་
 བཅའ་ཙམ་ཡིན་ཐེ་ཆོས་འགྱུར། །ཉག་ལ་བརྟེན་ན་ཡང་
 དག་གམ། །ལྷར་སྒྲུང་གསུམ་ལས་འདའ་བ་མེད། །ཅེས་
 གསུངས་།

ཡང་ན་སྨྱོང་བ་དང་རྟེན་ཉག་ཡང་དག་གང་ལ་མ་
 བརྟེན་པར་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མ་འཁྱུལ་བའི་མཐའ་གཅིག་
 འཛིན་གྱི་བཅད་དོན་མ་ཐོབ་པའི་ཞེན་རིག་ དེའི་མཆན་ཉིད་
 དུ་འཛིན་ འདིའི་སྨྱོང་བ་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྨྱོང་བ་དང་། རང་

RIGS LAM SGO BRGYA 'BYED PA'I
 'PHRUL GYILDE MIG
 DANG PO

A MAGIC KEY FOR HUNDRED DOORS TO
 KNOWLEDGE VOL. I:
*A Collection of Miscellaneous Tibetan Buddhist
 Philosophical texts.*

PUBLISHED BY DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY
 2003

དཔེ་བསྐྱུན་ཆེད་བཅོམ་དང་།

ནང་པའི་རིག་གཞུང་ལ་སྤྱད་བཅོམ་གནང་མཁན་མཆིས་སོ་
 ཅོག་ལ་ཉེར་མཁོར་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་སྒྲིན་འགྲོའི་རིག་ལམ་
 སྒོ་བརྒྱུ་འབྲེད་པའི་ཡན་ལག་དུ། སྒོ་རིག་ ཉགས་རིགས།
 དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆོག་བཅས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྒྲིལ་བའི་དེབ་
 རྩེ་མིག་དང་པོ་འདི་བཞིན་སྤར་བཅངས་བཞི་པའི་བར་འདོན་སྤེལ་
 ལུས་པ་དང་། འདོན་བཅངས་གསུམ་པའི་སྐབས་སྤེལ་མིག་དང་
 པོའི་གཞུང་ཆོན་སྒྲིན་ཡོད་ཐོག་བསྐྱུས་གྲུའི་དོན་ཀྱན་བསྐྱུས་
 པ་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ཞེས་པ་འདི་ཡང་
 འབྲེལ་མཚུངས་ཕྱོགས་སྒྲིན་གྱིས་བསྒྲིགས་པ་འདོན་སྤེལ་ལུས།
 སྒོ་གསལ་དོན་གཉེར་བཆེས་མང་དུ་སོང་སྐབས་ཆོས་རབ་དུ་
 རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་འཕེལ་བར་རྩུང་བཤད་སྒྲིན་ཏེ་ཐོགས་
 པར་འཁུམས་པའི་སྒྲིབས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དུ་སོང་། ལྷགས་
 འབྲུ་ཆག་པ་སོགས་ལྷགས་འབྲུ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིན་ཆས་སྤེལ་ལམ་

དུ་སྤར་བསྐྱུན་བགྱིས་པའི་སྤར་མ་རྣམས་ལ་གྲག་གྱེད་དང་མགོ་
 འདོགས་སོགས་ཇི་བཞིན་མ་དོད་པས། སྒོག་པ་པོ་རྣམས་ལ་
 འབྲུག་པ་མི་བདེ་བའི་དགའ་སྟོན་ཇི་སྟེད་ཅིག་འཕྲད་པ་དང་།
 གཞན་ཡང་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཉན་བཤད་གནང་མཁན་ཆོའི་
 དགོས་མཁོ་སྒོང་སྒྲིང་སྒྲིང་ཡང་ད་ལན་སྒྲིམ་དཔེ་མཛོད་ཁང་
 རས་རིགས་ལམ་སྒོ་བརྒྱུ་འབྲེད་པའི་འཕུལ་གྱི་སྤེལ་མིག་དང་པོ་
 འདི་ཉིད་སྒོག་ཁྱད་ཅིས་རྒྱག་འཕུལ་ཆས་ (ཀམ་པུ་ཏུ་ཏུ་) ཐོག་
 པར་བཅངས་གཉིས་པར་དེབ་གངས་ ༡༠༠༠ གྲུ་ལོ་ ༢༠༠༣
 ས་ག་རྒྱ་བའི་ཡར་ཆོས་ ༡༥ ཉིན་སྤར་བསྐྱུན་ལུས་པའོ།